

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, FAX: 01/7869-045, GSM: 051/612-923

SVETOVANJE, PRODAJA IN
SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME

- **20%** ... na lastno programsko opremo
za računovodstvo, finance,
trgovino in storitve.

e-mail: lamas@lamas.si

Številka 2, letnik 17, marec 2011

Jurčičeva pot postala polnoletna na pustno soboto

Ali Slovenci res mlatimo po senci?

Mesec februar je tisti čas v letu, ko se še posebej pozorno posvečamo kulturi. Tudi v naši občini smo v zadnjem mesecu lahko spremljali številne kulturne dogodke, ki potrjujejo našo odprtost do duhovne hrane, ki nam jo kultura nudi. Dediščina, ki so nam jo zapustili naši literarni ustvarjalci, je bogata, novi in novi nasledniki Jurčiča, Ciglerja in drugih pa se rojevajo tudi v današnjem času.

Kako močan je domovinski čut že nekaj deset metrov preko meje, smo lahko spoznali pred kratkim, ko je v Zagrebu potekala predstavitev prevoda Jurčičeve humoreske Kozlovska sodba v Višnji Gori. Večer s Slovenci na Hrvaškem je pokazal veličino Jurčičeve literarne zapuščine in našo majhnost, ko je čas za širjenje medkulturnega dialoga.

Kulture ne omejujmo le v časovne ali krajevne okvire, raje si v času takšnih in drugačnih kriz začnimo iskati tisto, kar je učinkovito ohranjalo slovenski narod v preteklosti – kulturo!

Jurčič nam v svoji humoreski jasno sporoča, da krivca dostikrat iščemo v senci ali z zavezanimi očmi. Žal je zadnje čase takšnih primerov vse več tudi v slovenskem javnem prostoru, vendar pozor, kozel Lisec se je menda spreobrnil.

Ob Jurčičevem rojstnem dnevu se je tudi letos prvo soboto v marcu množica pohodnikov iz vse Slovenije zgrnila nad deželo Desetega brata, da bi počastila spomin na našega literarnega velikana. Tradicionalna Jurčičeva pot dokazuje, da je njegova zapuščina še živa, iz krajev, ki so pisatelju nudili navdih za ustvarjanje, pa lahko črpamo tudi današnji Krjavljivi in Deseti bratje. Naj bo vse leto v znamenju kulture, takšne in drugačne!

Matej Šteh

Foto: Marjan Travnik

Jurčičeve plakete zaslužnim kulturnim ustvarjalcem

Jurčičeve plakete za leto 2011 so prejeli Minka Strah, Anton Omejec in Stane Zupančič

Foto: Martin Rigler

Kozel, ki gleda čez plot, podira tudi meje

Predstavitve hrvaškega prevoda Kozlovske sodbe v Višnji Gori tudi priložnost za krepitve medkulturnega dialoga

REHAU QUALITY DESIGN ZA OKNA

CUGELJ
PVC IN ALU OKNA

- PVC / ALU OKNA IN VRATA
- ZIMSKI VRTOVI
- ROLETE
- OKENSKE POLICE IN ZAKLJUČNA DELA
- KRPAN ŽALUZIJE
- KOMARNIKI

brezplačna modra številka **080 16 99**

e-pošta: info@cugelj.si www.cugelj.si

AVTO SERVIS VLEKA
MARJAN KLEMENČIČ S.P.

Velike Češnjice 43
1296 Šentvid pri Stični

Tel.: 01/78 000 96, Fax: 01/78 000 97
Gsm: 041/785 333
<http://www.avto-klemencic.si>

U.H.S.
AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO
AVTOLIČARSTVO
AVTOKLEPARSTVO
AVTOOPTIKA
AVTOVLEKA non-stop
AVTOPRALNICA
IZPUŠNI SISTEMI (meritve)
NADOMESTNA VOZILA

ZLATARSTVO TADINA

CENTER ŽOLNIR, Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572

Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.
www.zlatarstvo-tadina.com

MOTOMAT

AVTO MOTO CENTER KOCJANČIČ

Janez Kocjančič, Mlačsko 1a, 1295 Ivančna Gorica
tel.: 01/7877-333, GSM: 041/651-722, 041/777-333
e-mail: amc.kocjancic@siol.net, www.amc-kocjancic.si

- servis za vsa osebna vozila
- avtovleka
- nadomestni deli za vse vrste osebnih avtomobilov

Četrta seja občinskega sveta

Od ogleda gradbišča do sprejemanja proračuna

Občinski svet občine Ivančna Gorica je na svoji četrti redni seji 16. februarja 2011 obravnaval predlog proračuna občine za leto 2011. Po obravnavi prejetih amandmajev je letošnji proračun tudi potrdil. Na seji je tekla razprava o pravilniku za sprejem otrok v vrtec, po večletnem sprejemanju pa je bil na tokratni seji končno sprejet tudi podrobni občinski prostorski načrt za turistično območje Gabrovčec – Virje.

Svetniki in svetnice so tokratno sejo začeli z ogledom gradbišča nove podružnične šole in vrtca na Krki, ki je letošnja največja občinska investicija. Seznanili so se s potekom gradnje, ki se je začela sredi lanskega leta. Občina je po odkupu nekdanje tekstilne delavnice Kroja pristopila k adaptaciji in dozidavi stavbe, v kateri bo že ob koncu letošnjega šolskega leta zaživel šolski pouk, prostore vrtca pa bodo prvi otroci zasedli septembra. V kolikor bodo vsa dela šla po načrtih, bi novo šolo in vrtec odprli ob letošnjem občinskem prazniku konec meseca maja.

Nadaljevanje seje v Ivančni Gorici je prineslo sprejete osrednjega finančnega dokumenta, ki je osnova za delovanje občine vsako proračunsko leto. Po obravnavi osnutka na januarski seji in javni razpravi so imeli svetniki tokrat na mizah predlog proračuna za leto 2011. V njem so bili tudi upoštevani skoraj vsi predlogi oz. pobude, ki so jih svetniki dali pri obravnavi osnutka. Osnutek proračuna se je tako povečal za 121.000 evrov, tako na prihodkovni kot odhodkovni strani. To povečanje je bilo možno na podlagi novih podatkov o pričakovanih sredstvih s strani Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko v letošnjem letu. Za končni sprejem proračuna je bilo

potrebno opraviti samo še en korak, in sicer obravnavati vložene dopolnitve osnutka proračuna v obliki ti. amandmajev, ki jih je na tokratni seji vložila svetniška skupina Neodvisne liste Optimist.

Z amandmaji so predlagali povečanje sredstev za spodbujanje razvoja malega gospodarstva, povečanje sredstev za sofinanciranje društev, ki delajo z mladimi, zagotovitev sredstev za vzpostavitev prostorsko-informacijskega sistema za našo občino, uvedbo postavke Dom starejših občanov Šentvid s kontom Študija izvedljivosti in analiza potreb, zagotovitev sredstev za pridobitev projektna dokumentacije za vodovod Ravn Dol in da se postavka, imenovana Tržnica Ivančna Gorica, prenese iz področja gospodarstva, komunale in varovanja okolja na postavko kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo. Sledila je razprava, po kateri je bilo glede amandmajev sprejeto naslednje: svetniki in svetnice so se strinjali s prenosom postavke o tržnici iz gospodarskega na kmetijsko področje; prav tako je bil podprt županov predlog, da se glede vodovoda Ravn Dol obrazložitev proračuna dopolnijo z navedbo, da se letos pridobi projektna dokumentacija, občina pa se bo glede izgradnje povezala s sosednjo

občino Grosuplje, saj je vodovod povezan z Ilovo Goro. Glede uvedbe začetne postavke za dom starejših v Šentvidu je bil sprejet kompromis, da se ta amandma umakne, saj dokler je zemljišče, ki je kupljeno z namenom gradnje po veljavnih prostorskih aktih še kmetijsko, ni mogoče načrtovati aktivnosti v smeri gradnje. Svetniki pa so se strinjali s predlogom, da se namesto predlagane postavke uvede postavka Priprava strategije za kvalitetno preživljanje starosti v občini Ivančna Gorica, saj bo v bližnji prihodnosti potreben temeljit razmislek o tej problematiki. Zavrnilo pa je bilo povečanje sredstev za sofinanciranje društev, ki delajo z mladino, saj so že sedaj kar obsežna sredstva namenjena delovanju mladine, ki je vključena v razna druga društva, ne samo v izrazito mladinska. Nekaj več sredstev za spodbujanje malega gospodarstva ne bo rešilo gospodarstva, zato je župan menil, da bo večji doprinos, če občina zagotovi možnost najema poslovnih pisarn, v kateri od trenutno praznih občinskih stavb (npr. stara šola v Višnji Gori). Prav tako se ne bo pristopilo k vzpostavitvi sistema PISO, saj do sprejetja novega prostorskega načrta občine objava starih podatkov v tem sistemu ni smiselna in bi prinesla več slabosti kot koristi.

Letošnji proračun občine Ivančna Gorica ima tako 12.427.812,90 evrov prihodkov in 16.596.537,82 evrov odhodkov. Razlika so sredstva, ki jih je občina prenesla iz prejšnjega leta. Župana in občinsko upravo sedaj čaka izvrševanje proračuna in uresničevanje zadanih načrtov. Proračun je objavljen tudi na spletni strani občine.

O novem pravilniku za sprejem otrok v vrtec

Komisija, ki vsako leto obravnava

Še večja javnost dela

Pod točko vprašanja in predlogi je kar nekaj časa potekala razprava o javnosti gradiv, ki jih obravnava občinski svet. V zadnjih mesecih je občinski spletni portal postal v veliki meri tudi sredstvo za zagotavljanje javnosti sej občinskega sveta in njegovih delovnih teles. Tako si občani lahko v obliki videa pogledate posnetke občinskih sej. Po razpravi je bil sprejet sklep, da bodo od sedaj dalje pri objavi sklica seje občinskega sveta, odborov in komisij objavljena tudi gradiva za seje v elektronski obliki, s poudarkom da gre za delovna gradiva. Prav tako se sproti objavljajo tudi sprejeti sklepi, odloki in drugi dokumenti.

Prihodki	€
1. Davčni prihodki	9.529.945,00
2. Nedavčni prihodki	1.174.251,90
3. Kapitalski prihodki	43.400,00
4. Transforni prihodki	1.680.216,00
SKUPAJ PRIHODKI	12.427.812,90

Odhodki	€
1. Tekoči odhodki	3.918.589,09
2. Tekoči transferi	4.683.033,87
3. Investicijski odhodki	7.717.514,86
4. Investicijski transferi	277.400,00
SKUPAJ ODHODKI	16.596.537,82

vloge za sprejem otrok v Vrtec Ivančna Gorica, bo v letošnjem letu svoje delo opravljala na podlagi novega pravilnika. To je sedaj že jasno, saj so svetniki na tokratni seji obravnavali osnutek novega pravilnika, ki bo po vsej verjetnosti na naslednji marčevski seji že sprejet in bo že v veljavi, ko bo zasedala komisija. Pravilnik je predstavila ravnateljica Vrtca Ivančna Gorica Branka Kovaček, ki je povedala, da pravilnik predvsem določa postopek sprejema otrok in delo komisije za sprejem otrok. Pravilnik seveda določa tudi kriterije, ki jih komisija mora upoštevati pri odločanju o sprejemu oz. odklonu otrok v vrtec. Odbor za družbene dejavnosti je predhodno obravnaval pravilnik in predlagal nekaj dopolnitev, predsednik odbora Jernej Lampret pa je predlagal tudi preoblikovanje osnutka v predlog ter dokončni sprejem pravilnika. V razpravi, ki je sledila, pa se je izkazalo, da je nekaj nejasnosti pri posameznih določbah pravilnika, pa

potrebami in otroci, za katere bodo starši predložili mnenje Centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine.

Župan je, kot že rečeno, po razpravi predlagal, da se do naslednje seje pregleda podane predloge in pripravi končni predlog. Sprejeti pravilnik bo podlaga za delo komisije, ki bo po pričakovanih tudi letos morala odločiti o sprejemu otrok oz. odklonu zaradi prevelikega števila vlog glede na razpoložljivi prostor.

Tokrat za turistično območje Gabrovčec – Virje

Na tokratni seji je občinski svet po več letih obravnav le sprejel Odlok o podrobnem občinskem prostorskem načrtu (OPPN) za turistično območje Gabrovčec – Virje. Odlok je bil večkrat obravnavan že v prejšnjem mandatu občinskega sveta, v zvezi s sprejemanjem odloka pa se je aktivirala tudi civilna iniciativa krajanov iz doline Krke. Predstavnica pro-

tudi nekaj predlogov o dopolnitvah se je pojavilo, iz česar je sledila ugotovitev, da osnutek še potrebuje nekaj dopolnitev za obravnavo na naslednji seji.

Iz posameznih kriterijev za sprejem otrok v vrtec je razvidno, da bodo prednost pri sprejemu imeli otroci, ki imajo stalno prebivališče v občini Ivančna Gorica, otroci, katerih starša sta zaposlena, oz. če je bil otrok že večkrat odklonjen in če izhaja iz družine, v kateri je več vzdrževanih otrok. Prednost bo imel tudi otrok, ki živi v enostarševski družini, to pomeni, da je eden od staršev umrl, je neznan ali pogrešan. Prednost pri sprejemu mimo kriterijev pravilnika pa bodo imeli otroci s posebnimi

jektantskega podjetja, ki je pripravilo OPPN, je novemu občinskemu svetu natančno razložila potek sprejemanja odloka, od sprejetja programa priprave tega akta leta 2005 pa do danes, ko je odlok dvakrat prestal javno razgrnitev in usklajevanje med vsemi zainteresiranimi sredinami. Priprava načrta se je začela na pobudo lastnikov zemljišča znotraj območja, družine Zupanc iz Ivančne Gorice, s katero je bil tudi sklenjen dogovor, da si občina in družina delita strošek priprave odloka. Prvič je bil osnutek odloka javno razgrnjen poleti 2009. V času javne razgrnitve se je oblikovala civilna iniciativa, ki je imela svoje poglede na vsebino odloka, zato je bilo potrebno doseči nek kompromis pri pripravi načrta. Pripravljen je bil nov osnutek odloka, ki je zajemal predloge civilne iniciative. Po ponovi javni razgrnitvi pred slabim letom in sprejetjem stališč do pripomb je bil odlok dan v obravnavo vsem nosilcem urejanja prostora. Po prejemu pozitivnega mnenja je odlok dozorel za sprejem.

Sprejetje na tokratni seji vendarle ni bilo povsem enostavno, saj je že na začetku seje predsednik Statutarno-

Nova predsednika

Le nekaj mesecev po volitvah sta pred kratkim z mesta predsednika krajevne skupnosti odstopila predsednik KS Zagradec Stanislav Kralj in predsednik KS Sobračje Jože Adamlje. Kralj iz osebnih, Adamlje pa iz zdravstvenih razlogov, kot sta zapisala v odstopni izjavi. V Zagradcu je bila za v. d. predsednika imenovana članica sveta KS Biljana Gartner, v Sobračah pa je nova predsednica Tanja Adamlje, ki je to delo v preteklosti že opravljala.

Kolofon

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 25. marca.

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Ivančna Gorica

Sedež uredništva: Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net

Uredniški odbor:

Matej Šteh - v. d. glavnega in odgovornega urednika

Leopold Sever - *Kratkočasnik, Siva in Severna stran*

Simon Bregar - *Šport*

Milena Vrhovec - *Kmetijstvo*

Nataša Ž. Erjavec - *Gospodinjska stran*

Maja Ficko

Sonja Maravič

Gregor Štrubelj

Lektoriranje: Simona Zvonar

Oblikovna zasnova: Flamus, Nataša Ž. Erjavec

Priprava za tisk: AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Špes & Co. d. n. o.

Časopis KLASJE izhaja v 5.800 izvodi mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Na seji tudi o ...

Na tokratni seji so se svetniki seznanili s poročilom o delu območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki ga je podala vodja izpostave mag. Barbara Rigler. Izpostava je kot državna institucija dolžna zlasti zagotavljati kulturnim ustvarjalcem, da svoje delovanje predstavljajo na vsakoletnih predstavitev revijah in srečanjih. Izpostava se lahko loti tudi posameznih projektov, npr. ivanška izpostava organizira otroški lutkovni abonma, ukvarja se z založniško dejavnostjo (prevodi Jurčičeve Kozlovske sodbe ...) in drugo.

Poročilo o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Dol pri Ljubljani, Ivančna Gorica, Litija in Šmartno pri Litiji je na seji podala inšpektorica Helena Kozlevčar. Iz poročila je razvidno, da je največ ogledov in nadzorov opravljenih v zvezi s posegi v varovalni pas ob občinskih cestah in posegi v cestni svet, drugo področje kršitev pa je nepravilno ravnanje s komunalnimi odpadki.

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja je občinski svet potrdil za predstavnicu občine v Upravnem odboru Rokometnega kluba SSVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica svetnico Mileno Vrenčur in za člana Nadzornega odbora tega kluba svetnika Milana Jevnikarja. Občinski svet je potrdil tudi kandidate za sodnike porotnike na ljubljanskem okrožnem sodišču.

-pravne komisije Jurij Kos predlagal umik te točke z dnevnega reda, ker naj bi predlog odloka ne bil pripravljen v skladu s stališči, ki jih je sprejel prejšnji občinski svet na svoji 29. seji. Do umika vendarle ni prišlo. Pri obravnavi je zlasti veliko vprašanj deževalo s strani svetnikov Neodvisne liste Optimist, saj je njihov svetnik Rado Javornik doma s Krke; prav na območju, ki ga ureja OPPN, pa stane tudi Matjaž Javšnik, predstavnik civilne iniciative in viden član Neodvisne liste Optimist. Kljub vsemu se je iz razprave dalo čutiti, da je interes večine vendarle sprejetje odloka, do česar je tudi prišlo. Odlok tako opredeljuje ureditev pozidave v Gabrovčcu med regionalno cesto in reko Krko, v obsegu 5,3 hektarja, kjer bo možna gradnja enostanovanjskih objektov in gostinsko-nastanitvenih objektov. Odlok določa tudi urejanje obstoječih stavb znotraj območja.

Matej Šteh

Med ogledom gradbišča nove šole in vrtca na Krki

Kozel, ki gleda čez plot, podira tudi meje

Predstavitve hrvaškega prevoda Kozlovske sodbe v Višnji Gori tudi priložnost za krepitev medkulturnega dialoga

Zadnji prevod Kozlovske sodbe v Višnji Gori, tokrat v hrvaški jezik (Jareče suđenje v Višnji Gori), je že peti prevod te legendarne Jurčičeve humoreske. Prevajalski projekt že dve leti poteka v okviru izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki deluje v Ivančni Gorici. Predstavitve knjige v Slovenskem domu v Zagrebu pa je bila priložnost tudi za krepitev vezi, ki jih ima naša občina s Slovenci, živečimi na Hrvaškem. Le-ti so namreč tudi vsakoletni gostje šentviškega tabora pevskih zborov.

Tokratni prevod v hrvaščino in likovna oprema za hrvaško izdajo je deležna kar nekako več pozornosti, kot so jo bili morda predhodni angleški, nemški, francoski in španski prevodi. Verjetno je razlog za to bližina jezika oz. dežele, ki je bila izbrana za tokratni prevod. Tako smo se tudi nekateri Jurčičevi rojaki s ponosom usedli na avtobus, ki je 23. februarja odpeljal na predstavitev knjige v hrvaško prestolnico. Sprejeli so nas prijazni gostitelji, ki v središču Zagreba, v svojem kulturnem centru, že več kot 80 let dolgo ohranjajo slovensko kulturo. Predsednik tamkajšnjega slovenskega društva Darko Šonc, je tudi predsednik Zveze slovenskih društev na Hrvaškem.

V prepolni dvorani Slovenskega doma je bila poleg predstavitve prevoda prevajalke Djurdja Strsoglavca na ogled tudi razstava ilustracij, ki krasijo hrvaško izdajo. Prav avtorica ilustracij Darja Lobnikar Lovak je bila poleg vodje izpostave JSKD v Ivančni Gorici Barbare Rigler najbolj zaslužna, da je do prisrčnega srečanja v Zagrebu sploh prišlo.

Slovesnosti se je nameraval udeležiti tudi župan naše občine Dušan Strnad, a mu je bolezen to preprečila. Poleg predstavnikov naše izpostave JSKD so bili v Zagrebu tudi predstavniki nekaterih naših kulturnih društev, nekaj občinskih svetnikov in predstav-

mek iz Jurčičeve Kozlovske sodbe. Polno dvorano v Slovenskem domu pa sta navdušila hrvaški igralec in pesnik Enes Kišević in njegova žena Asja Kišević. Njuna interpretacija Jurčičeve Kozlovske sodbe je bila kombinacija hrvaškega prevoda, ki ga je bral Enes, in slovenskega izvirnika v izved-

nikov KS Višnja Gora. Pozdravnemu nagovoru Darka Šonca je sledil nagovor direktorja JSKD RS mag. Igorja Teršarja, ki je spregovoril o nastajanju projekta in pomenu, ki ga imajo prevodi Jurčičeve Kozlovske sodbe. V imenu slovenskega veleposlanika na Hrvaškem je spregovoril g. Rok Srakar, ki je poudaril, da so kulturne vezi, ki se tako sklepajo in prepletajo med dvema državama, tisti dejavnik, ki je v dobrih midsosedskih odnosih še kako pomemben.

V imenu naše občine je spregovoril predsednik Občinske turistične zveze Ivančna Gorica Pavel Groznik, ki je Slovincem v Zagrebu predstavil Jurčičevo deželo Desetega brata, v spomin na prijetno srečanje pa izročil spominsko darilo naše občine – kip Josipa Jurčiča, delo kiparja Borisa Prokofjeva. Pozdravnim besedam se je pridružil tudi predsednik KS Višnja Gora Luka Šeme.

V prijetnem kulturnem programu, ki je spremljal dogodek, so nastopili šentviški slavčki in člana KD Janeza Ciglerja Višnja Gora, Miha Slapničar in Janez Koščak, ki sta zaigrala odlo-

bi Asje Kišević. Poleg zanimive zgodbe in njene sporočilnosti je navdušila tudi simbolika prepletanja hrvaščine in slovenščine.

Jareče suđenje v Višnji Gori je torej navdušilo, napoveduje pa se že tudi naslednja izdaja, tokrat v poljskem prevodu.

Matej Šteh

»Vse to je ljubezen«

Slovenci 8. februarja praznujemo kulturni praznik, ko se spominjamo velikega pesnika Franceta Prešerna. V naši občini smo ga počastili z osrednjo svečanostjo, ki je nosila naslov Vse to je ljubezen. Prireditve sta organizirala Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica in Kulturno društvo Harmonija.

Prireditve je iskrivo vodila Urška Steklasa, praznično vzdušje pa so soustvarjali še podžupan občine Ivančne Gorice Tomaž Smole s slavnostnim nagovorom, Moški pevski zbor Vidovo Šentvid, Mešani pevski zbor Harmonija, mladi umetnici Urška in Jerica Steklasa, učenci Glasbene šole Grosuplje enote Ivančna Gorica in Plesni klub Guapa.

Po prireditvi so si obiskovalci lahko ogledali še razstavo likovnih del mladih umetnikov male likovne šole KD Harmonija in članic Univerze za tretje življenjsko obdobje občine Ivančna Gorica.

Mateja D. Murgelj
Fotografije: Franc F. Murgelj

Jurčičeva pot postala polnoletna na pustno soboto

Letošnji že 18. pohod po Jurčičevi poti je potekal v dokaj zimskih razmerah, kar pa več kot osemtisočglave množice pohodnikov ni odvrnilo od obiska te priljubljene slovenske literarno-planinske poti.

Prva sobota v marcu je tudi letos privabila v našo občino številne pohodnike, planince in ljubitelje narave, ki so z obiskom Jurčičeve poti od Višnje Gore do Muljave, mnogi pa tudi do Krke, počastili spomin na našega rojaka in prvega slovenskega romanopisca, Josipa Jurčiča. Bogate kulturne popotnice so se lahko naužili že na začetku poti v starodavni Višnji Gori, saj je bila v Mestni hiši na ogled likovna razstava. Člani Planinskega društva Polž iz Višnje Gore so pridno žigosali pohodniške kartončke, da pa je bil letošnji pohod tudi v znamenju pusta, se je videlo pri nekaterih pohodnikih, ki so si naredili maske in kostume ali pa so si dali na lica narisati višnjanskega polžka. Na pot se je v družbi župana Dušana Strnada in drugih predstavnikov organizatorjev podal tudi slavnostni govornik na zaključni prireditvi, predsednik Turistične zveze Slovenije Peter Misja.

Pot je bila zlasti na svoji »višnjanski polovici« do Polževega izrazito zimska, pomrznjen sneg, ki je bil povrh

Muljavi je pohodnikom nudilo obilo priložnosti za nabiranje tako duhovne kot telesne hrane. Iz teh krajev je tudi Jurčič črpal snov za svoje ustvarjanje.

Pohodnike pa so kar nekajkrat ustavili prijazni domačini, ki radi ponudijo dobro domačo klobaso in kapljico vina ali žganja, svojo postojanko na poti pa so imeli tudi muljavski gasilci.

Pri Jurčiču

Na cilju je tudi letos pohodnike pozdravila Jurčičeva domačija, kjer je potekala zaključna prireditev. V kulturnem programu so sodelovali domači kulturni izvajalci, za zabavo pa je poskrbel ansambel Kolovrat. Nagovoru župana Dušana Strnada se je pridružil letošnji slavnostni govornik Peter Misja, ki ni skrival navdušenja nad vsem tem, kar je ta dan doživel v naši občini. Poudaril je, da so slovenske pohodne poti, poimenovane po literarnih velikanih, pomemben del turistične ponudbe Slovenije, in je zato čestital organizatorjem za uspešno izvedbo prireditve. Zagotovo je bil kot predsednik Turistične zveze Slovenije vesel, da se v organizacijsko delo vključujejo kar štiri turistična društva iz naše občine.

V kulturnem programu so navdušili

stiški godbeniki, ki so se pustni soboti primerno našemili in s svojimi maskami opozorili na aktualno politično dogajanje v severni Afriki. Prvič so se tako množičnemu občinstvu predstavili tudi rogisti s Krke, zaplesali so mladi plesalci Plesnega kluba Guapa, Prešernovega Povodnega moža pa je na malo drugačen, sodobnejši način interpretirala dijakinja Srednje šole Josipa Jurčiča Urška Zupančič. Za nemoten potek prireditve so skrbeli člani KD Josipa Jurčiča Muljava. Tako kot so se v Višnji Gori potrudila pri organizaciji in programu tamkajšnja društva in krajevna skupnost, je tudi na Muljavi vse potekalo pod okriljem muljavskih društev, Jurčičeve domačije in krajevne skupnosti. Prav to skupno delo različnih društev in organizacij znotraj organizacijskega odbora, pod vodstvom Občine Ivančna Gorica, ki zagotavlja glavnino finanč-

nih sredstev za izvedbo pohoda, in Planinskega društva Polž, ki je upravitelj Jurčičeve poti, pa je edini možen način, da je tako velika in odmevna prireditev vsako leto tudi uspešno izpeljana. Brez dvoma je Jurčičevo deželo tudi letos zapuščala množica zadovoljnih pohodnikov, ki se bodo radi znova vračali. Potrudimo se, da bomo prijazni gostitelji tudi v bodoče.

Pa še do Krke

Posebej velja poudariti, da so se letos pohodniki množično odzvali tudi povabilu organizatorjev, da prehodijo še podaljšano Jurčičevo pot do Krke, kjer je Jurčič obiskoval šolo v

ki je navdušil vse obiskovalce. Šolo so spremenili v muzej, pohodnike so sprejeli učenci – vodiči in jih popeljali po posameznih prostorih šole oz. muzeja. V njih so predstavljali turistično ponudbo Krke, od obiska jame in jamarske dejavnosti, do kajakaškega športa na Krki, kulinarike in drugih zanimivosti, prikazali pa so tudi potek pouka iz Jurčičevih časov z izvorno šolsko opremo. Na ta način je šola predstavila tudi idejo, da bi ta 200-letni šolski objekt ostal v koristni javni funkciji tudi potem, ko se bo že v naslednjem šolskem letu pouk preselil v novo stavbo. Številni pohodniki so se strinjali, da bi bila stara šola

letih 1851 - 1855. Kot vsako leto je tudi letos TD Krka odprlo pohodnikom Krško jamo, v podružnični šoli na Krki pa so učenci s svojimi mentoricami pripravili izvrsten program,

primerna za šolski muzej in bi postala neke vrste turistično-informacijska točka Krške doline.

Matej Šteh

vsega tudi gladko shojen, je delal preglavice marsikateremu pohodniku. Seveda pa priložnosti za okrepčilo med potjo ni manjkalo. Najprej na Zavrtačah, kjer je bila dobro založena miza Društva podeželskih žena Ivanjščice, Kmetija Erjavca pa je delila pohodnikom svoja jabolka, ter nato še na Polževe, kjer so bile postavljene stojnice hotela Polževo, PGD Kriška vas, ŠD Polževo in TD Polževo.

Vzpon na vrh Polževega je letos potekal po malo spremenjeni trasi, saj je letos ponovno začelo z obratovanjem smučišče, ki sedaj deluje pod okriljem novoustanovljenega športnega društva. Tudi nadaljevanje poti proti

Stari grad z novo zastavo

Občinski odbor SDS je letos že osmič zapored na 12-metrski jambor ob razvalinah gradu nekdanj slovitih višnjanskih gospodov, pomembnih za slovensko zgodovino, pred Jurčičevim pohodom zamenjal povsem razcefrano zastavo z novo. Zaradi mraza in izjemno močnega vetra – drog se je zelo nagibal – je bila menjava zastave kar trd oreh za izkušenega Gašperja Predaliča. Za izjemo od prejšnjih let se je pogumni tridesetletnik letos moral na drog povzpeti dvakrat. Ker so Gašperju pri vzpenjanju otrple roke, se je moral potem, ko se snel staro zastavo, spustiti na grajska tla, da se je ogrel. V drugem poizkusu je uspešno namestil novo slovensko trobojnico, ki je v vetru ponosno zaplapolala, dvajseterica spremljevalcev pa je pogumnemu Gašperju zaploskala. Kačja slina je vsem prijetno pognala kri po žilah in odgnala mraz, tako da je bil spust do starodavne Višnje Gore pravi mačji kašelj.

Pavel Groznik

Jurčičeve plakete zaslužnim kulturnim ustvarjalcem

Jurčičeve plakete za leto 2011 so prejeli Minka Strah, Anton Omejec in Stane Zupančič

Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica podeljuje Jurčičeve plakete posameznikom in skupinam za ustvarjalne in poustvarjalne dosežke oz. za pomembne prispevke k razvoju ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini. Priznanja so se še do nedavnega podeljevala vsako leto skupaj z grosupeljsko in dobrepoljsko kulturno zvezo, od leta 2009 pa podelitev naša zveza organizira samostojno, torej samo za kulturnike iz naše občine. Jurčičeve plakete Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica podeljuje na dve leti.

Letošnja svečanost ob podelitvi Jurčičevih plaket je potekala v kulturnem domu na Muljavi kot slovesni uvod v sobotni tradicionalni pohod po Jurčičevi poti. Kot se za takšno priložnost spodobi, je bil tudi tokratni večer odličen kulturni dogodek, ki so ga poleg članov domačega KD Josipa Jurčiča sooblikovali še solistka Jerica Steklasa, MePZ Ambrus, Plesni klub Guapa in stiška godba. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi likovna dela članov KD Kresnička Muljava in UTŽO Ivančna Gorica.

Naši kulturniki si zaslužijo sodobno kulturno dvorano

Slavnostni govornik, župan Dušan Strnad, je povzel bogato kulturno udejstvovanje v naši občini, ki je živo

tudi danes, več kot 160 let po Jurčičevem rojstvu. Seveda kulturnega poslanstva ne bi mogli nadaljevati, če ne bi bili med nami tudi takšni ljudje, ki svoj prosti čas in energijo vlagajo v ohranjanje te bogate kulturne dediščine. Župan je poudaril še pomen kulturnih društev, brez katerih v naši občini ne mine nobena večja prireditev. Še posebej spodbudna pa je bila misel, da Občina načrtuje v naslednjih letih gradnjo večnamenske stavbe v središču Ivančne Gorice, katere se-

stavni del bo tudi spodobna kulturna dvorana.

Letošnje Jurčičeve plakete so iz rok Janka Jelenčiča, predsednika ZKD Ivančna Gorica, prejeli Minka Strah iz KD Gledališče Krka, Anton Omejec iz KD Godba Stična in Stane Zupančič iz KD Ambrus. Prejemnike plaket predstavljamo v nadaljevanju prispevka.

Matej Šteh

Foto: Marjan Travnik

Anton Omejec, KD Godba Stična

Anton Omejec je vse od svoje mladosti aktiven kulturni delavec. Že kot dijak in študent je bil član Kulturno umetniškega društva Stična, sekcija gledališka umetnost. Vrsto let je na odskih deskah uprizarjal različne like.

Februarja 1977 se je v Stični ponovno ustanovila godba in njen ustanovni član je bil tudi Anton. S prvim dnem je postal tudi blagajnik pri godbi. Tudi danes, 34 let kasneje, je še vedno aktiven član Godbe Stična, v njej igra tenor. V vseh teh letih je nešteto ur svojega prostega in družinskega življenja žrtvoval za kulturo v kraju in občini, za to plemenito delo v prostovoljnem kulturnem udejstvovanju pa je navdušil tudi vse štiri otroke, ki zavzeto nadaljujejo njegovo delo.

Stane Zupančič, KD Ambrus

Stane Zupančič je bil eden izmed soustanoviteljev Moškega pevskega zbora Ambrus, ki je začel s svojim delovanjem pred natanko 20 leti. Osem mladeničev se je spomladi leta 1991 zbralo in brez formalne glasbene izobrazbe z zanosom zagrizlo v delo. Kar nekaj časa je preteklo, preden je pesem prvič zazvenela.

Stane Zupančič je bil vsa ta leta predsednik zbora in je zaslužen tako za pevske kot organizacijske uspehe ambruških pevcev. Kasneje je svoje pevsko navdušenje nadaljeval tudi v Mešanem pevskem zborom Ambrus in tudi tu sodeloval pri ustanovitvi leta 2002. Zadnja leta je Stane pevsko aktiven tudi zunaj meja naše občine; prepeva v Komornem zboru p. Stanislav Škrabec iz Ribnice, je član župnijskega zbora Velike Lašče in tudi

Velikolaške vokalne skupine.

Stane Zupančič je imel pomembno mesto tudi pri gledališki dejavnosti KD Ambrus. Leta 1994 je odigral glavno vlogo v njihovi prvi igri Zdravnik po sili. Eno od glavnih vlog pa je poustvaril v Skapinovih zvijačah in Razvalini življenja. Leta 1999 je bil tudi režiser predstave Sumljiva oseba.

Od leta 2000 do 2004 je bil predsednik Kulturnega društva Ambrus, v tem času pa se je društvo zelo razvilo, tudi po Stanetovi zaslugi so bila pridobljena potrebna sredstva za obnovo in opremo kulturne dvorane. Plaketo je Stane Zupančič prejel tudi kot zahvalo za njegov prispevek h kulturnemu razvoju v Ambrusu in popotnico za nadaljnje ustvarjanje v njegovem novem okolju v Velikih Laščah.

Minka Strah, KD Gledališče Krka

Za gospo Minko Strah velja, da je v zadnjih petinšestdesetih letih že pra-

va stalnica kulturnega dogajanja na Krki. Že v osnovni šoli se je ob različnih priložnostih večkrat preizkusila na odru kot pevka in igralka. V tekstilni tovarni na Krki, kjer je delala dolga desetletja, je redno sodelovala pri proslavah ob različnih državnih praznikih. Uprizarjali so krajše igrane prizore, skeče in podobno, veliko pa je bilo tudi pevskih nastopov, na katerih je bila Minka s svojim glasom še posebno nepogrešljiva.

Po ustanovitvi kulturnega društva na Krki leta 1994 je Minka takoj začela sodelovati pri predstavah – Zveze in razveze, Poročil se bom s svojo ženo, Oko za dedka, Igra o bogatini in zdravilnem kamnu, Oživljeno ogledalo, Jurček. Tudi pod vodstvom nove režiserke Marjane Hočevnar je bila nepogrešljivi del ekipe, razen če v izbrani predstavi zanjo ni bilo vloge. V igri Življenju onkraj se je predstavila v vlogi Marije, v Partljičevi Politika, bolezen moja je upodobila Zofi. Trenutno pa sodeluje v Finžgarjevi Razvalini življenja, v kateri kot potovka Mica deli življenjske nauke.

Ko zdravnik obleče slikarsko haljo

Razstava ljubiteljskega slikarja Janeza Zupančiča ob tradicionalnem pohodu po Jurčičevi poti

Na predvečer letošnjega pohoda po Jurčičevi poti smo bili v Višnji Gori priče bogatemu kulturnemu dogodku, ki je bil posvečen domačemu likovnemu ustvarjalcu, zdravniku Janezu Zupančiču iz Ivančne Gorice. Veliki večini je poznan zlasti po svojem zdravniškem poklicu, a zadnja leta njegov prosti čas, poleg dela v rokometnem klubu SVIŠ, zapolnjuje tudi slikanje.

Razstavo likovnih del Janeza Zupančiča sta pripravili Turistični društvi Višnja Gora in Polževo, ob sodelovanju domače krajevne skupnosti in Kulturnega društva Janeza Ciglerja Višnja Gora. Slednje je poskrbelo tudi za kulturni program ob odprtju razstave, nastopili smo mladi glasbeniki in Višnjanski fantje. Seveda je bila glavna točka večera predstavitev razstavljenih del in avtorja, doktorja Janeza Zupančiča.

V sproščenem pogovoru med moderatorko in umetnikom smo izvedeli marsikaj zanimivega. Predvsem je ob pogledu na razstavljene slike v prostorih Meštne hiše v Višnji Gori večino presenetil podatek, da se Zupančič s slikanjem ukvarja sorazmerno malo časa, šele od leta 2004 dalje. Zupančič je ljubiteljski slikar samouk, blizu so mu slovenski impresionisti, še posebej pa tudi magični realizem, katerega predstavnik je bil velik Zupančičev vzornik, p. Gabrijel Humek.

Kot je dejal Zupančič, je v mladosti ob odločanju za študij odkrito razmišljal tudi o likovni smeri, a sprejet je bil na medicinsko fakulteto in kasnejša poklicna pot ga je oddaljila od umetniških vod. Da se je vendarle preizkusil v slikanju, pa ima zagotovo velike zasluge priznani slikar Štefan Horvat iz Višnje Gore, ki mu je dolgo prigovarjal in ga spodbujal, naj začne razvijati svojo umetniško žilico. In res, najprej je začel s pastelnimi, akrilnimi barvami in akvarelom in od tihožitij je prešel h krajinskim in arhitekturnim motivom v olju. Sedaj, pravi, je večerov v njegovem ateljeju v garaži vse več in prav s prehodom na olje je našel prave poti za svoje umetniško izražanje.

Na razstavi so bila na ogled do sedaj še nerazstavljeni dela, naslikana v zadnjih dveh letih, ogledali pa so si jih lahko tudi številni pohodniki, ki so na začetku Jurčičeve poti zavili tudi v višnjansko mestno hišo. Prepričani smo lahko, da bomo ustvarjalne dosežke doktorja Zupančiča spremljali tudi v prihodnosti.

Matej Šteh

Poudariti je potrebno tudi njeno aktivno delovanje v pevskem zboru, ki deluje pod okriljem društva, zadnja leta pa sodeluje kot igralka in pevka tudi pri uprizoritvah Jurčičevih del v letnem gledališču na Muljavi.

Gospa Minka Strah je vestna, marljiva, prizadevna in vsestranska ljubiteljska kulturna delavka. V njenih likih se odlično zrcali duša slovenske matere in žene – z vso njeno milino, predanostjo, dobroto in srčno širino.

Od obljub k dejanjem – sprejet je proračun za 2011

Kot ena izmed prvih občin smo sprejeli proračun za leto 2011. Kljub temu, da je bilo kar nekaj amandmajev vloženi na seji sami, smo našli rešitve in proračun z veliko podporo tudi sprejeli.

Svetniška skupina SDS, v sestavi Janez Mežan, Jernej Lampret, Irena Brodnjak, Janko Zadel, Ignacij Kastelic, Vera Hribar, Alojz Šinkovec, Andreja Miše in Tomaž Smole, je tvorno sodelovala v postopku sprejema proračuna in se zavzemala za realizacijo danih obljub. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo že v prvi proračun mandata 2010–2014 uspeli uvrstiti precej postavk iz našega predvolilnega programa. Z veseljem pa smo podprli tudi dobre predloge kolegov svetnikov iz drugih svetniških skupin oz. političnih strank.

Proračun 2011 je v veliki meri določen s projekti iz preteklih let, ki se zaključujejo v tem letu ali v naslednjih letih, in s predpisi, ki narekujejo izgradnjo kanalizacije in zamenjavo javne razsvetljave. Precej sredstev bo vloženi tudi v izgradnjo in obnovo prometne infrastrukture po celotni občini, nekaj odsekov pa bo uvrščenih v naslednje proračune. Prav tako je z izgradnjo in posodabljanjem vodovodnega omrežja in ne nazadnje mrliških vežic.

Zagotovljena so tudi sredstva za delovanje različnih društev, v ka-

terih se organizirano združujejo mladi in manj mladi in uresničujejo svoje programe, za katere so prek razpisov pridobili sredstva. Pozabili nismo na gasilce, zdravstveni dom, knjižnico in tudi tržnico. Pričelo se bo z ureditvijo otroških igrišč v Ivančni Gorici in Višnji Gori.

Predvidena je reorganizacija občinske uprave, ki je v primerjavi s podobno velikimi občinami kadrovske podhranjena in še vedno enovito organizirana. Iz tega naslova bo šlo nekaj več sredstev za plače, izboljšala pa se bo tudi učinkovitost delovanja, za kar so namenjena tudi sredstva za zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev.

Kar nekaj ciljev pa je povezanih s sprejemom OPN – občinskega prostorskega načrta (predvidoma v 2012), zato niso bili uvrščeni v proračun 2011. Eden izmed takih projektov je tudi izgradnja doma za ostarele v Šentvidu, ki je še vedno aktualen, kljub temu, da se odpirajo tudi alternativne rešitve. V svetniški skupini SDS se zavzemamo za kakovostno preživljanje starosti v naši občini.

Razumemo prizadevanja nekaterih, ki se še niso sprijaznili s tem, da je

SDS

volitev konec, in z vsečnimi predlogi, ki pa nimajo realne osnove, poskušajo opozoriti nase. Prav tako s ponavljanjem kritik ne glede na argumentirana pojasnila. Verjamejo pa, da bodo kmalu došli, da je bistvo demokracije v glasovanju in da predstavniki svetniške skupine SDS stojimo za skupaj sprejetimi odločitvami, četudi smo preglasovani. Sicer pa smo s sodelovanjem zadovoljni, konstruktivna kritika pa je vedno dobrodošla.

Zato predlagamo: prižgimo luč, ne odganjamo teme. Združimo moči in delajmo v korist občank in občanov naše občine. Za vse, ne le za tiste, ki so nam zaupali svoje glasove.

Za svetniško skupino SDS:
Janez Mežan, vodja svetniške skupine in
Tomaž Smole, podžupan

Mladi v naši občini smo aktivni

Politika je beseda, ki ima za marsikoga negativen prizvok. Povezujemo jo na primer z dolgčasom in nerazumljivostjo. In čeprav mnogim mladim politika pomeni ravno toliko »kot lanski sneg«, hočeš nočeš zadeva vse nas. Poznamo več načinov, kako lahko mladi sodelujejo v politiki. Med konvencionalne spada članstvo v politični stranki ali njenem podmladku, nošenje značk s politično vsebino, udeležba na strokovnih seminarjih, delavnicah in okroglih mizah s politično vsebino. Med nekonvencionalnimi najbolj izstopajo protesti ter podpisovanje peticij. Trenutno sta mladim veliko bližnje

slednja, saj se zanju pogosteje in veliko raje odločajo.

Čeprav se mladi zavedajo pomena socialnih, gospodarskih in drugih političnih vprašanj, se zavestno odrekajo spremljanju političnih novic, ker se v njih preprosto ne najdejo. Glede na raziskave so mladi označeni za družbeno apatične, nezmožne vključevanja v politiko. Vendar pa smo mladi še kako aktivni!

Dokaz...

V mesecu februarju smo v SDM Ivančna Gorica organizirali enodnevni smučarski izlet na Roglo. Udeležili so se ga mladi iz celotne občine. Vreme je bilo kot naročeno,

dobre volje pa tudi ni manjkalo. Po končanem smučanju smo si privoščili še adrenalinsko vožnjo s sanmi na zimsko-letnem sankališču, ki se nahaja poleg smučišča. Z zadovoljnimi obrazi smo se vrnili nazaj domov v našo občino in že komaj čakamo, da naslednje leto akcijo zopet ponovimo.

Brigita Primc
predsednica SDM Ivančna Gorica

Pa ga imamo – proračun za 2011

Četrto redno sejo Občinskega sveta občine Ivančna Gorica smo tokrat začeli z ogledom trenutno največjega projekta, ki je v teku – šole in vrtca na Krki. Zagotovo je to eden lepših kompleksov družbenega pomena v občini, na katerega smo krajan KS Krka in tudi drugi občani lahko zelo ponosni. Glede na to, da prihajam iz iste stroke, moram pohvaliti kolega arhitekta, ki je domiselno in estetsko oblikoval celoten kompleks, v katerega je vkomponiral obstoječa objekta, to sta objekt, ki je bil že v preteklosti grajen za šolo, in Družbeni center, ter ju med seboj povezal s steklenim mostovžem. Notranji prostori kompleksa bodo barviti, živahni, dokončno noto življenja pa bodo dodali otroci, ki bodo kompleks obiskovali. Prepričani smo, da bomo krajan skupaj z občino poskrbeli tudi za okolico, saj si takšen kompleks to tudi zasluži.

Sejo smo nadaljevali na običajni lokaciji, in sicer s sprejemom proračuna, ki je doživel nekaj manjših dopolnitev. Omogočili smo takojšnje izvajanje projektov, ki so sestavni del proračuna.

Na seji smo med drugim obravnavali tudi novi Pravilnik o sprejemu otrok v vrtec, ki je le prišel na sejo občinskega sveta. Starejšega, ki je trenutno še v veljavi, je nujno potrebno spremeniti, še posebno kriterije za sprejem otrok v vrtec. Ker je bilo pripomb med razpravo veliko, tokrat še ni bil zrel za sprejem, upam, da se bo to zgodilo na naslednji, marčevski seji. Komisija za sprejem otrok v vrtec bo zasedala že aprila in bilo bi korektno, da se še pred tem z njim seznanimo tudi javnost.

Ne morem pa mimo obravnave odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistično območje Gabrovčec – Virje, ki se zaradi dolgotrajnosti postopka lahko vpiše v zgodovino. Predlog se je sprejemal kar pet let. Gre za območje, ki je v še veljavnih planskih aktih opredeljeno kot turistično območje, čeprav obstoječa gradnja že zaradi svojih dimenzij in podobe prav nič ne spominja na turistično območje z vikendi. Vikend območij kot takih je danes zelo malo. Ta so se skozi čas preoblikovala v stalno bivajoča območja. Takšen trend pa ni značilen

nova politika
zares

samo za našo občino, temveč celotno Slovenijo in tudi druge države, saj ljudje na ta način iščejo možnosti za kvalitetnejše bivanje. V obravnavanem primeru gre za izjemen prostor, ki ima zaradi dobre dostopnosti ter bogate naravne in kulturne krajine odlična izhodišča za oblikovanje kvalitetnega bivalnega okolja. Na pobudo civilne iniciative sem bila po odmevni prvi javni razgrnitvi junija 2009 tudi zaradi svojega strokovnega dela na področju prostorskega in urbanističnega planiranja vključena v proces usklajevanja krajanov oz. civilne iniciative, lastnikov zemljišča in občine. Moja naloga ni bila enostavna, saj se je pri projektu križalo veliko interesov različnih skupin. Zasnova naselja, ki je bila predstavljena na prvi javni razgrnitvi, je zajemala večji hotelski kompleks s kampom in igrišči znotraj naselja, kar je bilo največje jabolko spora. Septembra 2009 je bil na seji občinskega sveta zaradi prevelikih nesoglasij sprejet sklep, da se oblikuje konsenz med konfliktnimi skupinami. Usklajevalni sestanek različnih akterjev je bil sklican na občini oktobra 2009. Dosegli smo soglasje, na podlagi katerega je morala biti zaradi velikih odstopanj izvedena ponovna javna razgrnitev. Usklajeni predlog obsega namesto hotela in kampa večji večnamenski objekt z manjšim igriščem za njim in pozidavo z vikendi. Stališča do pripomb so bila sprejeta na majski seji lani, v skladu z njim pa je bil oblikovan predlog dokumenta, ki je bil poslan vsem nosilcem urejanja prostora. Odlok je bil glede na dolgotrajno usklajevanje in dopolnjevanje naposled le sprejet z večino. Upam lahko le, da bo investor znal to izkoristiti in ne bo imel samo apetitov po zaslužku, temveč bo zaradi prej naštetih dejstev pripomogel k oblikovanju dobro zasnovanega naselja, katerega izhodišča smo tudi sprejeli. Dogajanje na območju bom skupaj s krajan budno spremljala tudi sama.

Barbara Mušič,
svetnica

Spremljali smo četrto sejo občinskega sveta

Tudi tokrat smo bili navzoči na občinski seji, ki je potekala 16. 2. 2011. Kot ste že seznanjeni, so proračun za leto 2011 svetniki potrdili. Pred potrditvijo je bilo vloženi tudi nekaj amandmajev. Eden se nam je zdel še posebej zanimiv, a žal ni bil sprejet. Podan je bil namreč predlog, da se zmanjšajo sredstva za sejnine in se razliko nameni za mladino. V letošnjem proračunu je bilo sprejetih tudi nekaj aktivnosti iz programa stranke LDS. Pozdravljamo odločitve, da so se sredstva namenila za aktivnosti za izgradnjo vodovoda do zaselkov, kjer ga še ni. Veseli smo informacije, da se bodo

ločevali komunalni odpadki v zabojnikih kar doma in da se bodo uredile ceste, kjer je sanacija nujna.

Nekaj besed pa še o pozidavi v vasi Gabrovčec. Svetniki so sprejeli, da se bosta na tem področju, ki je uvrščen pod Naturo 2000, zgradila motel in počitniško naselje. Postavlja se dvom o smiselnosti take pozidave. Nismo proti razvoju, tako gospodarskemu kot turističnemu, ampak prav je, da spomnimo na aktivnosti, ki so se dogajale pred leti na tem območju.

Leta 2000 so se na naš občinski praznik župani šestnajstih občin, Združenje projekta po poteh dediščine

Dolenjske in Bele krajine, Združeno ekološko gibanje, Turistična zveza Slovenije, Ribiška zveza Slovenija in tudi takratni minister za okolje in prostor g. Pavle Ganter zavezali in podpisali pismo o nameri o ohranitvi in izboljšanju položaja doline Krke in tudi reke Krke. Mislimo, da bi morali svetniki najprej sprejeti ukrepe za izboljšanje stanja naše lepote, reke Krke, tako kot so to resno vzeli le v občini Žužemberk in uredili kanalizacijo ter čistilno napravo. Analiza, ki jo je napravil Zavod za zdravstveno varstvo reke Krke od izvira naprej, namreč kaže, da je v vodi veliko fekalij in da reka

počasi umira. To je res žalostno. Zato bi bilo bolj smiselno, če bi občinski svet obravnaval pismo o nameri in sprejel sklep o saniranju doline Krke in zaščitil to dolino ter jo razglasil za krajinski park. S tem bi preprečili take pozidave na območjih, ki zanje niso primerna. Na koncu pa naj omenimo še nekaj. Nekateri so nam očitali, da objavljamo članke v Klasju, v katerih samo hvalimo in nič ne grajamo. Da se ne ve več, ali smo levi ali desni. Prav je, da ponovno poudarimo, kar smo obljubili v vseh medijih pred lokalnimi volitvami: Dobra dejanja bomo hvalili, slaba pa grajali. Tega

se bomo držali tudi vnaprej. Novo vodstvo LDS Ivančna Gorica občinskih politikov ne bo delilo na desne in leve, ampak bo strmelo k temu, da pohvali vse, kar je dobro za vse nas občane, slabo pa kritično analizira.

Janez Vodenšek
LDS Ivančna Gorica

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča

Praznjenje pretočnih in nepretočnih greznic ter prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav v občinah Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobrepolje

Javno komunalno podjetje Grosuplje, d.o.o., je kot izvajalec javne službe dolžan najmanj enkrat na štiri leta odpeljati blato in komunalno odpadno vodo iz greznice in male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju MKČN). Dejavnost kot obvezno občinsko gospodarsko javno službo varstva okolja opredeljuje Zakon o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09), Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l. RS, št. 63/09), Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobrepolje (Ur. l. RS št. 112/2008, 1/2008, 118/2008).

JKP Grosuplje bo redno praznjenje greznic in MKČN pričelo izvajati spomladi 2011. Lastniki boste predhodno (vsaj 10 dni prej) pisno obveščeni o nameri prevzema blata oziroma komunalne odpadne vode. Če bo dostop do greznice onemogočen in JKP Grosuplje s svojim specializiranim vozilom ne bo moglo opraviti storitve, bomo praznjenje opravili z drugim, manjšim vozilom po dogovoru. Lastniki greznic in MKČN boste lahko enkrat prestavili najavljeni datum za obdobje, ki ne bo smelo biti daljše od treh mesecev. O takšni nameri bo moral lastnik greznice ali MKČN pisno obvestiti JKP Grosuplje na obrazcu, ki bo del obvestila, ali po telefonu (01 788 89 24 oz. 041 376 609) vsaj

dva dni pred začetkom opravljanja storitve. V primeru, da se na obvestilo ne boste odzvali in storitve ne bomo opravili, boste sankcionirani s strani pristojne inšpekcijske službe.

V primeru, da se pojavi potreba po praznjenju greznice ali MKČN pogosteje kot na štiri leta, so lastniki dolžni o tem obvestiti JKP Grosuplje in naročiti praznjenje na tel. (01) 788 89 24 ali tako, da izpolnijo obrazec, ki se nahaja na spletni strani JKP Grosuplje

pod rubriko OBRAZCI, in ga pošljejo po elektronski pošti na naslov prevzemblata@jkpg.si.

Praznjenje greznic in prevzem blata iz MKČN lahko na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje vrši samo JKP Grosuplje. Drugim nepooblaščenim izvajalcem ni dovoljeno praznjenje greznic in prevzemanje blata iz MKČN. JKP Grosuplje bo blato iz pretočnih greznic in MKČN kot tudi komunalno odpadno

Pretočna greznica je gradbeni objekt za anaerobno obdelavo komunalne odpadne vode, v katerem se komunalna odpadna voda pretaka iz usedalnega prekata v enega ali več prekatov za anaerobno obdelavo odpadne vode, obdelana odpadna voda pa se na iztoku iz tega objekta običajno odvaja v okolje z infiltracijo v zemljo.

Mala komunalna čistilna naprava je naprava za čiščenje komunalne odpadne vode z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 2000 populacijskih ekvivalentov, v kateri se komunalna odpadna voda zaradi njenega čiščenja obdeluje z biološko razgradnjo na naslednji način:

- s prezračevanjem v naravnih ali prezračevalnih lagunah v skladu s standardom SIST EN 12255-5
- v bioloških reaktorjih s postopkom z aktivnim blatom v skladu s standardom SIST EN 12255-6
- v bioloških reaktorjih s pritrjeno biomaso v skladu s standardom SIST EN 12255-7
- z naravnim prezračevanjem s pomočjo rastlin v rastlinski čistilni napravi z vertikalnim tokom

Lastniki MKČN morajo obvestiti JKP Grosuplje o začetku gradnje le-te, omogočiti pregled in prevzem MKČN pred zagonom in predati vso predpisano dokumentacijo o ustreznosti MKČN. Ob tem bi radi poudarili, da lahko lastniki MKČN zaprosijo za znižanje plačila okoljske dajatve. Več informacij vam je na voljo na naši spletni strani www.jkpg.si pod rubriko ODPADNA VODA.

Spomladi 2011 bo JKP Grosuplje pripravilo tudi seminar, na katerem bodo občanom predstavljene vse podrobnosti glede MKČN (zakonodaja, uporaba, vgradnja, dobavitelji ...).

Cenik storitev lahko dobite na naši spletni strani www.jkpg.si pod rubriko CENIKI.

Pretočna greznica in MKČN:

€/m ³ (z vključenim DDV)	Grosuplje	Ivančna Gorica	Dobrepolje
Prevzem blata	17,44 €	13,02 €	19,45 €
Ravnanje z blatom	7,67 €	7,67 €	7,67 €
SKUPAJ 1 m ³	25,11 €	20,69 €	27,13 €

Nepretočna greznica je zgrajena kot neprepusten zbiralnik za komunalno odpadno vodo, iz katerega se odvaja komunalna odpadna voda v čiščenje oziroma obdelavo na komunalno čistilno napravo. Kot dokaz neprepustnosti greznice mora uporabnik predložiti ustrezen certifikat proizvajalca greznice o neprepustnosti ali test vodotesnosti. Neprepustnost greznice se lahko dokazuje tudi z računi dosedanjih praznjenj, katerih količina odpeljane vode se mora smiselno ujemati z obdobjem in količino porabljene pitne vode.

Lastnik nepretočne greznice mora neprepustnost greznice dokazati v roku enega tedna po opravljeni storitvi. Vso dokumentacijo mora lastnik poslati na sedež JKP Grosuplje oziroma po elektronski pošti na prevzemblata@jkpg.si. V primeru, da tega ne stori, bomo greznico obravnavali kot pretočno.

vodo iz nepretočnih greznic ustrezno čistilo na komunalni čistilni napravi v Ivančni Gorici.

Skladno s Programom odvajanja in čiščenja blata iz pretočnih greznic, MKČN ter nepretočnih greznic na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje bo izvajalec javne službe izčrpal 2/3 blata, ostalo pa bo pustil v usedalniku. Preostala tretjina blata bo služila kot osnova za takojšnje nadaljnje biološko razkrajanje organskih snovi, ki se v usedalniku blata izvajajo s pomočjo prisotnih mikroorganizmov.

Osnova za obračun storitev prevzema in ravnanja z blatom iz pretočnih greznic in MKČN je prostornina usedalnika blata, merjena v m³, ki se določi ob prvem praznjenju. Prostornina usedalnika blata bo osnova za obračun naslednjih praznjenj.

Nepretočna greznica

Osnova za obračun odvedene in očiščene komunalne odpadne vode v

nepretočno greznico je količina porabljene pitne vode v enem mesecu, merjena v kubičnih metrih (m³) po stanju vodometra. V primeru, da je vodomer v okvari, se obračuna za čas okvare poraba na osnovi povprečne porabe v preteklem letu. Če se poraba pitne vode ne ugotavlja z merjenjem odvzema pitne vode iz vodovodnega sistema, je osnova za obračun odvedene in očiščene komunalne odpadne vode v nepretočno greznico število prebivalcev, ki imajo stalno prebivališče v tej stavbi. Pri tem se upošteva normirana dnevna poraba pitne vode, ki znaša 0,15 m³ na osebo. JKP Grosuplje mora v okviru javne službe po predhodnem dogovoru z lastnikom omogočiti redno praznjenje nepretočne greznice. Za vse podrobnejše informacije lahko obiščete našo spletno stran www.jkpg.si, nas pokličete ali pa nam pišete po elektronski pošti.

Javno komunalno podjetje Grosuplje, d.o.o.

»ločujmo odpadke«

Podjetniki iz občine Ivančna Gorica in Grosuplje o trenutnih razmerah

Leto 2011 se je začelo z resnimi gospodarskimi izzivi, ki tako velikim kot malim in srednjim podjetjem nalaga skrbno uporabo lastnih virov, hitro prilagajanje na trgu in sprotno iskanje novih produktov in storitev. Za zagotavljanje zdravega in delujočega gospodarskega sistema pa bi moralo delovati tudi državno podporno okolje ter razvojno naravnani pravni sitem. Realnost pa je še zelo daleč od idealnega sistema. Zdi se, da so tudi naši obrtniki in podjetniki, ki so se sredi februarja sestali v Ivančni Gorici, tako rekoč obupali nad državo.

Morale, poštenja, zaupanja ni več, je bilo slišati na srečanju podjetnikov občin Ivančne Gorice in Grosuplje, ki so se sestali sredi februarja na pobudo Območne gospodarske zbornice Ljubljana. V teh dneh je v medijih veliko poročanja o stanju med obrtniki. Ker vlada ne zna zajeziti plačilne nediscipline in dela na črno in ker je tudi zato lani propadlo skoraj 7 tisoč podjetij in brez zaposlitve ostalo 17 tisoč ljudi, marca ne bodo plačali davkov in prispevkov. Na bankah in

bankomatih bodo dvignili vso gotovino in se tako namesto države kar sami spopadli s sivo ekonomijo. Vrhunec obrtniške državljske nepokorščine bo po napovedih množični protest sredi marca, ki naj bi ohromil Ljubljano.

Osrednji gost srečanja v Ivančni Gorici je bil Igor Akrapovič, ki je opozoril na neustrezno zakonodajo, ki onemogoča hiter razvoj uspešnih podjetij, izpostavil pa je previsoko obdavčitev visoko izobražene in sposobne delovne sile. Med drugim je razmišljal tudi o tem, da se lahko v primeru, da bo država s svojo pasivnostjo še dolgo vzdrževala sedanje

zakonodajno stanje, zgodi, da bo moral svojo dejavnost preprosto preseliti v tujino.

Župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad je na srečanju poudaril pomen takšnih pobud in srečanj gospodarstvenikov, kot je bil tokratno, in dodal, da je vesel vsake konstruktivne pobude. Občina bo po svojih najboljših močeh pomagala pri odpravi razvojnih ovir za uspešne gospodarske subjekte v občini.

V prihodnji številki pa več o kazalcih gospodarskega stanja in zaposlovalnih trendih v naši občini.

Franc Fritz Murgelj

Zlato za vrhunske lastnosti izdelkov Pekarne Grosuplje

Kar devet priljubljenih krušnih izdelkov Pekarne Grosuplje je prejelo zlato odličje na letošnjem 11. ocenjevanju kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva in testenin.

Člani sekcije za pekarstvo Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije so z zlato nagradili kruh Krjavelj Malnar, Sosed, Korošec in Skorjavc, ki so slavili že lani, ter Dolenc, Rženi kruh, Domači koruzni in Polnozrnati kruh, ki dosegajo najboljše lastnosti in svežino s tradicionalno dolgotrajno pripravo, z dodajanjem naravnega kislega testa in brez dodajanja aditivov.

(z leve proti desni): Ivo Umek, pomočnik direktorja Pekarne Grosuplje, Peter Škufca, vodja proizvodnje v Pekarni Grosuplje, Barbara Štiglic, vodja službe za razvoj in kontrolo v Pekarni Grosuplje.

lastnosti izdelkov: vonj in okus, zunanji videz in obliko izdelkov, videz ter lastnosti sredice in skorje. Strokovna komisija bo naključno izbranim nagrajenim izdelkom iz prodajnih polic ponovno preverila kakovost v drugi polovici leta.

Franc Fritz Murgelj

Zadružni posvet za ljubljansko regijo v Ivančni Gorici

Zadružna zveza Slovenije je v petek, 4. februarja, v Ivančni Gorici v sejni sobi Kmetijske zadruga Stična pripravila izobraževanje za svoje članice. Posvet, ki ga zveza organizira že osmo leto zapored, je bil namenjen zadrugam ljubljanske regije, udeležili pa so se ga predsedniki, direktorji, člani upravnih ter nadzornih odborov zadrug in zaposleni v zadrugah.

Regijsko izobraževanje se je začelo s predstavitev osrednjih vsebin skupne kmetijske politike in ključnih nalog Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v letu 2011. Branko Ravnik, generalni direktor Direktorata za kmetijstvo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je predstavil prioritete naloge ministrstva v letu 2011. Mednje sodijo reforma skupne kmetijske politike in skupne ribiške politike, sprejem in implementacija Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov ter Zakona o kmetijskih zemljiščih, ponovno pa se odpira Zakon o kmetijstvu. Ministrstvo si prizadeva za vzpostavitev pravičnih odnosov v prehranski verigi. Ministrstvo si je zadalo projekt povečanja učinkovitosti posrednih uporabnikov proračuna in aktivno sodeluje v okviru mednarodnega leta gozdov.

Cilji prihodnje skupne kmetijske politike naj bi bili vitalna proizvodnja hrane, trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepi na področju podnebnih sprememb ter uravnotežen teritorialni razvoj. Evropska komisija se na področju neposrednih plačil nagiba k pravičnejši razdelitvi plačil med države članice in kmete, okoljsko omejenim neposrednim plačilom, omejevanju plačil na aktivne kmete in podpori malim kmetom, zlasti s preprostejšo shemo. V okviru tržnih ukrepov načrtuje racionalizacijo in poenostavitev obstoječih ukrepov in uvedbo novih mehanizmov za izboljšanje delovanja agroživilske verige.

Evropska komisija daje velik pomen razvoju podeželja. Na tem področju je večji poudarek namenjen okolju, prestrukturiranju in inovacijam, podnebnim spremembam ter lokalnim pobudam. Vzpostavila naj bi se orodja za obvladovanje tveganja in orodja za stabilizacijo dohodkov ter postavila nova merila za razdelitev. Glede pri-

hodnje skupne kmetijske politike pa ostajajo še številna odprta vprašanja, tako glede obsega proračuna za skupno kmetijsko politiko, prerazporeditve med državami članicami in druga. V letu 2011 Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano nadaljuje z ukrepi skupne kmetijske politike, ki jih je izvajalo v letu 2010. Na spletni strani ministrstva so objavljeni ukrepi iz programa razvoja podeželja, ki se bodo izvajali v letošnjem letu. Tu velja poudariti dva razpisa za dodajanje vrednosti kmetijskim in gozdarskim proizvodom za gospodarske družbe, samostojne podjetnike in zadruga, ki bodo objavljeni predvidoma februarja in oktobra 2011 in v katerih lahko sodelujejo tudi zadruga.

Glede komuniciranja z mediji so bili na posvetu predstavljeni pomen interneta in eksternega komuniciranja, odnosi z mediji, pogovarjali pa smo se zlasti o tem, kako komunicirati z mediji, kdo komunicira, kdaj, o čem in kje komunicira. Opozorili smo na najpogostejše napake pri komuniciranju in seznanili udeležence z možnostmi, ki jih daje Zakon o medijih glede popravka oz. odgovora na posredovane vsebine.

Na izobraževanju smo predstavili tudi poslovanje zadrug v posameznih regijah in možnosti za skupno sodelova-

nje. Slovenske kmetijsko-gozdarske zadruga so v minulem letu ustvarile skoraj 625 milijonov evrov prihodkov, združevale 16.194 članov in 2.973 zaposlenih.

Zadruga ljubljanske regije, v kateri deluje 10 manjših zadrug članic Zadružne zveze Slovenije, poslujejo uspešno. Zadruga, članice iz te regije, so ustvarile skupaj 25 milijonov evrov prihodkov, štejejo 812 članov in zaposlujejo 166 delavcev. Promet zadruga ustvarjajo pretežno z odkupom mleka, govedi, krompirja in vrtnin.

Ljubljanski zadržniki so na okrogli mizi poudarili pomen okrepljenega poslovnega sodelovanja med zadrugami v regiji, ki so majhne in zelo specifične, zlasti na nabavnem področju. Zanimalo jih je, kako bo prihodnja skupna kmetijska politika poskrbela za male kmete, kakšne možnosti bodo imeli kmetje za kmetovanje na vodovarstvenih območjih ter kako bo nova zakonodaja urejala spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč. Opozorili so na zaraščanje kmetijskih površin, neustrezno kategorizacijo določenih kmetijskih zemljišč, probleme povečevanja kmetij s strani mladih prevzemnikov kmetij in manjšanje samooskrbe s hrano.

Milena Vrhovec in
Zadružna zveza Slovenije

Divjad je lahek plen prosto spuščeni psov

Po podatkih Lovske zveze Slovenije (Lovski informacijski sistem Lisjak) za obdobje 2006–2010 za posledicami pasjih napadov vsako leto pogine od 1000 do 1600 divjih živali. Lani so psi pokončali 1062 kosov srnjadi, 2

kosa jelenjadi, 12 gamsov, 5 muflonov, njihovo statistiko pa dopolnjujejo še poljski zajci, kune, lisice, damjaki in celo divji prašiči. Seveda so tu zabeležene le živali, ki so najdene in zato evidentirane, veliko pa je takih, za ka-

tere sploh ne vemo. Poznavalci pravijo, da je številka še nekajkrat višja od uradne statistike.

Tudi območje, ki ga upravlja Lovska družina Ivančna Gorica, ni izjema. V našem lovišču je ta problem prisoten že dolgo, zadnja leta se še povečuje, kar je verjetno pripisati tudi povečanemu priseljevanju v našo občino. Ljudje si vse pogosteje priskrbijo hišne ljubljence, vendar velikokrat ne skrbijo dobro zanje. Psi so tako prepuščeni sebi in lahko napadajo tudi divje živali.

Letošnjo zimo je bilo najhuje v revirju Polževo, natančneje v okolici Spodnje Drage, saj so tam samo v enem mesecu psi raztrgali tri srne. Seveda se to dogaja skozi vse leto, zimo pa izpostavljam samo zato, ker se na snegu dobro vidijo posledice krutega boja, saj, kot vemo, pes žrtve ne

Ženska od Ž do A

Občine Ivančna Gorica, Ig, Grosuplje, Škofljica in Mestna občina Ljubljana so 1. 2. 2008 podpisale sporazum o pristopu v lokalno akcijsko skupino (LAS) LEADER Sožitje med mestom in podeželjem. Ta deluje okviru CIZE, Zavoda za razvoj podeželja. S podpisom tega sporazuma so občine omogočile oblikovanje javno-zasebnega partnerstva v obliki LAS, ki je pogoj za pridobivanje dodatnih sredstev EU iz izvajanja pristopa LEADER v okviru četrte osi Programa razvoja podeželja RS. Omenjene občine tako dajejo še prav poseben pomen prizadevanju prebivalcev in drugih, ki žive in delajo na podeželju, da prevzamejo soodgovornost za lastni razvoj.

Upravni odbor LAS Sožitje med mestom in podeželjem je za leto 2010 izbral in potrdil enajst projektov, katerih nosilci so društva, posamezniki in občine v skupni vrednosti 371.255,65 evrov: Ivankina tržnica (Ivančna Gorica), Otroške radosti na podeželju (Ig), Več v lški vasi (Ig), V deželi koliščarjev (Ig), Mlin Brinje – muzej (Grosuplje), Grad Lisičje (Škofljica), Podružnična šola – gibalno razvoja (Ljubljana), Moje pesmi – moje sanje (Ljubljana) in skupni projekt petih občin – Ženska od Ž do A.

Projekt Ženska od Ž do A je namenjen vsem vam, ki na podeželju delujete samostojno ali v formalnih in neformalnih skupinah. Vsaka v sebi skriva najrazličnejša znanja in vedenja ter sposobnosti. Večini pomenijo ta znanja vsebine za preživljanje prostega časa, nekatere pa ste jih uporabile tudi v poslovnem svetu.

LAS Sožitje med mestom in podeželjem temelji na tripartitem partnerstvu, sestavljenem iz predstavnikov javnih institucij (javnega sektorja), gospodarstva (ekonomskega sektorja) in civilne družbe (zasebnega sektorja). Članstvo je odprto in prostovoljno, saj v LAS lahko kadarkoli pristopijo novi člani, ki so enakopravni, imajo enake pravice in dolžnosti. Lokalno okolje je tako dobilo možnost soodločanja o prioritarnih aktivnostih in projektih, ki vodijo k izboljšanju kakovosti življenja na podeželju. Informacije: Marjana Marn (predsednica UO LEADER LAS Sožitje med mestom in podeželjem), tel: 031 573 333, marjana.marn@siol.net; Josip Pintar (Ciza, Zavod za razvoj podeželja), tel: 031 515 875, josip.pintar@ciza.si.

Vse vas, ki se ukvarjate z različnimi vsebinami, vabimo, da se vključite v projekt Ženska od Ž do A, da skupaj zgradimo mrežo žensk na podeželju in pokažemo, kaj vse zmoremo in znamo. Pomembno je, da se med seboj povežemo, da delimo svoja znanja in izkušnje z mlajšimi ter jim tako pomagamo na njihovi življenjski poti. Pokažimo, kako pomembna je ženska na podeželju. Večini bo sodelovanje v projektu nudilo prijetno druženje in izmenjavo mnenj, nekaterim izziv pri oblikovanju novih programov, ki bodo še obogatili ponudbo podeželja, mogoče pa bo katera v tem druženju prepoznala tudi svoje potencialne v taki meri, da jih bo spremenila v poslovno priložnost.

Vabimo vse, ki se na kakršen koli način ukvarjate s podjetništvom, z glasbo in drugimi vrstami umetnosti, peko in kuho ter športom, da se nam pridružite. Skupaj bomo oblikovale nove vsebine našega delovanja in bodočega povezovanja. Ve ste tiste, ki boste povedale, v kateri smeri želite delovati in kaj je za vas pomembno. Tokrat imate možnost, da skupaj s somišljenicami oblikujete vsebine, o katerih razmišljate, pa za njihovo realizacijo še ni bil pravi trenutek. Vse leto se bomo družile, premišljale in oblikovale nove programe ter skupaj iskale odgovore na različna pereča vprašanja. Strnile bomo izkušnje vseh in spletile mrežo vedenja in znanj, ki bodo še okrepila moč podeželja. Svoje cilje bomo oblikovale v okviru delavnic.

Vabimo vas, da se nam pridružite na dveh delavnicah, ki bosta v ponedeljek, 21., in sredo, 23. marca 2011, med 18. in 21. uro v sejni sobi občine Ivančna Gorica, poslovna stavba Žolnir, Sokolska ulica 5.

Dodatne informacije: Marija Okorn, Občina Ivančna Gorica, (01) 781 21 00, e-naslov: marija.okorn@ivančna-gorica.si

Maruška Markovič

Foto: Jože Zaman

Foto: Jože Jarm

Lastnike pozivamo, da psov na sprehodih ne spuščajo, če jih ne morejo nadzorovati, prav tako pa naj, zlasti ponoči, ne spuščajo psov iz ograjenih dvorišč. Prav taki nenadzorovani pohodi po gozdu kaj kmalu vzbudijo v psih nagone, ki so jih podedovali od svojih prednikov.

Zvone Lavrič

Lovska družina Ivančna Gorica

OTROŠKI NASMEH

DOBRODELNA PRIREDITEV

»ODPRIMO SRCE ZA OTROŠKI NASMEH«

V petek, 18. 3. 2011, ob 19.30 uri

Športna dvorana OŠ Stična, Ivančna Gorica
LETOVANJE NA MORJU ZA NAŠE OTROKE,
KI ŠE NISO IMELI MOŽNOSTI VIDETI
NAŠEGA MORJA

VODITELJ IN POVEZOVALEC: SAŠO HRIBAR

SLAVNOSTNI GOVORNIK: župan DUŠAN STRNAD

Program prireditve je sestavljen iz treh delov in sicer:

ŠPORTNI DEL PRIREDITVE

- NOGOMETNE LEGENDE ZLATE SELEKCIJE
- ROKOMETNA IN NOGOMETNA ŠOLA
- NOGOMETNE EKIPE DEKLET
- KARATE KLUB IN KLUB TAJSKEGA BOKSA

ZABAVNI DEL PRIREDITVE

- NINA PUŠLAR
- ANSAMBEL KRJAVELJ
- ANSAMBEL POVRATNIKI
- ANSAMBEL STANKA PETRIČA
- EVA KOVAČIČ
- PETRA PREBANDA
- MANCA PIRC
- PLESNA SKUPINA GUAPA

LICITACIJA UMETNIŠKIH DEL

Medijski sponzorji so Radio Zeleni val, ter občinsko glasilo Klasje.

Predprodaja vstopnic:

- PIZZERIA TOPLAR, Zagradec
- TRGOVINA MIŠA, Krka
- KMETIJSKA ZADRUGA STIČNA (Prehrana Muljava)
- PIPO, Šentvid pri Stični
- MARKET MARINKA, MESARSTVO IN TRGOVINA MICI MAVER, Stična
- FLIRT BAR, Ivančna Gorica
- GLORIJA BAR, Ivančna Gorica
- GOSTILNA ŠEREK, Višnja Gora

Obvestilo Lovske družine Suha krajina krajanom KS Ambrus in KS Zagradec

Lovska družina Suha krajina obvešča vse lastnike kmetijskih zemljišč in gozdov s svojega območja, da so pooblaščen cenilci škod od divjadi naslednji člani LD:

Območje Ambrusa:

Hočevar Zvone, Ambrus 11b, 1303 Zagradec, tel. 041 394 475
pomočnik Godec Stane ml., Ambrus 5, 1303 Zagradec

Območje Zagradec:

Maver Boštjan, Češnjice pri Zagradcu 9, 1303 Zagradec, tel. 041 852 868
pomočnik: Blatnik Franc ml., Češnjice pri Zagradcu 6, 1303 Zagradec, tel. 041 230 882

Območje Korinj:

Mišmaš Stane, Gabrovčec 23a, 1301 Krka, tel: (01) 780 61 42
pomočnik: Nose Janez, Vodovodna cesta 13, 1000 Ljubljana, tel. 051 355 444

Vse občane, lastnike kmetijskih zemljišč obveščamo, da so dolžni na podlagi Zakona o divjadi in lovstvu upoštevati naslednje:

ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU (ZDLov-1)

(uveljavljanje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah od upravljalca)

Oškodovanec je dolžan škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah v treh dneh od dneva, ko je škodo opazil, pisno prijaviti pooblaščenцу upravljavca, katerega osebne podatke in naslov do 31. 12. tekočega leta upravljavec javno objavi na krajevno običajen način.

Pisno prijavo pošljite na naslov cenilca škode, ki je dodeljen za vaše območje oz. za območje, kjer je nastala škoda. Potrebno je vedeti parcelno številko zemljišča, kjer je nastala škoda.

Lovska družina Suha krajina
Kamni Vrh pri Ambrusu 12 b
1303 Zagradec

Dragi bralci! 1. februarja 2011 smo občani Ivančne Gorice ustanovili odbor Odprite srce za otroški nasmeh, ki bo 18. 3. 2011 v Osnovni šoli Stična organiziral dobrodelno športno-zabavno prireditev. Ustanovni odbor šteje pet članov in je pravno odbor pri Zvezi športnih organizacij Ivančna Gorica. Naš namen in edini cilj je zbrati donatorska sredstva za letovanje otrok iz naše občine. Odločili smo se, da omogočimo počitnice na morju tistim otrokom, ki te možnosti še nikoli niso imeli. Koliko otrok bo lahko letovalo, pa je odvisno od nas vseh, ki bomo darovali finančna sredstva.

Za letovanje smo izbrali Debeli rtič, saj imajo otroci tu varstvo, v tem okolju ni slabih vplivov, otroci se čutijo enaki vrstnikom, imajo možnost, da se naučijo plavanja, in končno – so v popolnoma drugem, nepozabnem svetu. Zakaj tega ne bi doživeli s pomočjo drugih? Zakaj ne bi bili otroci in mi srečni? Navsezadnje je sreča odnos do drugih, do soljudi. Prepričani smo, da se bomo radi odzvali in bomo otrokom s svojo krepostjo, tovarištvom in s solidarnostjo omogočili to doživeti.

Časi so taki, da Rdeči križ v Sloveniji pomaga že več kot 165.000 ljudem, tako da je življenjski minimum zagotovljen 220.000 ljudem. Pomagajmo najmlajšim še mi. Naj otroci vidijo in doživijo morje s pomočjo drugih, naj ne čutijo že v rani mladosti zapostavljenosti in različnosti, naj odrastejo samozavestni. Kako? Z druženjem, sproščenostjo, s spoštovanjem, z novimi znanji. Omogočimo jim s tem uspešnost v šoli in nadaljnjem življenju. Mi pa naredimo nekaj novih korakov, pokažimo, da še obstoja solidarnost, povezanost, da smo ljudje sosedje, ki po svojih močeh pomagamo tudi drugim.

Vidimo se torej na prireditvi in odprite srce za otroški nasmeh! Če pa želite prispevati, objavljamo v ta namen odprt transakcijski račun pri NLB Ivančna Gorica št.: 0204 1025 9225 127 za »Dobrodelna prireditev za otroški nasmeh«. Pravne osebe lahko prispevek uveljavljate kot davčno olajšavo. Vsi donatorji bodo objavljeni v naslednji številki Klasja!

Za morebitna vprašanja smo dosegljivi na tel. št.: 041 691 800.

Dušan Lukman

odbor Odprite srce za otroški nasmeh

Aktivni zlasti v preventivnih akcijah za večjo varnost v prometu

Tudi letošnji občni zbor Združenja šoferjev in avtomehanicov Ivančna Gorica, ki je potekal v prostorih OŠ Stična, je predstavil delo, ki ga je združenje opravilo v minulem letu. Za to našo stanovsko organizacijo šoferjev in avtomehanicov, v katero je vključenih 260 članov in članic, velja, da s svojimi preventivnimi aktivnostmi vsako leto pripomore k večji varnosti v cestnem prometu v naši občini. Lansko leto pa je bilo še prav posebno, saj je združenje praznovalo 50-letnico obstoja in uspešnega delovanja.

Predsednik Franc Bivic je v svojem poročilu predstavil vrsto aktivnosti, ki jih je v minulem letu združenje opravilo. Največ pozornosti je bilo namenjeno sodelovanju z občinskimi Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Policijsko postajo Grosuplje. Skupaj so bile uspešno izvedene številne akcije; preventivna akcija Bodi viden, bodi previden, priprave in izvedba kolesarskih izpitov na vseh šolah v naši občini, varovanje prvošolčkov ob začetku šolskega leta in postavljanje opozorilnih transparentov in tabel, novembra pa so člani sodelovali tudi pri prižiganju sveč ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč. Ne nazadnje pa je ob dnevu slovenske policije na predlog komandirja PP Grosuplje ivanško združenje prejelo tudi srebrni znak policije.

Ogromen je tudi njihov prispevek pri organizaciji številnih prireditev v občini, kjer poskrbijo za varnost na cesti in redarsko službo na območju prireditev. In še bi lahko naštevali. Združenje se tudi aktivno vključuje v delovanje Zveze ZŠAM Slovenije, z

Jubilejna značka za 10-letno članstvo v ZŠAM Ivančna Gorica županu Strnadu

delom v organih zveze in sodelovanjem pri različnih aktivnostih, tako na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu kakor tudi pri zagotavljanju strokovnega izobraževanja članov. Avtoprevozniška dejavnost danes ni tako živa kot pred desetletji, ko je bilo združenje predvsem stanovsko društvo ljudi, ki so bili na kakršen koli način povezani s prevozniki. Danes je pomen združenja predvsem v organizirani vrsti civilne družbe, ki se vključuje v delo državnih institucij pri zagotavljanju večje varnosti v prometu. Pravanško združenje je bilo pred leti prvo, ki si je pridobilo status delovanja v javnem interesu.

Kot smo že omenili, je bilo minulo leto zaznamovano tudi z velikim jubilejem, ki so ga člani ZŠAM Ivančna Gorica praznovali vse leto, še posebej slovesno pa je bilo na osrednji slovesnosti v mesecu septembru, ravno na dan, ko je Slovenija zajelo močno deževje in nepričakovane poplave. Ni odveč poudariti, da je tisto

noč po prireditvi veliko članov ZŠAM Ivančna Gorica priskočilo na pomoč našim občanom tudi v vrstah gasilcev. Ob obletnici je združenje izdalo vsebinsko zelo bogat jubilejni zbornik, letos pa so že natisnili tudi dopolnilno izdajo, v kateri so popisani tudi vsi lanskoletni dogodki, povezani s praznovanjem 50-letnice.

Občnega zbora se je udeležilo več gostov, med njimi tudi stari in novi župan, saj sta tudi oba člana združenja, s čimer se lahko pohvali redko-katero tovrstno slovensko združenje. V imenu zveze se je občnega zbora v Ivančni Gorici udeležil podpredsednik Zveze ZŠAM Slovenije Milan Pečnik. Kot vedno je tudi letos ob tej priliki Ivančno Gorico obiskalo več drugih predstavnikov organov zveze in združenj ter raznih institucij in društev.

Tudi letos so bile podeljene jubilejne značke članom za okroglo članstvo v združenju. Med tistimi z najdaljšim stažem so značko za 50-letno članstvo prejeli Franc Bedene, Jože Klemenčič, Peter Lampret, Andrej Pajk, za 45 let Jože Kepa in za 40 let Alojz Borštner, Avguštin Finec, Alojz Kastelec, Alojz Ljubič, Anton Trontelj, Alojz Zadel.

Združenje se je ob tej priložnosti poslovilo tudi od g. Zlata Zaletelja, dolgoletnega sekretarja Zveze ZŠAM Slovenije, ki se je v minulem letu upokojil, ivanjsko združenje pa se ga bo spominjalo kot odličnega sodelavca in dobrega prijatelja, ki je vedno znal ceniti in podpirati delo članov ZŠAM Ivančna Gorica.

Matej Šteh

Na letošnjem volilnem občnem zboru so člani ZŠAM Ivančna Gorica po 20 letih vodenja za predsednika ponovno izvolili Franca Bivica

Žirija Krjavlja, poslušalci pa Kolovrat

14. tradicionalni koncert Pesem preprostih ljudi napolnil dvorano v Šentvidu pri Stični

Dvorana v Šentvidu pri Stični je bila napolnjena do zadnjega kotička, kar dokazuje, da je narodno-zabavna glasba v Sloveniji še kako priljubljena. Prireditev sta povezovala Ksenija in Tone, oba voditelja Radia Zeleni val.

Župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad je prireditev uvodoma pospremil z besedami dobrodošlice, nato pa nas je koncert popeljal skozi štiri letne čase. Osrednjemu dogodku so se pridružili **Tanja Žagar, Alfi Nipič, Ženska vokalna skupina Brinke, Moški pevski zbor Vidovo Šentvid pri**

Stični in Harmonikarski orkester Marjana Skubica.

Pomemben del torkove oddaje Pesem preprostih ljudi je tudi glasovanje za vižo meseca, kjer glasujejo poslušalci. Tako vsako leto dobimo dvanajst finalistov, ki na zaključnem koncertu zaigrajo zmagovalno vižo meseca, strokovna

komisija pa na koncu izbere vižo leta. Letos so zaigrali: **Ansambel Povratniki, Ansambel Petra Finka, Ansambel Mladi Dolenjci, Ansambel Spev, Iskrice, Ansambel Pogum, Ansambel Zdomarji, Ansambel Kolovrat, Ansambel Mladi odmev, Ansambel Zakrajšek, Ansambel Popotniki in Ansambel Krjavelj.**

Strokovno komisijo so sestavljali trije člani: direktorica KZ Stična Milena Vrhovec, predsednik društva pesnikov slovenske glasbe, slovenski baskitarist in tekstopisec Vili Bertok ter direktor TV Golica Sebastjan Artič. Komisija je največ glasov namenila **Ansamblu Krjavelj in naj viži leta 2010 Na zdravje vseh dobrih ljudi.**

Letošnja novost pa je bilo SMS glasovanje – izbor za vižo leta 2010 po oceni poslušalcev Radia Zeleni val, ki so največ glasov namenili **Ansamblu Kolovrat in viži V daljavo, v neznano vleče me.**

14. koncert Pesem preprostih ljudi smo uspešno zaključili, veselimo pa se novih viž, ki nas bodo razveseljevale v letošnjem letu. Brez poslušalcev Radia Zeleni val, pokroviteljev, ekipe radijcev in mnogih drugih, ki so prispevali h koncertu, pa vse to ne bi bilo mogoče. In ker šteje vaš glas, že zdaj vabljeni k poslušanju oddaje Pesem preprostih ljudi vsak torek med 19. in 22. uro na Radiu Zeleni val.

Ksenija Rebeka Matković
Foto: Yoco

Upokojenci iz društva Ivančna Gorica vabimo v svoje vrste

Upokojenci, ki smo včlanjeni v društvo v Ivančni Gorici, smo leto 2010 preživeli aktivno, prijetno in uspešno. Prav tako polni so naši načrti za leto 2011. Zato vabimo vse, ki oklevate, pridružite se nam.

DU Ivančna Gorica obsega območje vse tja do Ambrusa. Konec leta 2010 smo šteli 701 člana, 444 žensk in 257 moških. V minulem letu smo imeli bogat program dela. Z dobro organizacijo in s strokovnim vodenjem smo izvedli ekskurzije v Trst z okolico, Logarsko dolino, Prekmurje in v Piran. Na dvodnevem izletu v Sarajevo in Mostar smo se na lastne oči prepričali, doživeli in videli ostanke in posledice zadnjih vojnih grozot.

Tudi letos imamo načrtan lep program. Pogledali bomo v Belo krajino, obiskali Čatež ob Savi, Idrijo in so podali na štiridnevni izlet v Črno goro. Imamo tudi močno skupino pohodnikov. Lani smo opravili 19 pohodov, 8 je bilo rekreacijskih s 121 udeleženci,

11 pohodov pa je bilo v gore s skupno udeležbo 123 članov. Najvišji vrh je bil Viševnik s 2050 m nadmorske višine, najzahtevnejša pot pa na Ajdno. Ta sicer meri le 1046 m nadmorske višine, vendar smo si za vzpon izbrali bolj zahtevno plezalno pot. Tudi letošnji program je obsežen in privlačen, saj vabi na 21 bližnjih in daljnih pohodov, razporejenih po vsem letu. Z organizacijo ostalih rekreacijskih

dejavnosti, kot je letovanje na morju, kopanje v zdraviliščih in tudi preventivnim merjenjem krvnega sladkorja, maščob in tlaka, skrbimo za svoje zdravje in skušamo čim manj obremenjevati in daljšati vrste v zdravstvenem domu.

Aktivne skupine športnikov krepijo svoj um s šahom, pikadom in v prihodnje tudi z balinanjem. V letu 2010 se je še posebej izkazala Lojzka Kastelic,

Z občnega zbora Društva upokojencev Ivančna Gorica

Društvo upokojencev Ivančna Gorica je imelo na letošnjem občnem zboru kaj povedati. Poročila o minulem delu so zajetna, načrti za prihodnost tudi. Poleg zabavnega dela, izletov in pohodov je aktivna tudi skupina prostovoljcev, ki dela pri projektu Starejši za starejše, za višnjo kakovost življenja doma.

V skupini prostovoljcev, ki obiskuje ljudi starejše od 69 let, dela 15 članov DU Ivančna Gorica. Na terenu delajo: Kek Marija, Skubic Vera, Tomšič Marija, Čurčić Djuro, Šerbec Milena, Kastelic Anica, Kolman Vida, Dimic Darinka, Šeme Olga, Minka Strah, Jana Velikanje in Marinka Karlinger. Računalniško delo opravi Mateja Štrubelj, Milena Zaletel usklajuje delo s pokrajinsko koordinacijo, nad vsem pa bdi predsednica društva Ljuba Štrubelj. V vprašalniku ob prvem obisku smo izvedeli marsikaj o načinu življenja, prehrani, potrebi po pomoči, o zdravju, osamljenosti in drugih željah v kraju. Podatki iz vzorca, ki šteje preko 600 vprašanih, kažejo marsikaj, na primer, da 20 odstotkov ljudi te starostne kategorije živi samih, le 50 odstotkov z zakoncem, da 9 odstotkov ljudi nima kopalnice, samo 20 odstotkov vprašanih pravi, da jim ne zmanjkuje denarja in le 16 odstotkov bi jih morebitno pomoč lahko tudi plačalo. Le 15 odstotkov se počuti zdrave, 86 odstotkov jih jemlje zdravila in le 5 odstotkov ljudi ne hodi pogosto k zdravniku. Močno pogrešajo obiske patronaže in socialne službe.

Ob naših obiskih ljudem ne prinesemo nobenih daril, ker jih nima-

mo. Često jih razveselimo le z lepo besedo, ki večini veliko pomeni. Prijazen sprejem in povabilo na naslednji obisk sta tudi edino plačilo za naše delo. Prostovoljcem vračamo le stroške prevozov, denar za to dobimo od Zveze društev upokojencev in s skromnim prispevkom občine. Naš teren je velik in obsega 54 vasi.

V letu 2010 smo opravili 707 ponovnih in 31 prvih obiskov

V vprašalnikih povprašujemo tudi po željah v lokalni skupnosti. 98 odstotkov vprašanih je izrazilo željo po domu za starejše. Želja se je v predvolilnih programih že videla skoraj uresničena. Skoraj ne vem, kako naj prostovoljci na terenu povedo, da je obljuba tako hitro izpuhtela. V osnutku proračuna za leto dom sploh ni več omenjen. Upam, da se bosta občinska svetnica iz naših vrst, sicer člana stranke DeSUS, zavzela, da do organiziranega varstva starejših pridemo, pa naj bo to v kakršnikoli organizacijski obliki.

Podpiramo tudi enotnejšo skrb za starejše, s skupnim odborom v okviru občine. Združili naj bi predstavnike vseh krajevnih odborov Rdečega križa, Škofijske Karitas, invalidskih, borčevskih in drugih dobrodelnih in humanitarnih društev. Vsi se za rešitev zaznanih problemov obračamo na iste službe in centre, vsak posebej obiskujemo iste ljudi ter se mnogokrat zanašamo drug na drugega. S skupnim nastopom bi to zagotovo odpadlo.

Milena Zaletel

ki je na pokrajinskem tekmovanju v pikadu zasedla prvo mesto.

Poleg naštetih dejavnosti sledimo tudi vse večjim zahtevam sodobnega časa. Zato bomo v letu 2011 z medsebojnim računalniškim opismenjenjem širili znanje računalništva.

Če je potrebno, si znamo tudi medsebojno priskočiti na pomoč ali jo poiskati pri ustreznih službah. Že četrto leto aktivno izvajamo projekt Starejši za starejše. To izvajamo pod vodstvom Zveze društev upokojencev in Slovenske filantropije.

Vemo, da je na našem območju še veliko upokojencev, ki menijo, da ne spadajo v naše vrste. Naše preteklo delo in bogat program vas lahko prepričata, da se nam pridružite. Velikokrat se imamo lepo, po potrebi pa si znamo tudi pomagati.

Naša društvena pisarna na Ljubljanski 30 v Ivančni Gorici je odprta vsako sredo od 9. do 11. ure. Pristrčno vabljeni, da se oglasite in se še sami podrobneje pozanimajte za program in stopite v naše vrste.

Milena Zaletel

vas vljudno vabi na koncert ALFIJA NIPIČA in nastop mladih višnjanskih talentov

v soboto, 19. marca 2011, ob 19. uri

v športni dvorani pri Vzgojno-izobraževalnem zavodu Višnja Gora.

Vstopnice po 5 evrov lahko kupite v:

- Frizerskem salonu Mateja
- Frizerskem salonu Zdenka
- poslovalnicah Foto Travnik v Grosupljem in v Ivančni Gorici

Prireditev je organizirana skupaj z VIZ Višnja Gora in drugimi krajevnimi društvi.

KS Temenica ob začetku novega mandata

V jeseni smo dobili novega župana, s katerim smo sodelovali že prej, ko je bil podžupan. V dobro sodelovanje občine in KS Temenica v bodoče ne dvomim, moramo pa se zavedati, da se želje in realnost močno razlikujeta.

V KS Temenica je še zelo veliko dela, upanje, da ga bomo počasi opravili, pa prav tako obstaja, saj vsa društva v KS delajo skupaj. Tako delamo vsi v dobro našega kraja, od sveta KS, gasilcev, kulturnega društva, športnega društva ter novoustanovljena krajevna organizacija Rdečega križa. Imamo pa tudi vinogradniško-sadjarško-turistično društvo, ki pa zadnje čase ne deluje tako, kot smo domačini pričakovali. Veseli smo, da tudi na občini prisluhnejo našim prošnjam, saj kljub prostovoljnemu delu brez denarne pomoči ne gre. Tako bomo nekatere ceste asfaltirali, pripravili tudi dokumentacijo za vodovod in, če bo šlo vse po načrtih, enega celo napeljali.

Gasilci so postavili brunarico pri igrišču, ki bo služila za skladišče klopi in miz, ki jih uporabljamo na veselicah in prireditvah. Pri šoli se je začel podirati spomenik – simbol mlinov ob Temenici in Bukovici. Domačega mojstra smo zato prosili, da ta spomenik obnovi, saj bo našim zanamcem pokazal, da je bila dolina Temenice včasih dolina mlinov, čeprav je zdaj predvsem »dolina

tovornjakov«.

Pri šoli je veliko igrišče za otroke, sedaj pa bomo skupaj Športno društvo Temenica, KS Temenica, PGD Temenica in KD Temenica naredili še igrišče za odbojko na mivki. S pripravami smo že začeli, ko pa se bo zima dokončno poslovila, bomo začeli tudi z zemeljskimi deli. Kljub prostovoljnemu delu pa bo potrebno še kar nekaj denarja za gramoz, mivko, razsvetljavo, mrežo in cevi za ograjo. Za pomoč bomo prosili občino, prijavi pa se bomo tudi na občinski razpis.

Naše življenje je sestavljeno iz rojstva in žal tudi smrti. Vsi krajanje potrebujemo tudi pokopališče. V Šentvidu pri Stični se bo začela gradnja poslovnega objekta. Za ta potreben projekt pa bomo prispevali nekaj svojega denarja tudi krajanje KS Temenice.

Kot vidite, smo si naložili kar dosti dela, upam, da nam bo s skupnimi močmi tudi uspelo. Naslednjic bomo spregovorili še o težavah, ki jih imamo v KS Temenica s tovornim prometom, o pločnikih, peš poteh in drugih željah krajanov, ki jih ni malo in jim je težko povsem ugoditi. Moramo se zavedati, da je denarja vedno manj, želja vedno več, pripravljenosti ljudi, da bi sodelovali pri delu, pa prav tako primanjkuje.

*Ignac Kastelic
predsednik KS Temenica*

**CEMENTNI
ROJEC
IZDELKI**

CEMENTNI IZDELKI ANTON ROJEC s.p.
www.rojec.net
041 | 031 / 655-622

**PRODAJA
CERTIFICIRANIH
TRANSPORTNIH
BETONOV**

**Z DOSTAVO
IN ČRPANJEM**

**Genjeni graditelji in trgovine z gradbenim materialom!
Nudimo Vam tudi:**

- **BETONSKE BLOKE;** širine 12-20-25-30 cm
- **BETONSKE VOGALNE BLOKE;** 20-25-30 cm
- **OPEČNE VOGALNE BLOKE;** 20-30 cm
- **OPAŽNIKE - ŠKARPNIKE;** širine 20-30 cm

**ZA VEČ INFORMACIJ
POKLIČITE NA:
01/787 71 05**

ELEMENTI ZA DIMNIK 14, 16, 18 in 20 Ø

Anton Rojec s.p., Ljubljanska cesta 1a, 1295 Ivančna Gorica

Odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjstev – pomlad 2011

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Ivančna Gorica, da bo v pomladanskem času odvažalo nevarne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

	DATUM	NASELJE	ZBIRNO MESTO	ČAS ZBIRANJA
sobota	2. 4. 2011	Temenica	parkirišče pri trgovini	8.00–8.30
sobota	2. 4. 2011	Dob	avtobusna postaja	9.00–9.30
sobota	2. 4. 2011	Šentvid pri Stični	parkirišče pri trgovini Tuš	10.00–11.00
sobota	2. 4. 2011	Stična	parkirišče pri samostanu	11.30–12.30
sobota	2. 4. 2011	Ivančna Gorica	parkirišče pri zdravstvenem domu	13.00–14.00
sobota	2. 4. 2011	Višnja Gora	parkirišče pri Cestnem podjetju	14.30–15.30
sobota	2. 4. 2011	Muljava	parkirišče pred kulturnim domom	16.00–17.00
ponedeljek	4. 4. 2011	Ambrus	parkirišče pred družbenim domom	14.00–15.00
ponedeljek	4. 4. 2011	Zagradec	parkirišče pri trgovini Kmetijske zadruge	15.30–16.30
ponedeljek	4. 4. 2011	Krka	parkirišče pri Gostišču Krka	17.00–18.00

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Naša skrb je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Mala oglasa

Oddamo trgovski lokal v Ivančni Gorici, dobro vpeljan, z odkupom zaloge. Mesečna najemnina 750,00 eur, plus stroški.

Telefon: 051 613 861

Na lepi sončni lokaciji na Krki, prodamo hišo z zazidljivim in kmetijskim zemljiščem, na katerem stoji gospodarsko poslopje in kozolec.

Informacije; 031 275 588 (Zmago), 031 675 670 (Sonja)

POGREBNE STORITVE PERPAR

Janez Perpar s.p.

Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični

Gsm.: 041/ 785 113, 041/ 647 380

Faks: 0599 75 113

Obiščete nas lahko tudi na spletu:

www.pogrebne-perpar.si

Lepota ni naključje

Da pa bo pot do nje enostavnejša in prijetnejša vam pomaga

Nudimo:

Nega obraza z uporabo vrhunske profesionalne kozmetike MATIS Anticelulitni in shujševalni programi Masaža, pedikura, manikira, depilacija make up in še in še

100% NARAVNA KOSMETIKA SOTHYS

Dosežite popolno telo z aparatur, ki vsebuje stimulacijo mišic, infrardečo luč in ultrazvok.

**KOSMETIČNI SALON
H M
Helena Miranda**

Helena Miranda Maček s.p.
Stari trg 22, 1294 Višnja Gora
Telefon: 01 7884 348
Mobitel: 041 966 113

E-mail: HelenaMiranda@siol.net

VABLJENI NA POSVET IN OBISK

Preizkušene metode, uporaba vrhunske pripravke znanih blagovnih znamk, predvsem pa izkušnje pridobljene z usposabljanjem v tujini in Sloveniji ter dolgoletna delovna praksa, vam zagotavljajo vrhunske rezultate in dolgoročni učinek, ki ne bo ostal neopažen.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

STIČIŠČE NVO OSREDNJE SLOVENIJE – SERVIS ZA DRUŠTVA

Kdo so NVO?

Nevladne organizacije, s krativo NVO, so neprofitne, večinoma prostovoljne in prav vse morajo imeti neko obliko pravne osebe. V Sloveniji so to društva, ustanove in zasebni zavodi.

ZAKLJUČNA POROČILA ZA NEVLADNE ORGANIZACIJE

Leto 2010 se je zaključilo, pripraviti je potrebno le še zaključne račune. Društva so zavezana k oddaji letnih poročil na poenotenih obrazcih do 31.3.2011 in sicer preko spletne aplikacije AJPES. Nepridobitne organizacije, kamor sodijo zasebni zavodi in ustanove, pa morajo letna poročila predložiti do 28.2.2011. Pri sestavi izkaza poslovnega izida je potrebno upoštevati pravilnik, ki opredeljuje pridobitni in nepridobitni del dejavnosti.

Kljub temu, da so zavezanci, ki so ustanovljeni za opravljanje nepridobitne dejavnosti (društva, zasebni zavodi in ustanove) oproščeni plačila davka, morajo v vsakem primeru obračunati in plačati davek od pridobitne dejavnosti. Obvezna je oddaja obračuna davka od dohodkov pravnih oseb. Rok za oddajo tega obrazca je najpozneje do 31.3.2011 in sicer izključno v elektronski obliki preko sistema e-davki. Za vstop v sistem e-davki vse pravne osebe potrebujejo digitalno potrdilo oz. si morajo urediti pooblastilo.

Več informacij o pripravi in oddaji letnih poročil najdete na spletni strani www.srce-me-povezuje.si.

DNEVI USPOSABLJANJ ZA NVO 2011

Pridobite ključna znanja za uspešno

vodenje nevladne organizacije (društva, zasebnega zavoda, ustanove) na Dnevih usposabljanj za NVO, ki se bodo odvijali med 11. in 13. 3. 2011 v Centru Harmonija v Mengšu. Skozi pester program delavnic in predavanj se boste usposobili za pravilno vodenje vaše organizacije od sklicevanja sej, vodenja računovodstva, oddajanja poročil, pridobivanja sredstev skozi razpise in s pomočjo fundraisinga do učinkovitega komuniciranja preko različnih medijev. Udeležba na dogodku, ki ga organizira Stičišče NVO osrednje Slovenije, je brezplačna za vse predstavnike društev, zasebnih zavodov in ustanov iz osrednje Slovenije s predhodno e-prijavo na dogodek. Dodatne informacije in e-prijavo najdete na spletni strani www.srce-me-povezuje.si. Vljudno vabljeni!

ODPRIMO SVOJA VRATA NOVINARJEM IN GOSPODARSTVENIKOM

Stičišče NVO osrednje Slovenije skupaj z ostalimi stičišči in CNVOS v okviru pobude MOJA DRUŽBA še naprej spodbuja krepitev sodelovanja med NVO in drugima sektorjema. Z letošnjo kampanjo se osredotočamo na sodelovanje z mediji in gospodarstvom, saj tako novinarji kot tudi podjetja še ne poznajo NVO sektorja in vseh dejavnosti, ki jih društva, zasebni zavodi in ustanove opravljajo.

Novinarjem bomo delo v NVO približali tako, da jih bomo povabili da en dan preživijo z vami, pri vaših dejavnostih v organizaciji. Novinarji bodo o preživetem dnevu in NVO pripravili prispevek. S sodelovanjem, v tej akciji si lahko povečate prepoznavnost, medijsko pokritost in boljše stike z mediji.

Sodelovanje med podjetji in NVO še vedno temelji predvsem na donacijah in sponzorstvih, le redko takšno sodelovanje preraste v partnerstvo pri izvajanju aktivnosti ali v ponujanju storitev NVO podjetjem. Z željo po izboljšanju sodelovanja med podjetji in NVO bomo le tem ponudili možnost »teambuildinga« v NVO. Zainteresiranim NVO bomo skupaj s strokovnjaki pomagali pripraviti teambuilding programe in jih povezati s podjetji.

Vse zainteresirane NVO vabimo, da nam javite svoj interes sodelovanja v akcijah do 30.4.2011 na elektronski naslov info@srce-me-povezuje.si. Pošljite opis svoje organizacije in dela, ki bi ga novinar opravljal oz. bi ga skupina podjetnikov lahko opravila. Pozorni bodite na to, da bo delo povezano z vašim osnovnim poslanstvom in primerno za novinarja oz. skupino. Več informacij o poteku akcij najdete na spletni strani www.srce-me-povezuje.si.

IZVAJANJE PROJEKTA TWINFOS

V okviru projekta Twinfos nudimo nevladnim organizacijam in občinam osrednje slovenske regije možnost navezovanja stikov (pobratenja) z romunskimi organizacijami in občinami. Seznaniti vas želimo z evropskim programom Evropa za Državljanke, ki sofinancira mednarodne projekte kot so srečanja državljanov pobratenih mest in konkretne projekte organizacij civilne družbe, ki imajo namen izboljšati ozaveščenost o evropskih zadevah. Za dodatne informacije smo vam na voljo preko elektronske pošte barbara@drustvo-geoss.si.

Zbrala in uredila Tjaša Bajc, Stičišče NVO osrednje Slovenije

Domača mačka iz Stične zmagala na mednarodni razstavi mačk v Ljubljani

V soboto, 12. 2., in v nedeljo, 13. 2., se je v Ljubljani v športni dvorani Gib v Šiški zbrala mačja elita iz več evropskih držav (Slovenije, Hrvaške, Italije, Češke, Avstrije, Madžarske, Nemčije, Poljske in Srbije). Sodelovalo je 115 razstavljalcev, ki so pripeljali približno 200 mačk različnih pasem in tudi navadne domače mačke.

Zanimivo za občane naše občine pa je, da je na tej razstavi v kategoriji domačih mačk v Best In Show med samicami zmagala prav naša navadna domača mačka Viki iz Stične. Mačja lepota je stara približno pol leta, je nadvse prijazna in srkljana muca. S črno svetlikajočo se dlako in velikimi zvedavimi očmi je očarala mednarodno sodniško ekipo.

Naša Viki pa je nekaj posebnega tudi zato, ker je pravzaprav najdenček. Tik preden je pritisnil najhujši zimski mraz, smo jo našli pred vrati naše hiše. Ker živimo bolj na samem, smo prepričani, da je mucko nekdo odvrigel v bližini našega doma, saj tako majhna muca ne bi mogla sama priti do nas. Ker imamo vzrejališče pasemskih mačk Maine Coon, smo imeli muco najprej v karanteni, saj nismo vedeli, ali je zdrava. Opravila je vse mogoče preiskave (test za levkozo, toksoplazmozo, mačji aids, črvesne zajedalce ...), bila je sterilizirana in

cepljena proti mačji kugi, prehladnim virusnim obolenjem, levkozi in seveda steklini. Dobila je mikročip in potni list in sedaj lahko hodi na razstave skupaj z našimi pasemskimi mačkoni. Hitro so jo sprejeli v svojo družbo, čeprav nima imenitnega rodovnika tako kot oni. Skupaj se igrajo, predejo in poležavajo na plezalnih »drevesih«. Kljub temu da je zavreči žival človeka nevredno dejanje, pa smo vseeno veseli, da je muca pristala pri nas in nas razveseljuje s svojim veseljem, prijaznim in nežnim karakterjem. Sokrajanom pa polagam na srce: če ne želite mačjih mladičev, poskrbite za svoje živali, da neželjenih mladičev ne bodo imele (samce kastrirajte in samice sterilizirajte). Veliko gorja in trpljenja boste prihranili neobglenim živalicam, ki se jih nekateri znebijo tako, da jih preprosto nekje odvržete. Tako ravnanje je nečloveško in vredno obsodbe.

Martina Strmole

Folklorna skupina Stična vabi na

6. FOLKLORNI VEČER

26. marca 2011 ob 19. uri v Kulturnem domu Stična.

Predstavili se bodo:

Folklorna skupina Stična

Folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane

Folklorna skupina Srbskega kulturnega prosvetnega društva Sveti Sava iz Kranja

Ne zamudite večera slovenskih in temperamentnih srbskih ljudskih plesov in pesmi!

Vabljeni!

AKCIJA

TRGOVINA TANGO IVANČNA GORICA

1 + 1 = 3 (VZAMEŠ 3, PLAČAŠ 2)

OB NAKUPU 3 IZDELKOV TAKOJŠNJI POPUST V VREDNOSTI NAJCENEJŠEGA IZDELKA

Akcija velja od 1. 3. 2011 do 31. 3. 2011.

Delovni čas: od PONEDELJKA do PETKA 10. – 19. ure

SOBOTA 9. – 12. ure

Podelitev priznanj krvodajalcem v Ivančni Gorici

Na predvečer kulturnega praznika so odbornice krajevne organizacije Rdečega križa Ivančna Gorica organizirale podelitev priznanj, plaket in značk krvodajalcem za večkratno darovanje krvi. Letos je bilo na podelitev povabljenih trinajst krvodajalcev, med njimi je bil tudi gospod Zdravko Aš, ki je kri daroval že osemdesetkrat.

Podelitev se je začela s kulturnim programom. Pevci ljudskih pesmi Studenček so zapeli nekaj pesmi ob spremljavi harmonike. Odbornica gospa Darinka Kavšek nam je prazniku primerno zrecitala pesem Franceta Prešerna. Program je popestril mladi harmonikar Primož Pelko. Priznanja sta podeljevala podpredsednica KORK Ivančna Gorica Laznik Renata in predsednik OZRK Grosuplje gospod Horvat Franc. Po podelitvi je sledila večerja in druženje z krvodajalci.

Krajevna organizacija Rdečega križa se še enkrat zahvaljuje vsem krvodajalcem, ki na naših krvodajalskih akcijah darujete kri. S svojo humanostjo rešujete življenja.

Stanka Pajk, KORK Ivančna Gorica

Prešernov pohod 2011

Veterani pohodniki Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje smo se 8. februarja na prelep, skoraj že pomladni dan zbrali pred Gasilskim centrom Grosuplje in se z avtobusom odpeljali na tradicionalni Prešernov pohod v Radovljico. Zbralo se nas je 34.

Vsi smo bili dobre volje že navsezgodaj, saj nas je tudi tokrat s svojo harmoniko zabaval naš harmonikar Lojze Kralj. Malo po 7. uri zjutraj smo prispeli v Radovljico, v prostore Srednje gostinske šole, kjer so nas gostoljubni organizatorji, OZVVS Zgornja Gorenjska, pogostili s čajem, kavo in drugimi okrepčili. Pred pričetkom pohoda sta nas pozdravila g. Kosel, predsednik OZVVS Zgornja Gorenjska, in ravnateljica Srednje gostinske šole Radovljica.

Dobre volje smo se odpravili na pot, ki je bila tokrat res prijetna, vreme je bilo sončno, uživali pa smo tudi v prelepem razgledu, posebej na našo najvišjo goro Triglav. V prijetnem vzdušju smo prispeli na Bled, kjer smo se okrepčali s čajem in sendviči. Nato pa smo se odpravili pred Prešernov spomenik, kjer so organizatorji pripravili lep program, na katerem so sodelovali šolski otroci, zapel pa je tudi veteranski pevski zbor. Pozdravila sta nas g. Fajfar, župan občine Bled, in g. Janez Pajer, predsednik ZVVS. Nadaljevali smo s potjo in okrog pol dneva prispeli v Vrbo. Ogleдали smo

si Prešernovo rojstno hišo in cerkvico svetega Marka. Tam je bila tudi osrednja proslava, prisotne pa je pozdravila ministrica za kulturo gospa Majda Širca.

Po slovesnosti je bil organiziran prevoz za povratek v Radovljico, kjer so nam dijaki srednje gostinske šole pripravili okusno malico.

Naš izlet se je počasi iztekal, lepo je bilo. Poslovlili smo se od gostoljubnih organizatorjev in od drugih pohodnikov veteranov. Vseh skupaj nas je bilo na pohodu letos več kot 450. Prišli bomo tudi naslednje leto.

Jelka Janežič
OZVVS Grosuplje

Ko zdravila odpovedo

Ko zdravila odpovedo in tudi zdravniki »dvignejo roke«, ostane bolnik sam in nemočen. To se je zgodilo tudi meni, ko mi je zdravnik pri 31 letih svetoval, da zaradi kroničnega vnetja jeter in trebušne slinavke zaprosim za invalidsko upokojitve. Pa sem prišel do zdravja po svoji poti. V strokovni literaturi sem iskal izsledke študij o sredstvih, ki so dovolj učinkovita in varna, da pomagajo tudi, ko zdravila odpovedo. Ta sem potem sam preizkušal: sonce, zrak, gibanje,

postenje, presno hrano, zelenjavne in sadne sokove, sok pšeničnih bilk in slednjič »živo vodo«, kakršno pije ljudstvo Hunza v Himalaji, znano po mnogih stoletnikih. Uspelo jo je postvariti ameriškega znanstvenika dr. Patricku Flanaganu. Po dveh letih in pol uživanja »žive vode« sem bil po dolgih letih spet klinično zdrav. To je bilo leta 2000, ko sem bil na pragu svojih 50 let. Od takrat sem zdrav, še naprej pa proučujem in preizkušam sodobna krepilna sredstva, ki učinkovito podpirajo naše naravne regeneracijske procese in so obenem varna ter za uporabnika prijetna in enostavna.

Lastne izkušnje v zvezi s krepitvijo zdravja so mi bile seveda zelo v pomoč tudi pri mojem strokovnem delu. Na Fakulteti za pomorstvo in promet Univerze v Ljubljani poučujem med drugim predmet Človeški viri, s strokovnjaki drugih fakultet pa razvijamo metode za krepitev življenjske moči, ki so dovolj enostavne in učinkovite, da so primerne tudi za zaposlene v prometu, saj imajo le-ti zelo stresne pogoje dela. Za univerzitetne učitelje je seveda razumljivo,

da izsledke objavljamo v znanstvenih revijah, v posebno veselje pa mi je pisati poljudne članke za širši krog bralcev. Objavljenih je bilo kakih sto. Leta 2001 sem jih strnil v knjigo Ko zdravila odpovedo (AURA).

Naj priznam, da sem se rad odzval povabilu nekaterih vaših sokrajanov, ki so si do zdravja pomagali s postopki in sredstvi, ki so pomagala tudi meni. Pripravljamo predavanje, ki bo potekalo v četrtek, 17. marca, ob 17.30 v dvorani krajevnih skupnosti v Stični. Vsak, ki je imel resne težave z zdravjem, si običajno želi, da bi tudi drugi pravočasno spoznali krepilna sredstva in se tako izognejo stanju, ko zdravila odpovedo.

dr. Iztok Ostan
iztok.ostan@fpp.uni-lj.si

Rezervacijo kart za predavanje lahko potrdite na naslednji elektronski naslov:

zdrava.pot@gmail.com

Društvo delovnih invalidov Grosuplje sporoča

- Vabljeni k programom druženja in programom za ohranjanje zdravja:
- 12. marca 2011: izlet (Gregorjev sejem) in kopalni dan (Čateške toplice)
 - 13. marca 2011: pohod od solin do solin

Vse informacije in prijave v pisarni društva ali po telefonu 041 799 998. K vsem našim programom vabljeni tudi nečlani društva.

Socialna komisija DI Grosuplje

Sirarstvo in slovenski siri

Sirjenje mleka se je menda začelo s prevažanjem večjih količin svežega mleka preko Sredozemskega morja. Zaradi vročine se je mleko sesirilo in trgovci so opazili, da je trdna usedlina v mleku, ki je nastala, prav dobrega okusa. Danes je znano, kaj se dogaja pri sirjenju mleka. Z dodatkom sirila (encima, ki razkrajajo mlečno beljakovino kazein) se beljakovinski del mleka skupaj z mlečno maščobo, če je poprej ne odzavemo mleku, strdi (koagulira) in v tekočem delu (sirotki) ostanejo samo mlečni sladkor in minerali. Strnjeni del mleka s posebno obdelavo (stiskanje v hlebce različnih velikosti, soljenjem, morebitnim dodajanjem še drugih začimb in dišav ter zorenjem) predelujemo v sire najrazličnejših vrst.

Zelo pogosto različni siri v prometu in potrošnji nosijo imena po krajih, od koder izvirajo (na primer ementalec po kraju Emental v osrednji Švici, trapist po opatiji Notre Dame de la Trappe v Normandiji, italijanski sir parmezan po italijanskem mestu Parma in podobno). Tako tudi naši domači siri navadno nosijo imena po krajih svojega izvora, na primer bohinjski sir, sir tolminec, stiški trapist, nanoški sir in podobno.

Sirjenje mleka in sirarstvo se je pri nas razvilo predvsem v krajih s planinskimi pašniki (Bohinj z okolico, Tolmin), kjer planšarji poleti svežega mleka niso mogli prodati in so ga zato začeli siriti. Na Dolenjskem z izjemo stiškega trapista sirjenje mleka nikoli ni bilo razvito, enako ne na Štajerskem in v Prekmurju. V Murski Soboti so po drugi svetovni vojni po ameriškem vzgledu postavili raje tovarno mlečnega prahu. Amerika je tehnologijo izsuševanja (dehidracije) nekaterih živil razvila za potrebe vojske po svetu (mleko v prahu, jajca v prahu in podobno).

Sire pa delimo tudi po tehnologiji izdelave na: zelo trde sire (parmezan, zbrinc), trde sire, kamor sodita tudi naš bohinjski sir in tolminec, ter na poltrde sire (trapist, jošt, kranjski in posavski sir), mehke sire (bri, kamamber) in sveže sire, kot je mocarella. Posebna vrsta sira so topljeni siri, pakirani v majhnih kosih v posebno folijo, kot so sir Triglav in pa sir Zdenka.

Siri pa se delijo tudi po izvoru mleka na kravji sir, ovčji sir, kozji sir in kobilji sir. Iz kobiljega mleka so Rusi izdelali celo alkoholno pijačo kefir (kobilje mleko namreč vsebuje veliko mlečnega sladkorja). Kefirje danes iz-

delujejo tudi iz mleka drugega izvora in brez alkoholnega vrenja. Posebno v čislih je zadnje čase pri nas kozji sir, ki je zelo hranilen in zdrav. Sirom se včasih dodajajo različni dodatki, kot so olive, orehi, paprika, poper, grozdje, od zelišč pa peteršilj, žajbelj in druge dišavnice, recimo pehtran, bazilika, lovor, meta, majaron, timijan, rožmarin in kumina. Posebno poznani so tudi siri z dodatkom plemenitih plesni, kot sta gorgonzola in rokfor. V Sloveniji poznamo tudi paški dimljen sir, saj prihajajo k nam še vedno krošnjari iz Dalmacije.

Pri izdelavi sirov je potrebno kar nekaj izkušenj in spretnosti, ker lahko v času zorenja pride do številnih napak, kot so napihovanje, razne gnilobe, grenak okus, modre ali temne lise v siru ali celo črvi v siru. Za nemoteno in pravilno zorenje sirov je posebej pomembno, da v mleku za izdelavo sirov ni niti najmanjših ostankov antibiotikov, ki se uporabljajo za zdravljenje vnetja vimena ali tudi za drugo sistemsko zdravljenje mlečnih živali. Številni antibiotiki se namreč pri zdravljenih živalih zelo pogosto, celo v koncentrirani obliki, izločajo z mlekom. Poleg tega zavirajo fermentacije v siri tudi nekatera krmila, kot so neprimerne silaže, plesniva krmila in drugi krmni dodatki. Najboljši siri se dobijo od živali na paši ali v zimskem času od živali, krmljenih s kvalitetnim senom.

Za izdelavo kvalitetnih sirov je potrebna posebna oprema, posoda in primerni prostori za kvalitetno zorenje sirov. Tudi sirilo mora biti sveže in kvalitetno.

Valentin Skubic

100 let šolstva na Muljavi

Letošnje leto je za šolstvo na Muljavi jubilejno, saj mineva 100 let, kar je prvič zazvonil šolski zvonec. To sicer ni prvi stik muljavske mladine s šolo, saj so le-ti do takrat obiskovali šolo na Krki ali pa celo v Šentvidu pri Stični.

Na Muljavi je pouk najprej potekal v prostorih šole na Polju, kot se je imenovala. Muljava z okoliškimi vasi je do šole prišla v šolskem letu 1910/1911. Pouk se je pričel 3. oktobra 1910. Danes te stavbe ni več. Med drugo svetovno vojno je bila požgana. Pouk pa se je vseeno nadaljeval, res s prekinitvami, a vendar. Nova, začasna lokacija so postali prostori Marije in Antona Tekavca, namenjeni trgovini. Danes je v teh prostorih gostilna Obrščak.

Po vojni je z udarniškim in prostovoljnimi delom na Habjanovi Gorici zrasel nov šolski objekt. Slavnostna otvoritev nove šole je bila 26. oktobra 1947. Pouk v njej poteka še danes. Najprej je pouk potekal v enorazrednici. Število razredov je postopoma naraščalo. Danes pa poteka pouk v petih razredih, od tega sta dva kombinirana. Učenci pouk na Muljavi obiskujejo do zaključka petega razreda in nato šolanje nadaljujejo na matični šoli.

V prvih desetletjih je šola na Muljavi obiskovalo tudi več kot 100 učencev. Prostorska stiska je bila velika. Skozi leta se je število nenehno spreminjalo. V zadnjem obdobju se ta giblje od

36 do 50. Letošnje število, 37 učenk in učencev, je eno najskromnejših. Vendar lahko že sedaj sporočim, da se bo število v naslednjih petih letih povečevalo. Zaradi novogradenj pa še toliko bolj.

Šola na Muljavi je razumljivo in pričakovano prepletena z delom svojega velikega rojaka Josipa Jurčiča. Muljava zaradi njega ni le prijazna dolenska vas, pač pa se je z njim spojila v eno. Številni raziskovalci in ljubitelji domače besede so si enotni: Jurčičevo večplastno delo nam je še premalo poznano, predvsem njegovo časnikarsko in politično delovanje.

Josip Jurčič je del našega kulturnega izročila. V našem okolju pa živi v zavesti domačinov, kot da se mu skušajo oddolžiti za vse tiste zapise, v katerih se še danes prepoznavajo. Številni učitelji, med njimi tudi muljavske šole, so sodelovali v domačem letnem gledališču kot igralci, režiserji ali kako drugače. Danica Kastelic, Jernej Lampret, Tatjana Lampret, Lidija Zajc in Antonija Sever gotovo niso edini. In njim sledijo vedno novi. Sedanje generacije učencev in učenk z veseljem sprejemajo vloge v šolskih

prireditvah in se na ta način kalijo v bodoče junake domačega letnega gledališča ali še več. To ni novost, na Muljavi je prisotna že dolgo časa. Veselje do sodelovanja v uprizoritvah Jurčičevih del je v kraju in na šoli ukoreninjena. Zakaj? Ker je iz generacije v generacijo oboževan. S tem povezuje mlado in staro. To pa je za kraj in šolo neverjetna prilžnost in še ena izredno pomembna razsežnost Jurčičevega dela, ki je sam gotovo ni predvidel.

Šola je s krajem tesno povezana. Sodelujemo s kulturnim, gasilskim in športnim društvom. In prav je tako. Tako bodo mladi hitreje in lažje dojeli pomembnost našega kulturnega izročila, naših običajev in vrednot. Poslanstvo šole in učitelja v tem okvirju ima izredno vlogo.

Brez skupnega nastopa ni uspešne poti. Skupni projekti so odlično izhodišče za začetek take poti.

Šolstvu na Muljavi in kraju želim srečno na tej poti.

Marjan Potokar,
ravnatelj OŠ Stična

Vabilo

15. september 1910

je bil za Muljavo in okoliške kraje pomemben dan, saj so na Polju pri Muljavi »otvorili in blagoslovili« novo šolo.

Pouk je v teh prostorih potekal vse do požiga šole leta 1942.

Med vojno in po vojni

so se učenci zbirali v prostorih zdajšnje gostilne Pri Obrščaku, 1947. leta pa je odprla vrata nova šola.

V tej šoli se v teh dneh učenci pridno pripravljajo na proslavo ob stoletnici šolstva na Muljavi,

**zato prijazno vabimo vse učitelje,
ki ste razdajali svoje znanje v teh prostorih,
vse učence, ki ste ga tu nabirali,
vse krajanje,
prijatelje in znance,
predvsem pa vse, ki jim šola veliko pomeni,
da se nam pridružite**

**v četrtek, 17. 3. 2011, ob 17. uri
v dvorani kulturnega doma na Muljavi.**

**Po proslavi si bomo skupaj ogledali šolo
in prijetno poklepetali ob obujanju spominov.**

Vabijo vas učenci in delavci PŠ Muljava.

Antonija Sever, vodja podružnične šole

Kaj bo prinesel letošnji informativni dan na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica?

V februarju so na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica pripravili informativni dan pred letošnjim vpisom novincev v srednjo šolo. Obiskovalce je pričakal priložnostni kulturni program ter množica koristnih informacij o šoli. Predstavljeni so bili vsi trije programi, ki jih na šoli razpisujejo za naslednje šolsko leto: gimnazija, ekonomski tehnik in trgovec. Poleg brošure so devetošolci prejeli tudi predstavitveni DVD, ki v fotografijah in filmu predstavlja pestrost življenja in dela na srednji šoli.

Informacijam so bodoči srednješolci lahko prisluhnili v treh terminih. Na obisku sta bila 102 kandidata za vpis, kar je nekaj manj kot lani. Tudi v naših krajih se kaže upad generacij, kar je sicer že nekaj časa vseslovenski problem, je potarnal ravnatelj Milan Jevnikar, ki je z veseljem odgovoril na nekatera naša vprašanja.

Kakšna so pričakovanja za vpis v prihodnjem šolskem letu?

V letošnjem šolskem letu je na šoli 22 oddelkov, od tega so v prvem letniku dva gimnazijska oddelka in en oddelk programa ekonomski tehnik. Glede na podatke, ki smo jih zbrali ob dnevu odprtih vrat in na informativnem dnevu, pričakujemo vsaj en oddelk novincev več kot lani, želimo pa si seveda polno zasedbo razpisa-

nih mest, tri gimnazijske oddelke in dva ekonomska. Zelo bi bil dobrodošel tudi oddelk trgovcev, ker je program odlično prenovljen, poklic pa izjemno dobro zaposljiv, vendar zanimanja med devetošolci skoraj ni. Škoda.

Dejstvo je, da je tudi našo šolo prizadelo številčno upadanje generacij. Zelo se prizadevamo, da bi z dobrim delom ta trend vsaj omejili, saj se številčneje generacije sedaj nahajajo šele v vrtcu.

Pogosto se pojavlja vprašanje, ali bi bilo smiselno razmisliti o uvajanju kakega novega programa?

O tej možnosti že dlje časa intenzivno razmišljamo tudi sami. Takoj na začetku tega šolskega leta smo s sodelovanjem vodstev osnovnih šol

med osmo- in devetošolci od ŠentruPERTA pa do Šmarja - Sapa izvedli obsežno anketo o njihovih »vpisnih željah«. Ugotovili smo, da je na »našem območju« veliko zanimanje za vzgojitelja predšolskih otrok, elektrotehniko, strojnega tehniko, medijskega tehniko in za tehniko zdravstvene nege. Glede na zahteve teh programov in glede na mrežo šol se nam zdi smiselno poskusiti dobiti dovoljenje za razpis programa vzgojitelja predšolskih otrok, ki bi ga z lahkoto izvajali s sedanjim učiteljskim kadrom. Za vse druge programe so težave večje in tudi šol, ki jih izvajajo, je več. Na Ministrstvu za šolstvo in šport pa so dokaj neizprosni, zaradi skoraj tretjinskega upada generacij glede na leto 2004 in zaradi okoli 4000 več razpisanih mest, kot je devetošolcev v osrednji Sloveniji, ne podpirajo nikakršne širitve mreže šol. Želimo se sestati s predstavniki ministrstva in jim predstaviti naše raziskave in rešitve, a nas v dveh mesecih še niso uspeli sprejeti. Taka je torej realnost!

In kako se šola odziva na trenutno stanje?

Na šoli se ne predajamo malodušju. Učitelji se izobražujemo, prenavljamo gimnazijo z množico projektov, s tiskim in sodelovalnim poučevanjem, iščemo nove, dijakom prijaznejše poti do znanja. Prepričani smo, da nam bodo naši dosedanji odlični uspehi na najrazličnejših po-

dročjih na državnih tekmovanjih in predvsem uspehi na splošni in poklicni maturi, kar je za nadaljnje šolanje naših otrok najpomembnejše, tudi v bodoče pripeljali v šolo dovolj »ukazeljnih« otrok iz našega okolja. Dejstvo je, da med osnovne vrednote naše šole sodi prijazen, človeški odnos, zavestno pa se odrekamo vsečnemu »zniževanju zahtevnosti znanja«. Šola mora mladega človeka oborožiti z znanjem, mora ga oceniti, da si bo na jasnem, kam sodi in kam lahko napreduje. In pri teh zahtevah po odgovornem delu med resnimi šolami ni razlik. Izjemno sem ponosen na našo šolo, da doslej ni klonila pred zahtevami za zniževanjem nivoja znanja. Samo znanje je tisto, ki ima v današnjem razvrednotenem svetu svojo stalno in neprecenljivo veljavo. In tega dajemo našim dijakom v izobilju. Doslej se skoraj noben od naših maturantov ni potožil, da pri nas ni dobil dobre popotnice za nadaljnje šolanje. Seveda se najde tudi kdo, ki meni, da bi morali bolj popuščati, včasih nam kakšen tak tudi »uide« kam drugam, a se vedno izkaže, da se tudi drugje »ne cedita samo med in mleko«.

Glavne prednosti vpisa na »Jurčiča«?

Naša šola ima vse, kar imajo dobre gimnazije, ekonomske oziroma trgovske šole v Ljubljani ali Novem mestu. Ima pa še nekaj več. Ta šola je blizu doma naših dijakov. Doma pa je ve-

dno prijetneje kot »daleč od doma«. V Ivančni Gorici se sicer poleg šole ne dogaja veliko, ampak, saj je osnovna dejavnost dijakov prav šola in v katerikoli šoli že si, te poučujejo v razredih s tablo, projektorjem, računalnikom, ... In tudi pri nas je tako, le s to prednostjo, da so okna naših učilnic lahko vso pomlad in poletje odprta, ker smo v čistem in naravnem okolju ... Naši dijaki imajo tudi izjemno visok prostorski standard, poskrbljeno je za prehrano, pomagamo jim organizirati prevoze do doma ...

Kaj bi še želeli sporočiti devetošolcem, ki se odločajo za nadaljevanje šolanja?

Konec marca se bodo morali devetošolci ob predpisu odločiti za srednjo šolo, kjer bodo nadaljevali svoje šolanje. Posebej vabim v Ivančno Gorico vse tiste, ki so svoje želje usmerili v Ljubljano ali Novo mesto in se vpišujejo v gimnazijo, ekonomsko ali trgovsko šolo. Ostanite vendar doma, podaljšajte si vsak dan spanec za kakšno uro in čas, ki bi ga drugače izgubili na poti v šolo, namenite sebi in prijateljem! Srednja šola Josipa Jurčiča je odlična ustanova, ki je v 60-ih letih obstoja vedno upravičila svoje poslanstvo. Če se kdo še ne more odločiti, naj si vzamejo čas in nas pred odločitvijo še enkrat obiše. Z veseljem vam bomo odkrito povedali vse, kar vas zanima. Sprejeli vas bomo s prijaznostjo in prepričali s kvaliteto!

Praznovanje jubilejnega leta na OŠ Ferda Vesela

V letošnjem letu praznujemo 150-letnico rojstva slikarja Ferda Vesela, po katerem se imenuje osnovna šola v Šentvidu pri Stični. Ob tej priložnosti bomo na šoli organizirali številne aktivnosti.

Osrednjo prireditev načrtujemo v petek, 6. maja 2011, ob 19. uri, ko bomo s kratkim kulturnim programom počastili 150-letnico rojstva slikarja Ferda Vesela. Po kulturni prireditvi bo razstava umetniškega dela Ferda Vesela, ki nam ga je v ta namen posodil slikar France Slana. Poleg dela Ferda Vesela bo na ogled tudi obsežnejša razstava del Franceta Slane. Razstava bo na ogled še v soboto od 8. do 14. ure in v nedeljo od 9. do 16. ure.

V soboto pa bo na šoli potekal pouk v obliki likovnih delavnic, ki jih bodo izvajali učenci skupaj z učitelji in zunanjimi sodelavci iz umetniških – slikarskih vrst. Po končanem pouku, ob 11. uri, bodo učenci skupaj z mentorji pripravili razstavo svojih del. V predzvečer šole bomo ob tej priložnosti odkrili stalno tematsko obeležje o slikarju Ferdu Veselu, zgodovini šole in kraja.

Vabimo vas, da se nam na prireditvah tudi pridružite. O podrobnostih vas bomo še obveščali, več pa si lahko preberete tudi na spletni strani šole www.osferdavesela.si.

Vodstvo OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Občinsko srečanje otroškega parlamenta

V sredo, 9. 2. 2011, je v prostorih Osnovne šole Ferda Vesela potekalo občinsko srečanje otroškega parlamenta občine Ivančna Gorica. Udeležilo se ga je petnajst mladih parlamentarcev s šole gostiteljice ter enajst z Osnovne šole Stična.

Srečanje se je pričelo ob 13. uri z uvodnimi pozdravi ter kratkim ogledom šole. Ob 13.30 so udeleženci v petih skupinah začeli z debato o različnih vidikih vpliva družbe in medijev na oblikovanje mladostnika. Po krajšem premoru z malico je sledila še splošna razprava o ugotovitvah vseh skupin. Med drugim je bilo ugotovljeno, da imajo mediji na mlade tako pozitiven kot negativen vpliv, pri čemer je zelo pomembna predvsem vloga staršev. Veliko pa lahko naredijo tudi mladi sami z zmerno uporabo elektronskih medijev, kritično presojo medijskih vsebin ter varovanjem osebnih podatkov. Ob koncu srečanja so potekale še volitve predstavnika občine Ivančna Gorica na regijskem otroškem parlamentu v Novem mestu. Udeležila se ga bo Kaja Zupančič z Osnovne šole Stična.

Namen občinskega srečanja otroškega parlamenta je bil spodbuditi mlade v občini Ivančna Gorica h kritični razpravi, hkrati pa so s tem dobili možnost, da se med seboj bolje spoznajo ter izmenjajo svoja mnenja. Vsi udeleženci so nalogo odlično opravili in prepričani smo, da bomo mnoge izmed njih slišali tudi v prihodnosti.

Nejka Omahen,
mentorica šolske skupnosti na OŠ Ferda Vesela

Festival Turizmu pomaga lastna glava

Doživite naš kraj – Al' jama? Al' kajak?

Zelena lepota, kot poimenujejo reko, ki dan na dan šumi in teče mimo naše šole, je rdeča nit naših turističnih nalog. Zdi se, da je celotna dolina ob njenem izviru tesno v sožitju s to lepoticco. Ker v kraju deluje več društev, od lovcev, gasilcev, jamarjev, kajakašev, ribičev, kulturnikov ..., se bomo v letošnji turistični nalogi podrobneje ukvarjali z dvema: jamarstvom in kajakaštvom.

Pripravili smo predlog priprave TIC-a v naši 200 let stari šoli. Letošnje šolsko leto je zadnje, ko v njej še poteka pouk. Zamislili smo si jo kot izhodišče sprehajalne poti, kolesarske poti ali vožnje s konjsko vprego. V TIC-u si izberete vodnika, ki vas popelje po okolici, da je izbira lažja, imamo vodnike fotografirane. Nudimo lahke, nezahtevne, vendar zanimive poti, adrenalinske ogleda in vožnje z vozom. Ker novo odkrita jama Poltarica ni odprta za turiste, si jo lahko ogledate le z najavo v TIC-u in v manjših skupinah. Zahtevni obiskovalci lahko nadaljujete avanturo s kajakom po reki Krki. Seveda bomo za vas poskrbeli tudi s hrano. Zbrali smo nekaj receptov najbolj značilnih jedi za to področje, ki jih ob obisku lahko poizkusite. V okolici je več kmečkih turizmov. Kdor bi rad ostal v Krški dolini kakšen dan več, lahko tudi prespi. Ker obstaja kar nekaj zgodb, legend in pripovedi, smo za popestritev napisali nekaj poučnih basni, v katerih nastopajo netopir podkovnjak, človeška ribica in krška postrv. Te tri živali so tudi simbol naše podružnične šole in nas kot smerokazi spremljajo na ogledih in raziskovanjih v okolici.

S svojo nalogo želimo povezati turistične naloge prejšnjih let, tako da je letošnja nadgradnja prejšnjih. V nalogi je priložena zgibanka z osnovnimi informacijami in kontakti, načrt poti in nekaj teoretičnega dela za prvo predstavitev. Mogoče ste si že ogledali naše kraje, vendar vam zagotavljamo, da vam imamo še kaj pokazati. So kotički in jamice, za katere vemo samo mi. Veselimo se vašega obiska in vas nestrno pričakujemo.

Tretje leto zapored načrtujemo predstavitev naše ideje na tradicionalnem Jurčičevem pohodu, ko se odprejo tudi vrata naše šole. Obiskovalci so vsako leto navdušeni in nas podpirajo pri naših akcijah.

PREDSTAVITEV NALOGE:

- sobota, 5. marca 2011 – tradicionalni Jurčičev pohod
- torek, 22. marca 2011 – Mercator center v Šiški v Ljubljani, kjer lahko glasujete za našo tržnico in predstavitev naloge, od 14. do 18. ure
- Ivankin sejem v Ivančni Gorici

OŠ Stična, PŠ Krka
Mateja Jere Grmek

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Vas vabi na dobrodelno prireditev glasbe, poezije in plesa

POMLAD ZA VSE

Nastopajo učenci devetih razredov in gostje:

slovenski kantri pevec
Milan Pečovnik - Pidži s skupino,
pevska skupina Šentviški slavčki.

Prireditev bo v petek, 18. marca 2011, ob 18. uri v dvorani OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični.

Vaši cenjeni prispevki bodo namenjeni šolskemu skladu in zaključni ekskurziji devetošolcev.

Mladi »vegovčki« na OŠ Ferda Vesela

Že drugo leto zapored smo na OŠ Ferda Vesela organizirali matematično-fizikalni tabor, ki je potekal od petka, 28. 1., do nedelje, 30. 1. 2011, v ČŠOD Vojsko. Tabora se je udeležilo 23 učencev sedmih in osmih razredov.

Namen tabora je bil reševati težje naloge, za katere je pri pouku premalo časa. Tako so učenci reševali naloge z matematičnih in fizikalnih tekmovalnih, logičnih in raziskovalnih nalog. Učenje smo popestrili s tekmovalni v matematičnem milijonarju ter kvizu iz fizike, učenci 7. razredov pa so spoznali tudi zanimive fizikalne eksperimente.

Za svoje znanje so bili učenci nagrajeni; ne z ocenami, kot je to navada pri pouku, temveč so za uspešno rešene naloge pri matematiki dobili nalepke našega matematika Jurija Vege, pri fiziki pa nalepke Isaaca Newtona. Zbiranje nalepk je med učenci sprožilo večjo motiviranost in zdravo mero tekmovalnosti. Za zaključek smo na osnovi zbranih nalepk, ki so pomenile točke, slovesno razglasili mlade »vegovčke«, mlade matematike in mlade raziskovalce.

Da pa tabor ne bi bil preveč naporen, smo poskrbeli tudi za zabavo. Tako smo igrali družabno igro Activity, iz-

vedli turnir v namiznem tenisu in lokostrelstvu, na svežem zraku pa smo se sankali in tekli na smučeh. Učencem je v najlepšem spominu ostal zaključni večer z družabnimi in šaljivimi igrami ter velikim plesom »vegovčkov«. V živo se nam je javil posebni

poročevalec radia Ferdo.

Zaključila bi z mislijo učenek 7. razreda: »Tabor je bil super! Vse upamo, da bo potekal vsaj še naslednji dve leti, vse dokler ne gremo iz osnovne šole (generacija 1998).«

Mateja Lesjak, vodja tabora

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2011 (Uradni list RS, št. 12/2011) in Pravilnika za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 44/2005) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2011

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

2. Predmet javnega razpisa so programi s področja socialno-humanitarnih dejavnosti.

3. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti:

- javni zavodi, ustanove in pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju socialnega varstva;

- društva na področju zdravstva in socialnega varstva, registrirana v skladu z zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 61/06, 58/09);

- dobrodelne organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih z namenom, da bi reševale socialne stiske in težave občanov občine Ivančna Gorica, ustanovijo posamezniki ali verske skupnosti v skladu z zakonom;

- prostovoljne in neprofitne organizacije, ki delujejo na področju socialnega in zdravstvenega varstva ter humanitarne organizacije in imajo v svojih programih elemente socialne skrbi in skrbi za zdravje občanov oziroma svojih članov;

- druge organizacije in zasebniki, ki izvajajo občinske programe na področju socialne varnosti ali občinske programe za izboljšanje kakovosti življenja za občane občine Ivančna Gorica.

4. Izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- so registrirani in imajo humanitarno dejavnost oziroma dejavnost socialnega varstva opredeljeno v svojih aktih;

- imajo sedež v občini Ivančna Gorica;

- društva, ki delujejo na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, imajo lahko svoj sedež tudi izven območja občine Ivančna Gorica, njihovi člani pa morajo biti tudi občani občine Ivančna Gorica;

- imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in drugo dokumentacijo, kot jo določa zakon;

- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih aktivnosti,

- imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov;

- vsako leto občinski upravi redno do konca meseca februarja dostavljajo poročilo o realizaciji programov za preteklo leto.

5. Okvirna višina sredstev na razpolago je 11.000 EUR in so planirana na postavki proračuna 20017 – Sodelovanje z nevladnimi organizacijami.

6. Komisija bo pri vrednotenju prispelih vlog upoštevala naslednja merila in kriterije:

A. Sedež izvajalca:

- sedež v občini Ivančna Gorica – 20 točk;
- podružnica v občini Ivančna Gorica – 6 točk;
- člani iz občine Ivančna Gorica – 2 točki.

B. Število članov iz občine Ivančna Gorica:

- 1–10 članov – 3 točke;
- 11–30 članov – 6 točk;
- 31–50 članov – 10 točk;
- 51–70 članov – 15 točk;
- nad 70 članov – 20 točk.

C. Program dela za razpisano leto:

- Vzpostavljanje socialne mreže z okoljem (druženje, obiski starostnikov, onemoglih, invalidov, ...) – 10 točk

- Organizacija dobrodelne in druge prireditve na območju občine Ivančna Gorica – 8 točk (največ

24 točk).

- Izobraževalna dejavnost (predavanje, delavnica, krožek ali druga oblika izobraževanja) za člane in/ali širšo okolico:

- v občini Ivančna Gorica – 5 točk (največ 15 točk);
- izven občine Ivančna Gorica – 2 točki (največ 4 točke).

- Rekreativna dejavnost (izlet, ekskurzija, letovanje, druge športne in kulturne aktivnosti za člane) – 2 točki (največ 10 točk)

- Sodelovanje članov in prostovoljcev pri načrtovanju in izvajanju programa:

- 1–5 članov in prostovoljcev – 1 točka;
- 6–10 članov in prostovoljcev – 2 točki;
- 11–15 članov in prostovoljcev – 3 točke;
- nad 16 članov in prostovoljcev – 5 točk.

- Reference – program se na območju občine izvaja:

- 0–5 let – 1 točka;
- 5–10 let – 2 točki;
- nad 10 let – 3 točke.

- Izdaja glasila, biltena ali kakšne druge oblike promocijskega materiala – 5 točk (največ 10 točk).

- Pričakovani delež sofinanciranja s strani Občine Ivančna Gorica:

- do 40 % – 6 točk
- 40–50 % – 2 točki
- nad 50 % – 0 točk

Programi bodo ocenjeni v skladu z merili in kriteriji in ob upoštevanju specifičnosti posameznih programov. Programi se točkujejo. Vrednost točke se določi v skladu s predvidenimi proračunskimi sredstvi za razpisano leto. Višina sofinanciranja posameznega programa je odvisna od skupnega števila zbranih točk in vrednosti točke.

7. Dodeljena sredstva izvajalcem programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2011 morajo biti porabljena v letu 2011.

8. Razpisna dokumentacija je na voljo do zaključka razpisa v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času občine, ter na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivancna-gorica.si/>. Podrobnejše informacije posreduje Mojca Globokar Anžlovar, tel. (01) 781 21 00.

9. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali po pošti, najpozneje do **4. 4. 2011**, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Nepravočasno oddanih prijav komisija ne bo upoštevala.

10. Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije naročnika (Občina Ivančna Gorica). Prijave morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako »**Prijava na javni razpis za programe na področju socialno-humanitarnih dejavnosti 2011 – ne odpiraj**«.

11. Odpiranje prijav za dodelitev sredstev bo strokovna komisija opravila predvidoma v 20 dneh po zaključku razpisa v prostorih Občine Ivančna Gorica.

12. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 60 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

Številka: 430-0003/2011

Datum: 1.3.2011

OBČINA IVANČNA GORICA

Ž u p a n:
Dušan Strnad, l. r.

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2011 (Uradni list RS, št. 12/2011) in Pravilnika za sofinanciranje mladinskih programov in projektov iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 92/2005) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje mladinskih programov in projektov iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2011

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

2. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje letnih mladinskih programov (dejavnosti) in/ali posameznih mladinskih projektov (en projekt letno na posameznega izvajalca). Kot letni mladinski program se šteje kontinuirano izvajanje in koordiniranje mladinskih aktivnosti skozi vse razpisno obdobje (celo leto), za posamezne mladinske projekte pa izvedbo enkratnih obsežnejših letnih aktivnosti.

3. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci mladinskih programov in projektov: neprofitne organizacije, zavodi, društva, zveze, zasebniki in druge organizacije, ki so nosilci programov in projektov, namenjenih predvsem mladim med 10. in 29. letom.

4. Izvajalci mladinskih programov in projektov morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- so registrirani za opravljanje dejavnosti, za katero se prijavljajo;

- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih aktivnosti;

- programi in projekti se izvajajo za mladino v občini Ivančna Gorica (mladi od 10 do 29 let);

- imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja mladinskih programov in projektov, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov;

- za izvedbo programov in projektov morajo zagotoviti najmanj 50 % delež sofinanciranja iz drugih (neproračunskih) virov;

- vsako leto občinski upravi redno dostavijo poročilo o realizaciji programov in projektov za preteklo leto.

5. Okvirna višina sredstev, ki so na razpolago za sofinanciranje mladinskih programov, so rezervirana na postavki 18045 – Sofinanc. dejav. društev, ki delajo z mladimi, in sicer v višini 4.000,00 EUR.

6. Merila in kriteriji za vrednotenje mladinskih programov in projektov so naslednja:

• **PREGLEDNOST** – cilji in namen mladinskih programov in projektov so jasno opredeljeni – do 5 točk.

• **ŠTEVILO AKTIVNIH ČLANOV OZIROMA NOSILCEV** mladinskih programov in projektov

- 1–5 aktivnih članov oz. nosilcev – 2 točki,
- 6–10 aktivnih članov oz. nosilcev – 3 točke,
- 11–15 aktivnih članov oz. nosilcev – 4 točke,
- 16–20 aktivnih članov oz. nosilcev – 5 točk.

• **DELEŽ LASTNIH SREDSTEV** za izvedbo mladinskih programov in projektov

- 60–80 % – 2 točki,
- 81–90 % – 5 točk,
- več kot 90 % – 8 točk.

• **CILJNA POPULACIJA** – programi in projekti vključujejo mlade z manj priložnostmi, iz ogroženih družin, šolske osipnike ter družbeno izločeno mladino – do 5 točk

• **REFERENCE** izvajalca pri izvajanju mladinskih programov in projektov – do 5 točk;

• **DOSTOPNOST** – programi in projekti vključujejo mladino iz celotne občine, aktivnosti so dostopne za neorganizirano mladino – do 5 točk;

• **INOVATIVNOST** – mladinski programi in projekti neposredno ne posnemajo že izvedenih projektov in programov ter vsebujejo drugačen pristop k reševanju problemov – do 10 točk;

• **EKONOMIČNOST** – mladinski programi in projekti imajo realno finančno konstrukcijo – do 10 točk;

• **KONTINUIRANOST** – mladinski programi in projekti se izvajajo oziroma že trajajo daljše časovno obdobje, se nadgrajujejo – do 5 točk.

7. Dodeljena sredstva izvajalcem mladinskih programov in projektov morajo biti porabljena v letu 2011.

8. Razpisna dokumentacija je na voljo do zaključka razpisa v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času občine ter na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivancna-gorica.si/>. Podrobnejše informacije posreduje Mojca Globokar Anžlovar, tel. (01) 781 21 00.

9. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali po pošti, najpozneje do **4. 4. 2011** na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Nepravočasno oddanih prijav komisija ne bo upoštevala.

10. Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije naročnika (Občina Ivančna Gorica). Prijave morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako »**Prijava na javni razpis za mladinske programe in projekte – 2011 – ne odpiraj**«.

11. Odpiranje prijav za dodelitev sredstev bo strokovna komisija opravila predvidoma v 15 dneh po zaključku razpisa v prostorih Občine Ivančna Gorica.

12. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 60 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju mladinskih programov in projektov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

Številka: 430-0002/2011

Datum: 1.3.2011

OBČINA IVANČNA GORICA

Ž u p a n:
Dušan Strnad, l. r.

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2011 (Uradni list RS, št. 12/2011) in Pravilnika o sofinanciranju programov in projektov izvajalcev, ki niso bili predmet drugih javnih razpisov, iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 112/2005) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov in projektov izvajalcev, ki niso bili predmet drugih javnih razpisov, iz proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2011

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
2. Predmet javnega razpisa so letni programi (dejavnosti) in projekti (največ dva na izvajalca), med katere sodijo organizacije večjih prireditev, proslav, dogodkov, izdaje knjig, brošur, zvočnih zapisov ipd., ki niso bili predmet drugih javnih razpisov iz proračuna Občine Ivančna Gorica ter so prispevali k zadovoljevanju javnih potreb in prepoznavnosti občine.
3. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci programov in projektov:
 - fizične in pravne osebe, ki imajo stalno prebivališče oziroma sedež na območju občine Ivančna Gorica;
 - druge fizične in pravne osebe, če se programi in projekti pretežno nanašajo ali se odvijajo na območju občine Ivančna Gorica.
4. Izvajalci programov in projektov morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
 - izvajajo programe in projekte, ki so predmet razpisa;
 - imajo stalno prebivališče oziroma sedež na območju občine Ivančna Gorica oziroma izvajajo programe in projekte, ki se pretežno nanašajo ali se odvijajo na območju občine Ivančna Gorica;
 - programi in projekti omogočajo vključevanje članov oziroma uporabnikov iz občine Ivančna Gorica;
 - imajo jasno konstrukcijo prihodkov in odhodkov ter zagotovljene druge (neporračunske) vire financiranja;
 - imajo izkušnje in reference z izvajanjem programov in projektov na področju, za katerega se prijavljajo;
 - imajo zagotovljene kadrovske in prostorske pogoje za delo.
5. Sredstva za sofinanciranje so pla-

nirana na postavki proračuna 18030 – Sofinanciranje delovanja drugih društev in organizacij, in sicer v višini 8.400 EUR.

6. Merila in kriteriji za vrednotenje programov in projektov so:

- PREGLEDNOST – cilji ter nameni programov in projektov so jasno opredeljeni – 0 do 5 točk;
- SEDEŽ – izvajalec ima stalno prebivališče oziroma sedež v občini – 5 točk;
- ŠTEVILO AKTIVNIH ČLANOV OZIROMA NOSILCEV programov in projektov
 - 1–5 aktivnih članov oz. nosilcev – 2 točki,
 - 6–10 aktivnih članov oz. nosilcev – 3 točke,
 - 11–15 aktivnih članov oz. nosilcev – 4 točke,
 - 16–20 aktivnih članov oz. nosilcev – 5 točk;
- PROMOCIJA – programi in projekti prispevajo k prepoznavnosti občine – 0 do 10 točk;
- KVALITETA IN REALNOST – programi in projekti so kvalitetni in izvedljivi – 0 do 5 točk;
- INOVATIVNOST – programi in projekti neposredno ne posnemajo že izvedenih programov in projektov ter vsebujejo drugačen pristop – 0 do

10 točk;

• SODELOVANJE – izvajalci redno sodelujejo pri aktivnostih, katerih organizator je Občina Ivančna Gorica – 0 do 5 točk;

• REFERENCE – redno in kvalitetno delovanje daljše časovno obdobje – 0 do 5 točk;

• DELEŽ LASTNIH SREDSTEV – za izvedbo programov in projektov imajo izvajalci

- 60–80 % lastnih sredstev – 1 točka,
- 81–90 % lastnih sredstev – 2 točki,
- več kot 90 % lastnih sredstev – 5 točk.

7. Dodeljena sredstva izvajalcem programov in projektov morajo biti porabljena v letu 2011.

8. Razpisna dokumentacija je na voljo od objave razpisa do porabe sredstev v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času občine ter na spletni strani Občine Ivančna Gorica <http://www.ivancna-gorica.si/>. Podrobnejše informacije posreduje Mojca Globokar Anžlovar,

tel. (01) 781 21 00.

9. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali po pošti na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Ker gre za razpis odprtega tipa, se prijave sprejemajo **do porabe sredstev**.

10. Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije naročnika (Občina Ivančna Gorica) ter oddana v zaprti kuverti z oznako »Prijava na javni razpis za programe in projekte drugih izvajalcev – 2011 – ne odpiraj«.

11. Prijavitelji bodo o odobreni višini obveščeni najkasneje v 60 dneh od datuma prejema prijave (vloge) na naslovu naročnika. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov in projektov.

Številka: 430-0004/2011

Datum: 1.3.2011

OBČINA IVANČNA GORICA
Župan
Dušan Strnad, l. r.

Javni razpisi za sofinanciranje kulturnih, športnih in turističnih društev, bodo objavljeni predvidoma v naslednji številki Klasja.

JOSIP LAVRIČ

»USNJARIJA ZAHTEVA TRADICIJO POLEG ZNANJA, IZKUŠNJE POLEG VEŠČINE, POTRPLJENJE POLEG VESELJA.« 2. del

Ob 160-letnici ustanovitve Lavričeve usnjarne in tristoletni usnjarski tradiciji v Šentvidu

Lavričev rod

V svojem članku *Nekaj o usnju* in kožah je Josip Lavrič zapisal: »Usnjarija zahteva tradicijo poleg znanja, izkušnje poleg veščine, potrpljenje poleg veselja. Večina velikih obratov se je razvila iz male obrti. V malokateri stroki je toliko rodbinske tradicije kakor v usnjarski. Samo v naši ožji domovini imamo velike usnjarije že po 100 in 150 let v eni in isti rodovini. /.../ Na sodobnega usnjarja se stavlja zahteve, ki potrebujejo polnega moža in ki mora imeti res ljubezen do te stroke. Mora se spoznati v kožah, vedeti katero vrsto kož sme kupiti iz zimskega klanja, katero zopet iz letnega klanja, druge zopet s kratko volno ali brez volne. /.../ Usnjar mora biti stalno v stiku z napredkom tehnike, stalno mora obnavljati stroje, sicer postane podjetje nerentabilno in ga prehiti konkurenca. Predvsem pa mora biti usnjar dober trgovec, imeti mora kakor pravimo »nos« in »srce«, da kupi v ugodnem trenutku tudi več, kakor rabi, in da se v neugodnem trenutku vzdrži nakupov. /.../ Moderna tehnika

je tudi v tej stroki marsikaj spremenila v detajlih, v velikem pa je ostalo pravilo, da mora usnjari plavati na valovih konjunktura, prevzeti se ne sme v času debelih, obupati ne v času mršavih krav. Da se to vzdrži, so pa res potrebne izkušnje več generacij.« Josip Lavrič je s pomočjo rodoslovcov sledil svojemu rodu več kot tristo let v preteklost. Na južnem zidu župnijske cerkve sv. Vida je pritrjena spominska plošča, na kateri so napisani glavni in nekaj stranskih rodov Lavričev in Lavrichev, ki so v kraju opravljali strojarsko in usnjarsko obrt. Na plošči je kot prvi usnjari v Šentvidu pri Stični zapisan Jože Lavrič (roj. 1670). Usnjarija sta bila tudi sinova Jurij (roj. 1703), 1727 poročen z Marijo Klun, in Gregor (roj. 1706), prav tako sta bila usnjarija v Šentvidu rojena Martin (roj. 1738) in Jožef (roj. 1774). Jurijev vnuk, usnjari Lovrenc (Lavrencij Lavrih, 1813–1873), se je 1851 poročil z Ano Fink (1815–1855), leto dni po njeni smrti pa z Ano Polovšnik (1832–

1890). Imel je več otrok, vsi sinovi so bili usnjari. Sin Jožef (Josip, 1858–1924), Lorenčev Pepe, je bil usnjari v Šentvidu pri Stični št. 16. Alojzij (1862–1907), grosupeljski stric, je bil strojar in usnjari v Grosupljem ob Cesti na Krko, nasproti restavracije Krpan. Njegov obrat in posestvo je leta 1907 kupil Jakob Štrubelj - Cestar za doto svoji hčeri Frančiški, poročeni z Alojzijem Žitnikom, Mežnarjevim Lojzom, usnjarijem ter od 1932 do 1936 županom in nato predsednikom združene občine Grosuplje-Slivnica. Lovrenc Lavrih (1865–1931), konjiški stric, je bil usnjari v Slovenskih Konjicah. Tudi sin Anton (1868–1940), mariborski stric, je bil usnjari. Pred prvo svetovno vojno sta bila v Šentvidu dva usnjarija, Franjo Čebular in Josipov oče Jožef Josip Lavrič. Slednji je imel sprva manjšo usnjarsko delavnico, v dvajsetih letih pa je bilo v njej zaposlenih že osem usnjarijev in osemnajst priučenih usnjarskih delavcev. Oba usnjarija sta bila aktivna odbornika »prostovoljne požarne branbe Šentvidske«, ustanovljene leta 1885.

Jožef Lavrič (1858–1924) in Marija Krašovec (tudi Krašovic), po domače Pekova Marička (1875–1899), sta se poročila leta 1895. 27. avgusta 1898 se jima je sin rodil Jože Josip Lavrič, poslednji usnjari iz rodu Lavričev. Krščen je bil 29. avgusta kot Josefus Joannes. Mati mu je umrla, ko še ni dopolnil enega leta. Po pripovedovanju krajana Miroslava Krašovca je malega Josipa za nekaj let vzela k sebi družina Andreja Krašovca, Marijinega bratranca, gostilničarja in furmana, ki je živel v Podstrmcu pri Velikih Laščah. Za dečka so lepo skrbeli, za kar jim je bil Josip vse življenje iskreno hvaležen. Po vrnitvi v rojstni kraj ga je Andrej Krašovec obiskoval vsako leto, včasih tudi s sinom Miroslavom,

ki se je leta 1956 preselil v Šentvid in bil vse do svoje upokojitve zaposlen v tovarni Zmaj.

Leta 1906 se je Lavrič drugič oženil, tokrat z Emilijo Löbl (1885–1954), hčerjo ravnatelja tekstilne tovarne v Preboldu. Imela sta tri otroke, Karla (1909–?), kasneje usnjarija v Erdingu na Bavarskem, Lovrenca (1914–1924) in Ano (1921–?), poročeno Lubey, ki se je preselila v Avstrijo.

Breda Zupančič

Viri:

- France Adamič, 2000: *Mala kronika treh občin III. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje 21: gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika*. 11, 12.
- Fran Kalar, 2000: *Obrtništvo med obema vojnama v bivšem sodnem okraju Višnja Gora: pomen obrtniške dejavnosti in njena organiziranost. Zbornik občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje 21: gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika*.
- Josip Lavrič, 1940: *Nekaj o usnju in kožah. Trgovski tovariš XXXVII, 3/4. 56–60.*
- 120 let prostovoljnega gasilskega društva Šentvid pri Stični, 2005. PGD Šentvid, Šentvid pri Stični.

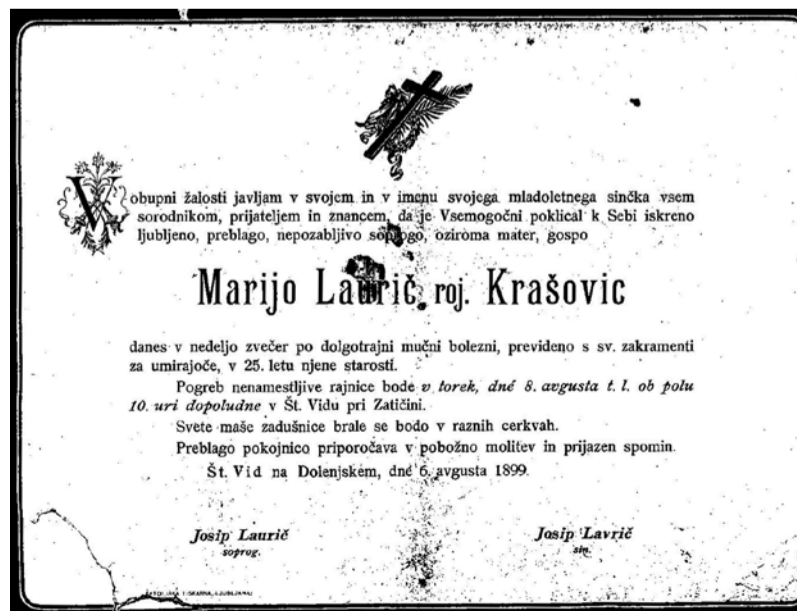

Krstni list Josipa Lavriča

Izvor slikovnega gradiva:
last: Tehniški muzej Slovenije, Ljubljana, donacija dr. Ana Ravnik
last: foto arhiv Breda Zupančič, Velike Češnjice, Šentvid pri Stični
Informatorji: Miroslav Krašovec, Milka Hrovat, Marija (Mara) Klemenčič, vsi Šentvid pri Stični, Ana Ravnik, Ljubljana

Spominska plošča Lavričeve rodovine

Osmrtnica ob smrti Marije Lavrič

DOMOZNANSKA GALERIJA

Ivan Zorec (25. 7. 1880 – 30. 7. 1952), 1. del

ROD IN ŽIVLJENJSKA POT

Med Malim Gabrom in Stično

Po Josipu Jurčiču sta pisateljsko podoba »zgornje« Dolenjske oblikovala Fran Jaklič iz dobrepolske doline in Ivan Zorec, ki je bil domačin in glasnik dveh področij, Temeniške doline in Stične.

Kotarjeva družina je prav tipičen primer dolenjske kmečke družine iz zadnjih desetletij 19. stoletja. Pisatelj lev oče, Franc Zorec, rojen 15. 9. 1850 v Malem Gabru št. 1, je bil v župnijski rojstni knjigi vpisan še kot Surz, v poročni knjigi župnije Stična pa v vlogi ženina že kot Zorec. Prav gotovo so domačini priimek izgovarjali kot Zorc, kakor ga še danes. Bil je eden od štirih sinov polzemljaka, kar je tedaj pomenilo, da je bil oče razmeroma trden gruntar, ki je svojo družino preživil s kmetovanjem in domačo živinorejo. Po ustaljeni tradiciji je domačijo prevzel najstarejši sin Anton, ostali trije in njihova sestra Marija pa so se morali z doto odpraviti na svoje. Franc Zorec je dobil zelo solidno doto 500 goldinarjev, s katerimi je bilo tedaj mogoče kupiti skromno kmečko hišo in nekaj njiv.

V Stični 24 se je pri Mandkovih staršema Janezu in Neži Kozlevčar 12. novembra 1843 rodila hčerka Marija (Micka). Kako sta se seznanila in zaljubila Marija in sedem let mlajši Franc, ni znano, vendar priložnosti gotovo ni manjkalo, saj sta bila Šentvid, kamor je sodil tudi Mali Gaber, in Stična sosednji fari. Družinsko izročilo pravi, da so doma Mariji namenili drugega ženina, ki pa ga ni hotela, zato je celo zbežala od doma. Marija in Franc (Micka in Franc) sta se poročila v Stični, 22. maja 1878. Ob poroki je nevesta, ki je bila hči tretjinskega gruntarja, imela kar solidno doto 300 goldinarjev, kar bi skupaj z ženinovo zadostovalo za nakup primerne kmečke domačije. Mladoporočenca sta se naselila kot gostača v ženinovi domači vasi, v Malem Gabru št. 7, kjer se je tudi rodil njun prvi otrok, naš slavn pisatelj Ivan Zorec. Toda zgodilo se je, da je Franc svojo doto posodil svojemu bratu in je nikoli ni dobil nazaj, za tožbe pa sta porabila še večji del ženine in kmalu pristala na klancu pred Malim Gabrom. Imela sta le toliko, da sta lahko kupila majhno njivico in pol travnika in si postavila hišico (Cesta št. 8). Tu sta se jima rodila še dva otroka, Marija (6. 6. 1882) in Jože (15. 3. 1884). Da sta lahko skromno preživljala svojo družino, sta morala z delom odslužiti najete njive. Ker sta bila oba s samostojnih kmetij, sta ju je revščina in bajtarski status hudo peknila in povzročala prepire. Govorice o dobrem zaslužku in domače družinske stiske so pogrnale očeta Franca Ameriko, ko je najstarejši otrok komaj prestopil šolski prag.

Bister in nemiren gimnazijec

Ivan se je ob materinem pripovedovanju že zelo zgodaj naučil branja,

tako da je tekoče bral, še preden ga je dobil v šolo tedanji gabrski učitelj Konrad Črnologar, tudi naš slavn dolenjski rojak s Peščenika pri Višnji Gori, ki je kasneje postal umetnostni zgodovinar in popisovalec zgodovinskih spomenikov v našem okolju, zlasti v Stični. Zaradi revščine ga je mama lahko poslala v ljubljansko normalko šele pri štirinajstih letih, najbrž že s pomočjo očetovih ameriških dolarjev. Ko se je naučil osnov nemščine, se je v šol. letu 1895/96 vpisal na novomeško gimnazijo, kjer pa je bil zaradi neprimerne vedenja izključen še pred koncem drugega razreda, ki ga je potem opravil z izpitom v Ljubljani in tam nadaljeval šolanje najprej v nižji gimnaziji, peti razred pa je opravil že na klasični gimnaziji.

Zorčev gimnazijski razred 1899/1900, pisatelj tretji z leve v drugi vrsti

Takrat so mladostniki hitro zoreli. Ivan Zorec je že v Novem mestu imel velike vzornike v malo starejših sošolcih, zlasti Dragotinu Ketteju in Radivoju Peterlinu. Navduševal se je nad idejami o jugoslovanstvu, ki so se takrat širile med mladino, in zavzeto spremljal slovenske revije in časopise, ki so prinašale literarne prispevke. Pesniki in pisatelji so bili za takratno mladino narodni in duhovni vodniki, ki so močno privlačili mladino. Zorec je že od doma imel razvit čut za branje, pripovedovanje in zgodbarstvo, v Novem mestu pa si je že zapisoval zanimive ljudske izreke in jezikovne posebnosti iz domačega okolja. V Ljubljani je poskusil že tudi pisati in še ne dvajsetleten objavil prve prozne prispevke v Nadi, Domoljubu, Vrtcu in še kje. Najraje se je podpisoval s psevdonom Gabrovski.

V Ivanovih gimnazijskih letih, kakor kažejo njegovi spominski zapisi v knjigi Iz nižav in težav, se je družina iz Malega Gabra preselila v Stično, na njihov »laz«, ki ga je kupil oče z ameriški zaslužki. S seboj so prinesli družinsko ime Kotarjevi. Tam je stala majhna hiša s št. 107, ki je bila v začetku bolj podobna skednju kot hiši, zemljišča okoli nje pa je bilo kar precej. Oče se je po nakupu še enkrat odpravil v Ameriko in verjetno tam tudi umrl, kajti stiška knjiga umrlih vsebuje le podatek, da je umrl pred letom 1911, nima pa podatka o času in kraju smrti in pokopa. Družina je odtlej stalno živela

v Stični. Na novem domu sta poleg mame Marije bivala predvsem hči Marija in mlajši sin Jože. Marija se je leta 1907 v Stični poročila z Janezom Kavškom, Nangarjem iz Goričice št. 2. Tudi ta dva sta odšla v Ameriko, morda celo k njenemu očetu, ki je takrat verjetno še živel. Jože Zorec se je 14. 6. 1911 oženil v Stični in na svoj dom (Stična 107) pripeljal nevesto Marijo Pajk iz Metnaja. Velika Amerika je bila nedvomno usodna za Zorčevo družino. Tudi mladi Jože se je po družinskem izročilu po poroki odpravil v Ameriko, kjer je morda še živel njegov oče, a se je kmalu vrnil k svoji mladi ženi. Imela sta hčerko Minko, roj. 1912, ob začetku 1. svetovne vojne je bil vpoklican in bil med prvimi žrtvami, saj je bil ubit že 25. 12. 1914 nekje na Gor-

dniskim mestom pri državnih železnicah. Dohodki so bili skromni, a vendarle redni, tako da se je 13. 6. 1905 v Trstu poročil s čedno mlado učiteljico Marijo Ano Rupnik iz Vipave. Po tedanjih avstroogrskih državnih pravilih je morala službo opustiti, ker se ni poročila z učiteljem, tako je skrb za družino v celoti padla na mladega Ivana Zorca.

Soproga Marija Rupnik

Zorčeva najmlajša hčerka Darinka se je leta 1998 nekako takole spominjala svojih staršev: »Nas je bilo pet, ampak nismo vsi preživeli. Prvi otrok (Bojan) je živel samo nekaj mesecev, umrl je za pljučnico – po pripovedovanju. Ta je bil rojen leta 1905. Čez dve leti je bil rojen brat Črtomir, leta 1909 sestra Bogomila, 1911 Sonja, ki je umrla tri leta stara za jetiko, in 1915 sem se kot zadnja rodila jaz.« Darinka, poročena Pucelj, je dočkala visoko starost 93 let in umrla leta 2008.

Ivan Zorec s Črtomiro in Bogomilo, 1910

Ker mu je prvi otrok umrl kmalu po rojstvu, se je Ivan Zorec odločil, da bo naslednji rojen v Stični, ker je popolnoma zaupal svoji mami. Drugi sin se je res rodil 1. oktobra 1907 na njegovem domu v Stični 107 zdrav in krepak. Pisatelj mu je kot literarni zanesenjak dal ime Črtomir in tako se je imenoval vse življenje, čeprav so ga v cerkvi kr-

stili za Cirila. Po očetovi je podedoval smisel in veselje za umetnost, s katero se je tako ali drugače ukvarjal v vseh svojih službah, nazadnje kot kustos Prešernovega muzeja v Kranju. V Stično je rad zahajal tudi še po očetovi smrti in si tu zgradil enega prvih pravih »vikendov«. Pisatelj je z mlado družino živel v Trstu, kjer ga je okoli leta 1910 napadla huda tuberkuloza. Zdravil se je v zdraviliščih, se zatekel domov v Stično, kjer je izpljuval vso desno polovico pljuč, a se na svežem zraku vendarle za silo pozdravil in vzdržal še štirideset let. Čeprav le s polovico pljuč in z zelo oslabeлим vidom, se je aktivno udeležil napore in nevarne vojaške službe v prvi svetovni vojni, v kateri je že takoj začetku izgubil svojega brata Jožeta. V Jugoslavijo je vstopil poln optimizma, a ga je kmalu razočaralo velesrbsko jugoslovanstvo, ki je pri uradovanju zastopavljalo slovenski jezik.

Oficir v prvi svetovni vojni, 1915

Kot železniški nadzornik je vzdržal do upokojitve leta 1932 in potem ob pisateljstvu še dvajset let. Preživel je še eno vojno in doživel še eno Jugoslavijo, njegovo veselje in uteha pa so mu bile dolenjske vasi od Malega Gabra do Stične.

Mihael Glavan

Osnovni viri:

- Nadškofjski arhiv v Ljubljani
- Župnijski urad v Stični
- Pričevanja živčih sorodnikov
- Ivana Kozlevčar-Černelič: Ivan Zorec.v: ZOG 14, 165-174

Vsi trije preživeli pisateljevi otroci: Bogomila, Črtomir in Darinka Zorec

Interier – intima doma

Knjižnica Ivančna Gorica v okviru projekta Zgodba v sliki že nekaj mesecev zapored daje priložnost mladim ustvarjalcem iz naše občine, da se predstavijo prek fotografij. V mesecu februarju je bila na ogled razstava z naslovom Interier – intima doma. Tokrat so stene knjižnice krasile fotografije izvedenih projektov mlade projektantke notranje opreme Eve Čampa.

Hiša, stanovanje, garsonjera ... so naša bivališča, ni pa nujno, da so tudi naš dom. Pravijo namreč, da je pravi dom tam, kjer se res počutiš doma. In kaj ločuje navadno bivališče od doma? Eva je k uvodni sliki svoje razstave zapisala takole: »Dom je ogledalo naše intimne. V njem se zrcali naša notranja in zunanja podoba. Njegove barve, svetloba, odprtost prostorov ... odstirajo naš karakter, vrednote, želje in pričakovanja.« In ker je njeno delo, da iz bivališča pomaga ustvariti dom, je še dodala: »Dizajner mora začuti prostor in spoznati ljudi, ki bodo v njem živeli. Nove tehnike, novi materiali, nove modne tendence mu pomagajo pri ustvarjanju ambientov, ki so unikatni in raznovrstni kot človeški značaji.«

Eva Čampa je svoje izobraževanje po končani gimnaziji v Ivančni Gorici nadaljevala na Visoki šoli za dizajn v Ljubljani, smer notranja oprema. Ker je za šolo izvedela šele po tem, ko se je študijsko leto že začelo, se je svojim sošolcem pridružila malce kasneje, a

zaradi obilice talenta in zagnanosti to zanjo sploh ni bil problem. Že med študijem je sodelovala pri veliko projektih, tako na sami šoli kot tudi v biroju dekanje Nade Matičič, nekaj časa pa je delala tudi pri umetniku Ivu Kisovcu. S slednjim so med drugim popolnoma opremili tri tajske masažne centre – v Beogradu, Novem Sadu in v Portorožu. Po končanem študiju je izkušnje in dodatno znanje začela nabirati v arhitekturnem biroju, a po letu in pol jo je premamila želja, da bi odšla na svoje ter bila sama svoj »šef«. Tako Eva sedaj v poslovnem imeniku lahko najdemo kot samostojno podjetnico s podjetjem Interiera. Njeno delo je zasnova celovitega interiera – od golih sten do udobnega, funkcionalnega prostora, ki diha in živi s prebivalci le-tega. Za osnovo je najpomembnejši dober tloris, iz katerega potem izhajajo pozicije inštalacij, postavitve kosov pohištva, zgodba pa se nadaljuje vse tja do barv sten, izbire materialov za pohištvo do zadnje blazine in vaze. Seveda se prilagaja željam in finančnim možnostim naročnika, kar pa je včasih trši oreh kot sama tehnična izvedba. Zaenkrat je zabeležila sedem samostojnih projektov, poseben izziv pa ji predstavlja prenova ter spreminjanje iz starega v novo, a z ohranjanjem določenih prvotnih elementov. Tudi njej oseb-

no je najbližje barok, ki že meji na kič, obožuje tekstil, eksperimentalno mešanje vzorcev, ki se vseeno zlijejo v celoto, ter stare kose, ki jih lahko kombinira z modernim. Vseeno pa je kot vodilo za svoje delo izpostavila rek: »Ne vem, zakaj se ljudje bojijo novih idej. Jaz se bojim starih.«

Na razstavljenih fotografijah v knjižnici so bili v bistvu vidni le detajli iz štirih Evinih izvedenih projektov: prenova ambulante, oprema hiše, oprema stanovanja ter ureditev razstavnega prostora na sejmu pohištva v Ljubljani. Fotografije projektov je naredila Tina Rus in nastalo je kar preveč dobrih, zato se je Eva odločila razstaviti le detajle, ostalo pa zbrati v štirih knjižicah. Še preden pa smo si na otvoritvi razstave lahko ogledali vse te fotodokumentirane dosežke, smo se prepričali o tem, da je Eva izjemno talentirana in zna iz navadnega prostora ustvariti res nekaj izjemnega. Z odlično pogostitvijo, ki je bila z majhnimi dodatki hkrati tudi izjemna paša za oči, je namreč ustvarila prijeten, slavnosten, a vseeno domač ambient ter spremenila otvoritev v pravcati družabni dogodek. Sproščeno, a vse v njenem skrbno izdelanem in dodelanem slogu, vrednem občudovanja.

Kaja Bahor

S potopisnega predavanja o Filipinih

Pravijo, da so Filipinci izredno mirni, prijazni in gostoljubni ljudje. Pravijo celo, da so najbolj veseli ljudje ne samo v Aziji, temveč na vsem planetu. Kako navdušen nad državo in ljudmi je Gašper Kastelic, smo lahko izvedeli na potopisnem predavanju Kulturnega društva Janeza Ciglerja, ki je potekal 14. 1. 2011 v mestni hiši v Višnji Gori.

Gašperju Kastelicu je ta azijska država prirasla k srcu pred dvema letoma, ko je študiral v Franciji in tam spoznal prijazne in odprte Filipince, s katerimi je postal dober prijatelj. Tako odločitev, da pridejo Filipini prvi na vrsto za potovanje, ni nenavadna, čeprav je azijska država z več kot 7000 otoki med Slovenci precej nepoznana.

Oktobra 2009 in maja 2010 je Gašper vsakič za 21 dni odšel z družbo na obisk k prijateljem in novim dogodivščinam naproti. V tem času je okusil življenje bogatih in revnih, preživel tajfun in pomagal v poplavih, spoznal življenje v 20-milijonskem glavnem mestu Manila in pokušal hrano iz vsega sveta. Prevažal se je z raznovrstnimi vozili (trikikel, motor, jeepney, avtobus, letalo, metro, ladvice) in si ogledoval najzanimivejše znamenitosti Filipinov. Plaval je ob morskem psu kitovcu, se potapljal

okrog živih koralnih grebenov (Bali-casag, El Nido), občudoval neverjetno lep delujoč vulkan Mount Mayon, se sončil in igral na rajskih plažah El Nido in Boracay, se učil deskati na mirnih valovih v pokrajini La Union, se slikal z najmanjšo opico na svetu in ob večerih obnemel v čudovitih sončnih zahodih.

Njegovo resnično navdušenje so ob-

čutili vsi, ki so bili prisotni na potopisnem predavanju. Zanimanje za tuje dežele je v Višnji Gori precejšnje, tudi tokrat je bilo poslušalcev veliko. Mogoče se bo v kratkem še kdo odločil za obisk zanimive dežele prijaznih ljudi. Gašper trdi, da se bo tja kmalu spet vrnil.

Martina Virant,
KUD Janeza Ciglerja Višnja Gora

Poročni list v Višnji Gori

Gledališka skupina Kulturnega društva Janeza Ciglerja Višnja Gora se je letos predstavila s parodijo zakonskega življenja. Marsikateri zakonski par je v igri prepoznal delček svojega zakonskega razmerja ter se zamislil, kaj se zgodi čez leta z zaljubljenim mladim parom.

Predpremiero smo lahko videli 21. 12. 2010. Največ pozornosti je bila igra deležna na premieri, in sicer 8. 2. 2011, ko so igralci nasmejali nabit polno dvorano gasilskega doma, in 12. 2., ko so navdušili prav tako številno občinstvo. Avtor Eprahim Kishon nas s svojim humorjem in svežim pogledom na medsebojne odnose vodi skozi resni zgodbi dveh sodobnih zakonskih parov ter najbolj znanega ljubezenskega para, Romea in Julije. Režiserka Melita Garvas je tudi tokrat odlično opravila svoje delo, zgodbe približala gledalcem in izvrstno pripravila igralce.

Meta Travnik in Gašper Kastelic sta odigrala Julijo in Romea. Njuna zgodba se ni končala s smrtjo, temveč sta se poročila, njun zakon pa je čustveno precej drugačen kot v Shakespearovih ljubezenski zgodbi. Polona Zajc in Janez Koščak sta odigrala mlad zakonski par, ki ne najde razumevanja pri vsakodnevnih rutini, se onesrečuje in spravlja na rob obupa. Irena Virant in Gašper Primc pa sta bila zrel zakonski par. Izgubila sta poročni list in se spraševala o smiselnosti zakona. Simona Erjavec, Matic Podržaj in pes Thor, ki smo jih spremljali na platnu, pa so nas vodili od zgodbe do zgodbe. Vsi igralci so prepričljivo in dovršeno odigrali svoje vloge.

Priznanje in zahvalo za čudovite večere je potrebno izreči igralcem ter režiserki, mentorici in svetovalki Meliti Garvas. Prav tako hvala vsem, ki so prispevali svoj čas, energijo in sposobnosti. Scenografi (Irena Virant, Miha Marinčič, Janez Koščak in Gašper Primc), snemalec (Damjan Kojzek), monter (Gregor Koščak), prišepetovalci (Simona Erjavec, Neža Erjavec in Jošt Skubic) ter oblikovalka in maskerka (Kaja Podržaj) so poskrbeli, da so se predstave odvijale brezhibno. Utrinke z gledališke igre Poročni list si lahko ogledate tudi na spletni strani www.visnjagora.si. Najlepše se zahvaljujemo tudi vsem drugim prostovoljcem ter PGD Višnja Gora za uporabo prostorov.

Martina Virant
KUD Janeza Ciglerja

Drugi celovečerni koncert Sončnega žarka

Pevski zbor šentviškega društva upokojencev je po dobrem letu pripravil nov celovečerni koncert. Tokrat so s prireditvijo počastili tudi slovenski kulturni praznik, dvorana kulturnega doma v Šentvidu pa je bila v petek, 11. februarja, zares napolnjena do zadnjega kotička. Tudi letos so pevci MePZ Sončni žarek svoj koncert popestrili z gosti, ki so prav tako lahko uživali ob nastopu pred navdušeno publiko.

MePZ Sončni žarek je v svojem nekajletnem delovanju zabeležil že vrsto nastopov širom po Sloveniji, prav posebno mesto pa ima zagotovo tudi letošnji koncert v domačem kraju. V nekaj letih delovanja se je tudi zasedba v zboru lepo popolnila, veseli pa so vsakega novega pevca, saj so prepričani, da je v društvu še veliko takšnih članov, ki bi lahko z njimi stopili na oder. Tudi na letošnjem koncertu so se predstavili z zanimivim izborom pesmi, ki so jih zapeli v dveh delih. Kot že rečeno, so ta večer nastopili tudi gostje; tokrat sta se našim pevcem pridružila Moški pevski zbor Steklar iz Hrastnika in Ženski pevski zbor Šmarske pevke iz DU Šmarje - Sap.

Tudi zadovoljstvo gostiteljev z zborovodjo Stanetom Fuxom na čelu je bilo očitno. Ob koncu je spregovoril še predsednik DU Šentvid pri Stični Jože Kenda, ki se je pevcem zahvalil za njihovo letošnje delo in prispevek k uspešnemu delovanju njihovega društva. In res se je čutilo, da je društvo ponosno na svoj pevski zbor, saj se je večer še dolgo nadaljeval ob sproščenem druženju.

Ob tej priložnosti se MePZ Sončni žarek zahvaljuje vsem donatorjem, brez katerih izvedba koncerta ne bi bila mogoča. Mi pa jim zaželimo, naj jim sončni žarki resnično sijejo vse leto!

Matej Šteh

Po rojaku Ivanu Zorcu poimenovali krajevno knjižnico v Velikem Gabru

Na letošnji kulturni praznik so v naši neposredni sosesčini, v Velikem Gabru, odprli krajevno knjižnico, ki so jo poimenovali po rojaku pisatelju Ivanu Zorcu. Uredili so jo člani tamkajšnjega društva upokojencev ob pomoči krajevne skupnosti. Ker smo tudi občani občine Ivančna Gorica tesno povezani z življenjem in literarno zapuščino Ivana Zorca, saj je pisatelj del življenja preživel v Stični, je ustanovitev gabrovske knjižnice pomembna tudi za nas, občane na drugi strani občinske meje.

jemu pisatelju izkazal veliko čast in zahvalo za bogat ustvarjalni opus, ki je bil morda v preteklosti kar nekoliko premalo cenjen. Pri njihovih načrtih jim je bil po strokovni plati v veliko pomoč dr. Mihael Glavan, ki je raziskal Zorčev življenjski pot. Na otvoritvi knjižnice je Glavan poudaril, da Zorec doslej še ni dobil mesta, ki bi si ga zaslužil med slovenskimi pisatelji. Kljub temu, da ni bil akademsko izobražen, je s svojim delom pomembno zaznamoval kulturno identiteto območja, v katerem je živel in ustvarjal.

Na prireditvi je prisostvoval trebanjski župan Alojz Kastelic, v kulturnem programu pa so se predstavili pevci upokojenskega društva in mlade glasbenice Zvezdice. Z recitacijami so sodelovale učenke OŠ Veliki Gaber. Prav pristrčna je bila tudi navzočnost Zorčevih potomcev, ki so predstavili nekaj spominov na svojega deda oz.

pradeda. Trenutno imajo v knjižnici nekaj več kot 1300 knjižnih enot, knjižnica pa bo odprta enkrat tedensko, ob sredah. Po besedah predsednice Društva upokojencev Veliki Gaber Joži Štampfelj bodo ob sredah pripravljali tudi čajanke, na njih bodo prebirali odlomke iz del Ivana Zorca. O njem bosta v knjižnici pričala dva predstavljena panoja in vitrina z njegovimi deli.

V našem uredništvu se bomo pisateljevemu spominu oddolžili s predstavitev v Domoznanski galeriji v tokratni in naslednji številki avtorja Mihaela Glavana, ki odkrito razmišlja o ureditvi knjige, s katero bi luč sveta ugledala še številna Zorčeva neobjavljena dela. Pri takšnem podvigu bi se rojaku lahko oddolžila tudi naša lokalna skupnost.

Matej Šteh

Pisatelja Ivana Zorca verjetno večina izmed nas pozna zlasti po njegovih Belih menihih, zgodovinskem romanu v več delih, v katerem se prepletajo zgodbe o gosposkih, cerkvenih in tlačanskih stanovih. Pisatelj Zorec je bil rojen leta 1880 v Malem Gabru, del svojega življenja pa je preživel tudi v Stični.

Njegov rojstni kraj je torej letos svo-

Prijatelji v Frankfurtu

Moški pevski zbor Prijatelji iz Šentvida pri Stični na obisku pri zamejskih Slovencih v Frankfurtu

Slovenija je čudovita dežela, pa vendar v preteklosti ni mogla vedno ponuditi kruha vsakemu, ki je v njej prebival. Naj bo zaradi revščine, politike ali ljubezni, Slovenci so odhajali živeti v tujino. Seveda je hrepenenje po materi domovini ostalo v slehernem, ki jo je zapustil. Tako so si župljani Slovenske katoliške župnije v Frankfurtu v Nemčiji tudi letos zaželeli, da bi jim nekdo ob slovenskem kulturnem prazniku prinesel košček domovine. Dogovorili so se z moškim pevskim zborom iz Šentvida pri Stični, znanim pod imenom »Prijatelji«, da pridejo v Nemčijo in jim s pesmijo polepšajo sveto mašo za domovino in prireditev ob Prešernovem prazniku.

Naše potovanje se je začelo v petek, 4. februarja, zvečer z odhodom iz Šentvida. Po enajstih urah vožnje z avtobusom smo v soboto zjutraj prispeli na cilj. Že takoj ob prihodu smo okusili gostoljubnost zamejskih gospodinj, saj so samo za nas pripravile obilen zajtrk. Tamkajšnji župnik Martin Retelj, ki ima tudi največ zaslug, da se je naše srečanje zgodilo, nas je popeljal na celodnevni ogled mesta. Med drugim smo pokukali tudi na frankfurtsko letališče, ki velja za največjega v Evropi, po večerji pa nas je zanimalo tudi, kako mesto izgleda ponoči.

V nedeljo dopoldne smo se odpravili v Ilbenstadt, kraj 30 km iz središča Frankfurtu, na obisk k slovenskemu

Prijatelji ob slovenskem kulturnem prazniku v Nemčiji

duhovniku gospodu Kranjčiču, ki pri svojih 77 letih že več kot 30 let vodi nemško župnijo v tistem kraju. S petjem smo sodelovali pri njihovi maši in ob njenem koncu poželi bučen aplavz nemških vernikov. V Nemčiji je namreč zborovsko petje pri maši prava redkost, saj poje vse ljudstvo ob spremljavi orgel s pomočjo pesmaric.

Popoldne se je v cerkvi Marijinega srca v Frankfurtu odvila slovenska sveta maša, posvečena domovini. Naš pevski zbor je pel že pri nešteto svetih mašah, vendar je bila ta nekaj posebnega. Sredi ogromnega nemško govorečega mesta se je slišala božja beseda in pesem v slovenskem jeziku. Da je bilo veselje še večje, smo po maši nadaljevali s kulturnim programom v čast naj-

večjemu slovenskemu pesniku. Na prireditvi so s pristrčnim programom sodelovali tudi otroci iz Maribora, mi pa smo srca zamejskih Slovencev mehčali z narodno pesmijo. »Nič ni lepšega, kot slišati domačo pesem tu, v tujini!« so nam zagotovili, in to je bil za nas največji poklon.

Da je v zraku res zadišalo po Sloveniji, so raztegnili meh harmonike še trije mladi harmonikaši, ki smo jih Prijatelji pripeljali s seboj. Takrat pa ni bilo več zavor, navzoči v dvorani so začeli plesati med mizami, pripravljenimi za zakusko, in malokdo je ostal ravnodušen. Ob dobri hrani in glasni pesmi je druženje trajalo še dolgo v večer in le stežka so nas spustili domov. Še takrat so nas zasuli z dobrimi željami in pozdravi, za katere smo obljubili, da jih bomo

Uspeli učencev Glasbene šole Grosuplje

V glasbenih šolah napovedujejo konec zime regijska tekmovanja po vsej Sloveniji in v tujini. V februarju se jih je udeležila tudi Glasbena šola Grosuplje.

Trobilni oddelek Glasbene šole Grosuplje je na regijskem tekmovanju kar dveh regij skupaj (ljubljanske ter okolice Ljubljane in Zasavja) dosegel izjemen uspeh. Izmed skupno osmih udeležencev so trije prejeli srebrno priznanje, pet pa se jih je uvrstilo na državno tekmovanje (zlato priznanje), kar je največji uspeh v zgodovini trobilnega oddelka in daleč najboljši dosežek med vsemi glasbenimi šolami v obeh regijah.

Rezultati

Učitelj in spremljevalec na klavirju **Roman Gačnik** (podružnica Videm - Dobropolje):

- **Gašper Okorn**, srebrno priznanje, 85,67 točk, rog, kategorija I.b.

Učitelj **Vladimir Škrlec** in spremljevalec na klavirju **Roman Gačnik** (podružnica Grosuplje):

- **Lan Zavašnik**, srebrno priznanje, 83,67 točk, trobenta, kategorija I.b.
- **Ana Virant**, zlato priznanje, 91,67 točk, bariton, kategorija I.b.

Učitelj **Robert Petrič** in spremljevalec na klavirju **Matej Kovačič** (podružnica Ivančna Gorica):

- **Maj Kavšek**, srebrno priznanje, 88,67 točk, trobenta, (kategorija I.a).
- **Nikolaj Kasteljic**, zlato priznanje, 90,67 točk, trobenta, (kategorija I.a).
- **Žan Puš**, zlato priznanje, 92 točk, trobenta, (kategorija I.b), 1. mesto.
- **Marko Posavec**, zlato priznanje, 93,67 točk, rog, (kategorija I.a), 1. mesto.
- **Gal Kovačič**, zlato priznanje, 98,33 točk, bariton, (kategorija I.b), 1. mesto.

Trije predstavniki, ki so osvojili hkrati prva mesta v skupinah, so bili izbrani tudi za zaključni nastop 19. februarja v Glasbeni šoli Trbovlje. Na klavirju jih je spremljala Kristina Arnič.

Regijsko tekmovanje učencev tolkal je potekalo 18. februarja v Glasbeni šoli Trbovlje. Med nastopajočimi sta bila tudi učenca tolkal Glasbene šole Grosuplje z mentorjem **Francijem Krevhom**, dosegla sta naslednja rezultata:

- **Gal Krajčič** (I.b-kategorija): srebrno priznanje, 86,33 točk
- **Nik Štrubelj** (I.c-kategorija): srebrno priznanje, 81 točk.

V četrtek, 17. februarja 2011, pa je v Zagrebu potekalo 17. mednarodno natjecanje mladi virtuoz – etide i skale, violina 2011. Sodeloval je tudi učenec Glasbene šole Grosuplje Gašper Kastelic z mentorico Rudolfino Avšič in dosegel 4. mesto ter 4. nagrado. Na klavirju ga je spremljala Kristina Arnič.

Iskrene čestitke učencem, staršem in vodstvu šole. Neutrudnim učiteljem s spremljevalci pa zahvala za vso podporo!

Nina Kaufman, GS Grosuplje

prenesli v Slovenijo.

Moški pevski zbor Prijatelji se pristrčno zahvaljuje slovenskim zamejcem v Frankfurtu, gospodu Jožetu in Mimi Rutar za začetno pobudo, še

posebej pa župniku Martinu Retlju, za gostoljubje in organizacijo enkratnega doživetja!

Žiga Rojec

Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
tel.: 01 786 90 70, faks: 01 786 90 75
e-pošta: oi.ivancna.gorica@jskd.si
www.jskd.si, www.kultura-ustvarjanje.si

NAPOVED SKLADOVIH PRIREDITEV

Ljubezen – praspoznanje vseh spoznanj

Območna revija odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin
1. del: četrtek, 3. 3. 2011, 19.00, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje
2. del: petek, 4. 3. 2011, 19.00, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični
3. del: sobota, 5. 3. 2011, 17.00, Jakličev dom, Videm - Dobropolje
Na območni reviji, ki bo potekala v treh delih, se bo predstavilo 30 pevskih zborov in malih pevskih skupin z več kot 500 pevci. Srečanje bo strokovno spremljala Andreja Martinjak, ki se bo z vsemi zborovodji in umetniškimi vodji pogovorila in na koncu podala tudi pisno oceno posameznih nastopov.

Selektorski ogled gledališke predstave Razvalina življenja za območno Linhartovo srečanje 2011
ponedeljek, 7. 3. 2011, 18.00, Kulturni dom Ivančna Gorica
Gledališka skupina Kulturnega društva Gledališče Krka bo zaigrala predstavo Frana Saleškega Finžgarja Razvalina življenja v režiji Marjane Hočevnar. Predstavo bo strokovno spremljal akademski režiser Klemen Markovčič. Po predstavi bomo podelili jubilejno priznanje JSKD OI Ivančna Gorica dolgoletni ustvarjalci na gledališkem področju.

Da mi biti je drevo, območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov

1. del: sredo, 9. 3. 2011, 17.00, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični
2. del: četrtek, 10. 3. 2011, 17.00, Jakličev dom, Videm - Dobropolje
Na območni reviji, ki jo bo strokovno spremljala Janja Dragan Gombač, bodo nastopili, tako kot je že tradicionalno, predšolski, otroški in mladinski pevski zbori, ki delujejo v okviru vrtcev, šol in kulturnih društev na področju treh občin.

Območno srečanje mladih novinarjev in literatov občine Ivančna Gorica
petek, 11. 3. 2011, 9.00, občinska sejna soba, Ivančna Gorica

Na delavnici bodo sodelovali mladi iz šol ivanške občine. Srečanje bo vodila priznana novinarka Manica Janežič Ambrožič. Na srečanju se bodo šolarji in dijaki preizkusili v novinarskem delu, spoznali bodo osnove pisanja člankov in poročanja s terena. Še posebej se bodo posvetili tematiki mednarodnega leta gozdov, ki poteka pod naslovom Gozdovi za ljudi. V člankih pa bodo tudi komentirali družbena stanja in spremembe, ki se na globalnem nivoju sveta kažejo danes. Na srečanju bo sodeloval tudi urednik občinskega glasila, prispevki mladih novinarjev pa bodo kot vedno objavljeni v prilogi Klasja – Mlado klasje.

Selektorski ogled gledališke predstave Slikar na vasi

za območno Linhartovo srečanje 2011

sobota, 12. 3. 2011, 19.00, gasilski dom, Velika Loka pri Grosupljem
Gledališka skupina Kulturnega društva Vidovo Šentvid pri Stični se bo predstavila s Slikarjem na vasi Toneta Partliča. Predstavo je režiral mladi režiser Primož Čuček, strokovno pa jo bo spremljal akademski režiser Klemen Markovčič.

Urška 2011, regijsko srečanje mladih literatov nad 15 let

torek, 15. 3. 2011, 16.00, Trubarjeva hiša, Ljubljana

Regijsko srečanje poteka brez selekcije na območnem nivoju, kar pomeni, da se mladi literati iz področja Osrednje Slovenije lahko prijavijo neposredno strokovni svetovalki za literarno dejavnost Dragici Breskvar. Srečanje bo strokovno spremljala slovenska pesnica Barbara Korun.

Selektorski ogled gledališke predstave Svetniki za območno Linhartovo srečanje 2011

petek, 18. 3. 2011, 19.30, Kulturni dom Grosuplje

Premiera gledališke predstave Svetniki, gledališča GGNeNi KD Teater Grosuplje, bo uprizorjena pod režijskim vodstvom Renate Vidič. Gledališko predstavo si bo ogledal strokovni spremljevalec akademski režiser Klemen Markovčič, ki bo pripravil izbor za regijsko Linhartovo srečanje Osrednje Slovenije.

Območno srečanje odraslih folklornih skupin ter pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž

sobota, 19. 3. 2011, 19.00, Jakličev dom, Videm - Dobropolje

Območno srečanje bo omogočilo odraslim folklornim skupinam, pevcem ljudskih pesmi in godcem ljudskih viž letno predstavitev s strokovnim spremljanjem. Folklorne skupine bo spremljal Vasja Samec, pevce ljudskih pesmi in godce pa Katarina Šetinc. Skupine bodo predstavile svojo novo produkcijo.

Gledališko-lutkovni maraton, območno srečanje otroških gledaliških skupin in lutkovnih skupin, 1. in 2. del

torek in sredo, 22. in 23. 3. 2011, 8.30, Kulturni dom Grosuplje

Na srečanju se bodo predstavile otroške gledališke skupine in lutkovne skupine vseh starosti, ki delujejo v okviru kulturnih društev in osnovnih šol na področju treh občin. Srečanje bo strokovno spremljal akademski režiser Klemen Markovčič.

Zakaj Rdeča kapica nima kitk, zadnja predstava otroškega abonmaja Ivančna Gorica 2010/2011
petek, 25. 3. 2011, 17.30, Kulturni

dom Ivančna Gorica

Zadnja gledališka predstava otroškega abonmaja Ivančna Gorica 2010/2011 Zakaj Rdeča kapica nima kitk bo uprizorjena po besedilu in v režiji vsestranske ivanške ustvarjalke Judite Rajnar. Judita je ustanovila gledališko-lutkovno skupino JU-TA-TA in z njo bo predhodno nastopila tudi na območnem srečanju lutkovnih skupin v Grosuplju. Predstava je humorna in dinamična ter zahteva sodelovanje otrok. Po predstavi bo likovna delavnica za vse otroke in odrasle, ki se bodo kot gledalci udeležili predstave.

MAVRIČNA KULTURA

Zaključen likovni natečaj Gozd kot prostor pravljicne utopije

Na natečaj je prispelo 390 likovnih del otrok in odraslih. Izbrali smo 33 likovnih del, ki bodo objavljena na plakatih ivanške izpostave za prireditve v letu 2011. Veseli nas izredno bogata bera prispevkov, predvsem v izvirnosti upodobitve in uporabe različnih izraznih tehnik. Vsem sodelujočim iskreno čestitamo!

Vsa likovna dela bodo na ogled od 27. septembra 2011 v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični. Izbrani ustvarjalci bodo prejeli materialne nagrade, ki jih bo prispevalo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Iz ivanške občine je na natečaju sodelovalo 95 ustvarjalcev vseh starosti.

Meta Mehle se je uspešno predstavila v knjižnični galeriji

V začetku februarja je potekalo odprtje razstave Mete Mehle pod naslovom Smeješ se lahko, kar tako v Galeriji Mestne knjižnice Grosuplje. Prireditve je bila izredno dobro obiskana, popestrile pa so jo mlade grosupeljske plesalke TeGIBlo5 pod mentorstvom Špele Repar. Priznana likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, ki je umetnico Meto Mehle izčrpno predstavila, je hkrati prispevala tudi strokovno spremno besedilo v katalogu, ki je izšel ob razstavi. Med drugim je zapisala: »*Obrazi Mete Mehle so smejoči, sproščeni, sveži, likovno zanesljivi in odlično barvno modelirani. Življenje njenih portretirancev je intenzivno, a ne le njih samih, ampak celotnega slikovnega odra. Ne more in noče ga omejevati niti slikovni rob. Sporočilo in energija slike sežeta čez to navidezno bariero, se selita v prostor, h gledalcu.*«

Črkolandija navdušila otroke v Ivančni Gorici

Tretja predstava otroškega abonmaja Ivančna Gorica je s svojo poučno vsebino in dinamično igro navdušila mlado ivanško občinstvo. Maja Gal Štromar in Gregor Geč sta v predstavi uprizorila besedilo Andreja Rozmana Roze. Še zadnjič v letošnji sezoni je darila za otroke pripravila NLB Ivančna Gorica. Otroci so bili izredno veseli kompletovo voščenk, s katerimi so lahko še po predstavi na pobarvankah obujali spomine na vsebino uprizorjenega.

Na srečanju otroških folklornih skupin izjemne odrske postavitve

Območno srečanje Ko je sonce poslalo, se je dete nasmejalo je potekalo v Jakličevem domu na Vidmu v Dobropolju. Predstavilo se je šest otroških folklornih skupin, od njih kar dve iz ivanške občine. Iz OŠ Stična je nastopila otroška folklorna skupina pod mentorstvom Jožice Ferlin in Helene Kastelic, iz KD Vidovo pa otroška folklorna skupina pod mentorstvom mlade Anite Kotar. Mentorice so pokazale izreden občutek za delo z otroki in seveda poznavanje folklornega ljudskega izročila. Srečanje je strokovno spremljala Nina Luša, ki se je z vsemi mentoricami izčrpno pogovorila in

Foto Martin Rigler

prispevala tudi pisno oceno nastopov. Skozi prireditve nas je prijazno in profesionalno popeljala Tanja Zavašnik.

Gledališče Petdopol se je predstavilo za Linhartovo srečanje 2011

Uprizoritev gledališke igre Toneta Partliča Gospa poslančeva je potekala pred polno dvorano ivanškega kulturnega doma. Uveljavljena gledališka skupina Petdopol, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Ivančna Gorica, se že nekaj let redno udeležuje selektorskih ogledov za območno Linhartovo srečanja. Letos je bil strokovni selektor ponovno akademski režiser Klemen Markovčič, ki se je izčrpno pogovoril z vsemi nastopajočimi. Režiserka Marjana Hočevnar vsako leto prepričljiveje gradi gledališke uprizoritve in konstantno razvija tako režijski pristop kot igro vseh sodelujočih.

Simona Zorko, JSKD OI Ivančna Gorica

VETERINA
DOBRO-GROUPLJE
d.o.o. Ljubljanska c. nh., Ivančna Gorica

Vašim malim živalim nudimo:

- vsa preventivna cepljenja
- zdravljenja
- sterilizacije, kastracije
- preglede z UZ (pregled brejosti)
- operacije mehkih tkiv
- oskrbo in toaleta ran
- čiščenje zobnega kamna
- diagnostične preiskave, kot so biokemijska preiskava krvi, test na mačjo levkozo in mačji aids, test na mikrosporijo, test na parvovirozo ...
- sredstva za odpravo zunanjih in notranjih zajedavcev

Prodaja hrane priznanih znamk: Eukanuba, Hill's, Royal Canine in Iams

Prodaja pripomočkov za nego živali: ovratnice, povodci ter oprsnice znamke Rogz; krtače, ležišča, blazine, torbe, šamponi, igrače, priboljški ...

Telefonske številke:

- (01) 787 71 11: Ambulanta Ivančna Gorica
- 041 626 935: Gorazd Skubic, dr. vet. med.
- 031 692 046: Aljoša Kolenc, dr. vet. med.
- 031 502 367: Marija Felician, dr. vet. med.
- 031 852 436: Mateja Skubic, dr. vet. med.
- 041 327 716: Dežurna številka

Delovni čas ambulante v Ivančni Gorici:
vsak dan od 7. do 14. ure in popoldan od 17. do 18. ure ter
ob sobotah od 8. do 11. ure.

Z občnega zbora šentviških likovnikov

Članice in člani Kulturnega društva likovnikov iz Šentvida so se 16. februarja na občnem zboru pogovorili o svojem delu v preteklem obdobju. Iz poročil je razvidno, da je bilo društvo dokaj dejavno. Poročilo o delu društva je podala predsednica Milka Gruden in povedala, da je bila naša razstavna dejavnost dokaj živahna. S skupinsko predstavitev smo se pokazali v knjižnici v Ivančni Gorici ter v domu kulture v Šentvidu, svoje slike pa smo skupinsko predstavili tudi v Ljubljani na Fužinah in v Domu starejših občanov v Grosuplju. Na istih razstaviščih pa so se v različnih terminih samostojno predstavile Slavica Bavdek, Lidija Levec in Marija Čamernik Manja.

Društvo se zglede odziva na akcije, ki jih razpisuje JSKD. Na območni razstavi treh občin je prišlo v izbor za razstavo v Jakličevem domu v Vidmu - Dobropolju med 18 izbranci 8 naših, in sicer: Marija Čamernik Nevenka Kotar, Lidija Levec, Tone Drab, Milka Gruden, Saja Rikić

in Nada Kočar. V natečaju JSKD na temo Boja proti revščini pa je »zablestela« Marinka Biček s svojo sliko Barakarsko naselje. Kot društvo pa smo med 160 likovnimi deli iz vse Slovenije dobili priznanje JSKD.

V samozaložbi smo že drugo leto izdali stenski koledar za dvanajstimi pretežno pokrajinskimi slikami.

V letu 2011 bomo delovali enako vneto, nekatere članice pa so menile, da bi namesto kolektarja letos izdali katalog, s katerim bi promovirali svoja prizadevanja.

Pripravljamo se tudi, da bi dostojno počastili obletnico rojstva slikarja Ferda Vesela, našega vzornika.

Omenim naj še to, da nastaja naša spletna stran, ki si jo boste, ko bo izpopolnjena, lahko ogledali na <http://www.kdl-ferdovesel.webs.com>.

Tone Drab

Knjižnica Ivančna Gorica

Knjižnica v Ivančni Gorici
Enota Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikovancna@gro.sik.si

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:

Višnja Gora: od 13. do 15. ure (788 45 88)

Stična: od 13. do 15. ure (051 236 436)

Šentvid: od 16. do 18. ure (051 236 436)

Fotografska razstava Nejca Puša Forme sna je nova razstava, ki je na ogled v knjižnici v okviru projekta Zgodbe in sliki. Nejc se predstavlja z eksperimentalno fotografijo. Odprtje je potekalo prvega marca, razstavo pa si lahko ogledate vse do konca marca.

Ustvarjalna delavnica s Katjo Adamlje za predšolske in šolske otroke bo potekala 16. marca ob 18. uri. Na delavnici bodo otroci iz različnih materialov izdelovali izvirne knjižne kazalke. Mogoče bo tudi zato kakšna knjiga ostala dlje nepoškodovana. Za prijavo nas pokličite.

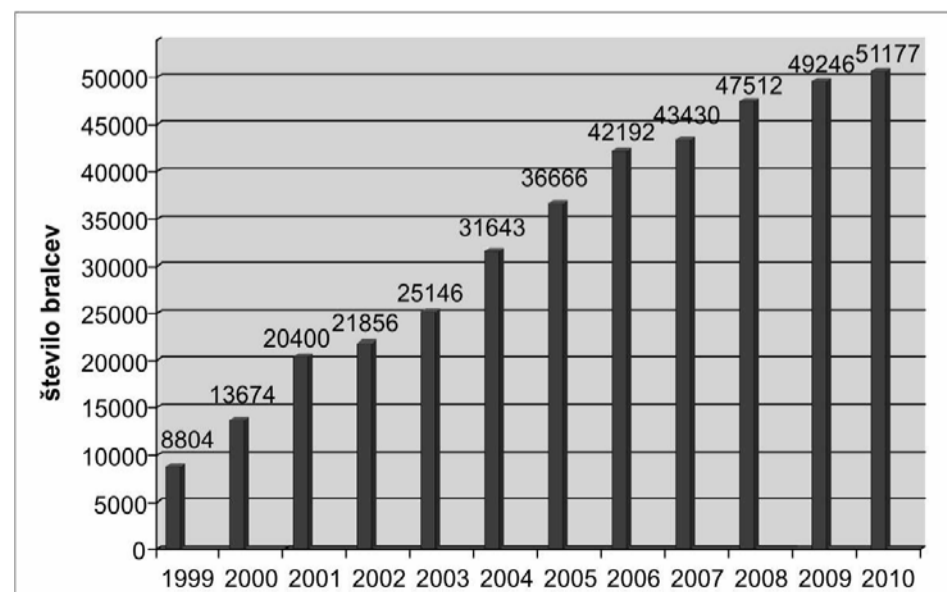
Priredbe Prešernovih pesmi po najstniško

Ob kulturnem prazniku se je v knjižnici zvrstilo veliko organiziranih obiskov iz šol in vrtcev. Za vsako starostno skupino imamo pripravljeno posebno uro knjižne in knjižnične vzgoje, z osnovnošolci iz Šentvida pa smo dopoldne preživeli še ob poustvarjanju Prešernove poezije. Najstniki so pisali svoje priredbe, izbrali pa smo tudi najboljša dva, in sicer Neža Livk in Intija Šušteršiča. Vsi sedmošolci so že dobili knjižna darila v okviru projekta Rastem s knjigo, ta dva učenca pa dobita še dodatno knjižno nagrado. Za vtis si tudi vi preberite nekaj najstniških verzov: Računalnik sije, /muska nabije/ se v trudne, pozne ure že. Prej neznan, /super komadi/ nam spat ne puste ... (Neža Livk, 7. b.)

Luna sije, kladvo bije /moje okno razbije. Vlomilec notri je, /ki mi hoče vzeti srce ... (Inti Šušteršič Irt).

V dvanajstih letih pol milijona obiskovalcev in dva milijona izposojenega gradiva

Osmi februar smo obeležili, torej tudi glede na statistiko karseda razveselljivo. V času delovanja se je v našo knjižnico vpisal že vsak tretji občan. Če se malce pošalimo, klub bralcev je eden najmočnejših v občini. Verjamemo, da bosta znanje in moč, ki prihajata po tej poti do vseh generacij, tudi gonilna sila našega razvoja in napredka, marsikdo pa se v knjižnici tudi sprosti in najde primerno socialno sredino.

Primerjava števila obiskov v letih od 1999 do 2010

Vabilo na turnir v malem nogometu

Tako kot lani bo tudi letos klub malega nogometa Mafijozi iz Ivančne Gorice organiziral celodnevni turnir v malem nogometu. Turnir bo potekal v soboto, 19. marca, v športni dvorani Srednje šole Josipa Jurčiča od 8. ure dalje.

Naj spomnimo, da se je lani premiernega turnirja Mafijozov udeležilo 16 ekip, najboljša pa je bila domača ekipa Rondo Bar, pred ekipo »A je to« iz ŠD Kompolje Videm - Dobropolje. V malem finalu je bila grosupeljska ekipa Masaže Belin boljše od organizatorjev, ekipe FSK Mafijozi.

Najboljši vratar turnirja je postal Primož Bradač, ki je zastopal barve zmagovalne ekipe, najboljši

strelca pa je bil s sedmimi doseženimi goli Robi Baranašič (FSK Mafijozi). K dobri organizaciji lanskega turnirja, ki bo postal vsakoletni, so pripomogle sicer skromne, a dobrodošle donacije in sponzorska sredstva Gostilne Krjavelj, Zlatarstva Gros, Mesarstva Maver, The Prince Puba in Čistilnega servisa Snežana Medved, s.p.

Vsi ljubitelji tega čedalje bolj priljubljenega športa ste torej v soboto, 19. marca, vljudno vabljeni, da si popestrite dan z ogledom omenjenega turnirja. Za hrano in pijačo poskrbimo mi, za navijaško vzdušje in dobro voljo pa vi. Se vidimo.

Ludvik Koščak

Vabilo košarkarskim ekipam

V občini Ivančna Gorica že od leta 1996 neprekinjeno poteka občinska košarkarska liga. Ekipa se merijo v igri 3 proti 3 na en koš. Tekmovanje poteka v dveh delih. Spomladanski del se igra v marcu in aprilu, jesenski pa v oktobru in novembru. Tekme ekipe praviloma igrajo v športni dvorani OŠ Stična v Ivančni Gorici.

Če vas igranje košarke zanima in bi se radi preizkusili v občinski ligi, potem se nam lahko pridružite že letos. Liga za igralce nima starostnih omejitev, v posamezni ekipi pa ne smeta biti več kot dva igralca iz drugih občin. Več informacij lahko dobite na mobilnem telefonu 041 810 660 (Simon).

Simon Bregar

Stična točka Bar jama zmagovalka medobčinske zimske lige

V nedeljo, 20. februarja, se je v dvorani Osnovne šole Brinje v Grosuplju zaključila enajsta sezona zimske malonogometne medobčinske lige. Letošnji naslov v elitni prvi ligi je romal v roke ekipe Stična točka Bar Jama iz Ivančne Gorice, ki je v odločilnem, zadnjem krogu prvoligaške končnice porazila novince in obenem edinega, ki bi ji z zmago še lahko odnesel naslov - Šmarje - Sap. Ostale ekipe iz naše občine so bile nekoliko manj uspešne, a jih je vendarle treba pohvaliti. Ekipa aktualnih letnih občinskih prvakov, Mizarstvo Trunkelj Krka, je osvojila končno šesto mesto oz. prvo mesto v prvi ligi za obstanek. V isti skupini je ekipa Dixi osvojila četrto mesto oz. skupno deveto mesto v prvi ligi.

Dušan Škorič s pokalom medobčinskih zimskih prvakov

V drugi kakovostni ligi je ekipa Mizarstvo Gnidovec Spodnje Brezovo osvojila končno peto mesto, ekipa FSK Mafijozi pa šesto. Tudi v tretji kakovostni ligi, ki je igrala na Škofljici, smo imeli svoje predstavnike. Najboljša med njimi je bila ekipa ŠDM Krka, ki je osvojila končno peto mesto, ekipa Avtomati Armič je osvojila končno deseto mesto, ekipa Glorija Team pa šestnajsto mesto. Medobčinski zimski prvaki, ekipa Stična točka Bar jama, so igrali s sledečimi igralci: Uroš Černivec, Dušan Škorič, Robert Potokar, Mladen Džanan, Robert Bevc, Tadej Jankovič, Franci Kadunc, Sašo Kuhelj, Dario Biščan, Matej Smrke in Aleksander Škorič.

Ekipi iskrene čestitke, saj prvo mesto med 36 ekipami iz več občin ni mačji kašelj.

Čestitamo lahko tudi Kristjanu Čožu, ki je resda igral v drugi kakovostni ligi za ekipo Mizarstvo Gnidovec Spodnje Brezovo, a je bil s 33 goli drugi najboljši strelca, upoštevajoč strelce v vseh treh kakovostnih ligah.

Končna lestvica najboljših petih ekip v prvi medobčinski ligi:

Ekipa:	T	Z	R	P	DG	PG	GR	TOČ
1 Stična točka Bar Jama	13	11	2	0	43	15	+28	35
2 Šmarje - Sap	13	9	2	2	48	24	+24	29
3 A je to	13	5	5	3	30	28	+2	20
4 ŠD Dobropolje-V. Snežak	13	5	2	6	31	32	-1	17
5 ŠD Ponikve	13	4	2	7	29	37	-8	14

Simon Bregar

RK SVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica

Dvorana OŠ Stična je postala utrdba

Rokometaši SVIŠ-a Pekarne Grosuplje iz Ivančne Gorice nadaljujejo uspešne nastope v I. B-ligi. Dvorana osnovne šole Stična je postala že prava utrdba, saj je v sezoni – za rokometišči je 15 kol – ni uspel osvojiti še nihče. SVIŠ PG sicer zaseda tretje mesto na lestvici. V zadnjih tednih so Ivančani doma premagali Mokerc in Kočevje, v Sevnici pa so remizirali. Sredi marca jih čaka še zaostala tekma z Veliko Nedeljo. »Zadnji rezultati so v redu. Škoda je, ker smo izgubili točko v Sevnici, kjer smo imeli praktično dobljeno tekmo. Ta točka nam zdaj manjka. Z Mokercem doma smo odigrali bolje kot s Kočevjem, a obakrat slavili. Zdaj so pred nami štiri gostovanja, vmes pa pri nas gostuje Krško,« je o preteklosti in prihodnosti SVIŠ-a PG dejal trener Gorazd Potočnik.

Po zadnji zmagi s Kočevjem je Simon Stopar, ki se je izkazal za pravo okrepitev in je na omenjenem srečanju zabil kar 11 golov, povedal: »Prvi polčas je pokazal, da so Kočevci še kako neugodni za nas, pa tudi mi nismo bili nekako pravi, saj je v obrambi zelo škripalo. Po odmoru smo po napotkih

trenerja zaigrali bistveno agresivnejše ter s spremembo obrambe goste čisto razorožili. Z dobro obrambo je steklo tudi vsem v napadu in o zmagi kmalu ni bilo več dvoma. Nas pa so v drugem polčasu ponesli tudi gledalci z dobrim spodbujanjem.« Na omenjeni tekmi je prvič za SVIŠ PG zaigral tudi Aleš Muhovec, desni zunanji in nekdanji član Celja, Ribnice in Loke. Aleš je navijačem v lepem spominu ostal že iz sezone 2006/07, ko je že igral v Ivančni Gorici in si s soigralci izboril obstanek v prvi ligi.

Mladinsko moštvo trenutno zaseda deveto mesto v prvi ligi. V zadnjem času je nanizalo dva poraza, a sta bila tako s Slovanom kot z Gorenjem tesna. »Na nobeni od teh tekem nismo nastopili popolni, pozna pa se nam odsotnost vsakega igralca,« je o mladinski vrsti povedal trener Potočnik. Kaj pa mlajši rokometišči? »Mlajši dečki A in B začinjajo s polfinalnimi tekmovanji (najboljših 12 oziroma 16 moštev v državi, op. a.) kmalu, starejši dečki B na tej ravni tekmovanja pa že igrajo. Od štirih tekem so enkrat zmagali, in sicer proti ekipi Aleša Praznika. Gre za same odlične ekipe,

zato so rezultati v skladu s pričakovanji. Starejši dečki A so v nadaljevanju tekmovanja premagali Železnike, kadeti pa remizirali s Kočevjem,« je za Klasje poročal Boštjan Košir. Novice in fotografije ekip SVIŠ-a PG Ivančna Gorica pa najdete na klubski spletni strani svis-klub.si in na Facebook profilu Sviš Press.

Lojze Grčman

SREDNJEŠOLSKI ŠPORT

Letos so nas navduševale košarkarice

Vsako leto na Srednji šoli Josipa Jurčiča najdemo kakšno ekipo ali posameznike, ki nas na športnem področju navdušijo. Letos smo še posebej budno spremljali naše košarkarice, ki so igrale odlično in nas skoraj razveselile z uvrstitvijo na finalni turnir štirih najboljših ekip v državi. Zmanjkalo jim je res zelo malo.

Po zmagi na dolenskem prvenstvu so se uvrstile na četrtfinalno srednješolsko tekmovanje v košarki za dijakinje, ki je bilo 3. 2. 2011 v Postojni. Med tremi ekipami, ki so tam nastopale, so morala za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje naša dekleta osvojiti eno od prvih dveh mest, in to jim je tudi uspelo. Zanesljivo so premagale ekipo Gimnazije Ljubljana Šiška z rezultatom 47:37, nato so sicer tesno z rezultatom 32:33 izgubile proti domačinkam iz Srednje šole Postojna, a ta rezultat ni bil več pomemben za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje.

Slabih 14 dni kasneje so že igrale v polfinalu državnega tekmovanja, ki je bilo v Ajdovščini.

Poleg domače ekipe SŠ Vena Pilona iz Ajdovščine in naših deklet so tam nastopile še košarkarice Gimnazije Šentvid iz Ljubljane. Za uvrstitev na finalno tekmovanje najboljših štirih ekip v državi je bilo na tem turnirju potrebno zmagati. V prvi tekmi so dijakinje iz Ljubljane premagale domačinke iz Ajdovščine, nato pa je sledil obračun med ekipama, ki sta realno lahko računali na končno zmago – SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica : Gimnazija Šentvid Ljubljana. Prvi polčas so naša dekleta igrala izvrstno in ga zanesljivo dobila z desetimi točkami razlike. V nadaljevanju pa so se dekleta iz Ljubljane razigrala in na koncu tesno slavila. Kljub zmagi na zadnji tekmi proti domačinkam se našim dekletom žal ni uspelo uvrstiti v finale, a kljub temu jih je treba pohvaliti za

odličen dosežek, 5.–8. mesto v državi. Naslednje leto jih čaka nova priložnost, saj bodo nastopala v vsaj tako močni zasedbi kot letos in kar je tudi pomembno – z enim letom dodatnih igralskih izkušenj. Za Srednjo šolo Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice so igrale: Urška Koželj, Janja Dolinšek, Eva Mušič, Petra Krištof, Maša Rački, Klara Zupančič in Rebeka Omahen. Ekipo je vodil Franci Pajk, prof.

V senci odličnih košarkaric je letos minilo dolensko srednješolsko prvenstvo v malem nogometu, na katerem smo zadnja leta dosegali odlične rezultate. Letos je še posebej pri fantih našo šolo zastopala zelo pomlajena ekipa, ki je sicer izpadla v močni predtekmovalni skupini, a je nabrala pomembne izkušnje za prihodnost, ki bo gotovo svetlejša. Fantje so med 9

ekipami zasedli 7.–9. mesto, a z igro niso razočarali, končno zmago pa so dosegli njihovi nasprotniki iz predtekmovalja, ŠC Novo mesto –Srednja zdravstvena in kemijska šola. Tekmovanje je bilo 27. 1. 2011 v Novem mestu.

Nekaj dni kasneje je bilo enako tekmovanje za dekleta tudi v Novem mestu. Tudi letos se je pokazalo, da sta ekipi Gimnazije Novo mesto in Center biotehnike in turizma – Grm Novo mesto za več kot razred boljši od ostalih ekip in sta prepričljivo osvojili prvi dve mesti. Naša dekleta so se borila po svojih močeh in po dveh porazih v predtekmovalju dosegla 5.–6. mesto. Upajmo, da bo naslednje leto boljše.

Simon Bregar

Tekmovalno dogajanje v NŠ Ivančna Gorica

Mladi nogometaši Nogometne šole Ivančna Gorica tudi po novem letu pridno trenirajo in nastopajo na tekmovanjih. Vse selekcije od U-8 do U-14 počasi zaključujejo nastope v zimski ligi, ki poteka pod pokroviteljstvom Medobčinske nogometne zveze Ljubljana.

V skupini B selekcije U-8 so naši dečki v dosedanjem poteku tekmovanja dosegli štiri zmage, en remi in pet porazov, kar zadostuje za trenutno šesto mesto med dvanajstimi ekipami. V zadnjem krogu jih čaka četrtouvrščena ekipa Radomlje rumeni.

Dečki selekcije U-9 so v svoji skupini B dosedaj dosegli sedem zmag, en remi in dva poraza ter tri kroge pred koncem zasedajo odlično četrto mesto med štirinajstimi ekipami in imajo možnost, da pridejo še višje.

Dečki selekcije U-10 so v dosedanjih devetih tekmah kar osemkrat zmagali in enkrat igrali neodločeno. Pet krogov pred koncem rednega dela zasedajo drugo mesto med petnajstimi ekipami predtekmovalne skupine B.

Dečki selekcije U-12 prav tako nastopajo v predtekmovalni skupini B v svoji starostni kategoriji in so tudi zelo uspešni. Dosedaj so petkrat zmagali, enkrat remizirali in trikrat izgubili in zasedajo sedmo mesto med petnajstimi ekipami. Malo manj uspešna je druga ekipa NŠ Ivančne Gorice, ki nastopa v skupini C iste starostne skupine in trenutno z eno zmago, dvema remijema in sedmimi porazi zaseda trinajsto mesto. Ekipa pa je od zadnjih novic v Klasju napredovala za eno mesto, kar je spodbudno.

Fantje v starostni skupini U-14 pa so že zaključili redni del v predtekmovalni skupini B. S tremi zmagami, štirimi remiji in dvema porazoma so zasedli zelo dobro tretje mesto med desetimi ekipami.

Poleg treningov in tekmovanj v zimski ligi pa se naše ekipe udeležujejo tudi prijateljskih srečanj.

Tako se je mešana ekipa dečkov U-9 in U-10 v nedeljo, 20. 2. 2011, na stadionu v Trbovljah pomerila z vrstniki U-10 NK Rudar Trbovlje. Obe ekipi sta prikazali zelo borbena igro, a naši mladi nogometaši so kljub nižji telesni višini v vseh elementih prednjačili in na koncu zaslužno slavili z 11:3.

Tudi deklet ne zanemarjamo. Tako se je deset deklet, ki so zbrana v selekciji U-12, pomerilo z dečki iz selekcije U-9. Dekleta so pokazala veliko le-

pih potez, a tudi fantje jim niso ostali dolžni in so predstavili za to starost zavidljivo znanje. Kot je zapisano na spletni strani, je bilo v zraku veliko napetosti in tekmovalnega duha.

Omeniti je potrebno še prijateljski turnir, ki smo ga na našem domačem igrišču na umetni travi organizirali 12. 2. 2011. Pomerile so se štiri ekipe iz starostne skupine U-12. Turnirja so se poleg naše nogometne šole udeležili še igralci iz NK Slovan, NK Dob in NK Vir. Druženje je potekalo v izvrstnem vremenu ter prijetnem vzdušju. Odigranih je bilo dvanajst tekem v dveh skupinah. Naši igralci so izvrstno opravili nalogo in zmagali v vseh tekmah, v obeh skupinah.

Še bolj kot tekmovanje je bilo pomembno druženje vrstnikov in trenerjev, ki se jim zahvaljujemo za pomoč pri pripravi turnirja. Kolegi iz NK Vir pa so poskrbeli tudi za diplome za vse igralce na turnirju.

Simon Bregar

Ekipa deklet U-12 z novimi, svežimi močmi

Zdaj, ko prehodila si lepo, včasih tudi težko življenja pot, te v nebesih čaka naš Gospod. Za vse, kar nam si dala, ti izrekamo iskreno hvala.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

MARIJA BRČAN, rojena Habjan, po domače Lipavčeva mama iz Spodnjega Brezovega

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovlili od nje, darovali cvetje, sveče, za cerkev in svete maše. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje. Najlepša hvala vaščanom za vso pomoč, podporo in molitev v najtežjih trenutkih. Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Boštjanu Modicu za lep obred, cerkvenemu pevskemu zboru pod vodstvom Milana Jevnikarja in Pavlu Grozniku za ganljive besede.

Zahvaljujemo se pogrebniemu zavodu Perpar ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnjo pot.

Vsi njeni

Ko pošle so ti moči, zaprla trudne si oči. In čeprav pokojno spiš, z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

V 88. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

IVANA DREMELJ
(1923–2011)

iz Leskovca pri Višnji Gori

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in z nami delili bolečino ob izgubi naše drage mame, babice in prababice. Hvala za darovane sveče, cvetje, darove za cerkev in svete maše. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo, cerkvenemu pevskemu zboru pod vodstvom prof. Milana Jevnikarja in pogrebniemu zavodu Perpar.

Žalujoci vsi njeni

Vsi, ki radi jih imamo, nikdar ne umro, le v nas se preselijo, in naprej, naprej živijo, so in tu ostanejo.

ZAHVALA

V večnost se je preselila naša draga mama

ALOJZIJA KUTNAR
Zamanova Lojzka iz Šentpavla

Hvaležnim smo vsem, ki ste se od nje poslovlili in jo pospremili k večnemu počitku. Še posebej se zahvaljujemo sodelujočim duhovnikom in predvsem njenim pevcem.

Vsi njeni

Naše oko zaman te išče. Nič več ni tvojega smehljaja, le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

ALBINE PETAN
po domače Grabnarjeve

iz Artiže vasi 16

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče, nam pa izrazili sožalje.

Prav tako se zahvaljujemo g. župniku za obred in sestrični Joži za pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni:
brat in nečakinje z družinami

Verjamem, da me vidiš, ko prihajam na grob. Verjamem, da me slišiš, ko se pogovarjam s teboj. Verjamem, da si z menoj, ko mi je hudo. Verjamem, da paziš name, da se mi kaj ne zgodi. Verjamem, da si srečen, ko mi je lepo ...
VERJAMEM!
In dokler bom verjel – NISI UMRLA.
(Janez Medvešek)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene

MINKE TRPIN

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, ki ste se radi družili z njo, ji kakorkoli pomagali in jo pospremili na njeni zadnji poti. Prirščna hvala vsem, ki obiskujete njen grob in ji prižigate sveče.

Ohranite jo v lepem spominu.

Vsi njeni

Pomlad na vrt bo tvoj prišla in čakala, da prideš ti, in sedla na rožna tla in jokala ker te ni.

(Gregorčič)

ZAHVALA

Po kratki, hudi bolezni nas je prezgodaj zapustila žena, mati, babica in sestra

MAJDA HROVAT, roj. Bregar,
(4. 5. 1931 – 6. 2. 2011)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in tolažilne besede. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in medicinskim sestram Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, predsedstvu Območnega združenja zveze borcev za vrednoste NOB Grosuplje in praporščakom iz krajevnih organizacij Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični, Višnja Gora, Grosuplje in Šmarje - Sap.

Prav tako hvala Društvu upokojencev Ivančna Gorica, odbornicam krajevnih organizacij Rdečega križa Ivančna Gorica, predstavnicam Univerze za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica ter predstavnikom KZ Stična. Prav posebej hvala obema guvernirkoma, Ljubi Štrubelj in Cirilu Jurčiču.

Zahvaljujemo se tudi pevskemu zboru za zapete pesmi ter pogrebniemu zavodu Perpar za vso pomoč in opravljeno pogrebno slovesnost.

Žalujoci domači

Če je lepo na jožefovo, veselo bo srce kmetovo

Vrtilčarska sezona se začinja! Čas je za pripravo sejancev in obrezovanje sadnega drevja.

Zakaj vzgajati sadike doma?

Če se sami lotimo vzgoje sadik za različne vrste zelenjave, lahko prihranimo precej denarja. Iz sadik, ki jih bomo že pred začetkom sezone na vrtu vzgojili v zaprtih prostorih in jih nato ob ustreznih temperaturah presadili na prosto, bomo prej imeli pridelek. Še posebej se to pozna pri vrtninah, ki potrebujejo daljše rastno obdobje. Ker je na trgu bogata izbira semen, si lahko pripravimo več vrst sadik, kot jih je zgodaj spomladi na voljo v prodajalnah.

Med prvimi sejemo semena paradižnika, paprika, feferonov, kajti te rastline potrebujejo približno dva meseca, da vzklijejo in razvijejo prve cvetove. Paradižnik sejemo marca v setvene pladnje ali lončke 2 cm globoko. Postavimo jih v prostor, kjer je temperatura okoli 20 stopinj Celzija (ne manj kot 15 stopinj in ne več kot 25 stopinj). Zabožki naj stojijo na čim svetlejšem mestu, kamor sije sonce. Ko rastline razvijejo dva ali tri lističe, jih prepikiramo v šotne lončke ali posadimo v globlje pladnje 8 cm narazen. Rastlinic ne zalivamo preveč izdatno. Bolje manj

kot preveč.

Kumare in buče potrebujejo le dobre tri tedne za dobro sadiko, zato s setvijo še ni treba hiteti. Sejemo jih nekje proti koncu marca, lahko šele v začetku aprila. Lubenice in melone sejemo dva tedna prej, torej sredi marca.

Za zgodnejši pridelek lahko v februarju in marcu že nakaljujemo rani krompir. Damo ga v plitve zabožke v prostor na svetlo mesto in na temperaturo 12 do 15 stopinj Celzija. Tisti del gomolja, kjer je največ očesc, obrnemo navzgor.

Če si želite čim manj težav s sadikami in vzgojiti kakovostne sadike, potem temperaturo takoj po vzniku za nekaj dni močno znižajte, kar na 15 stopinj Celzija, seveda ob tem, da je v prostoru dovolj svetlobe. Pozneje je idealna temperatura za večino plodovk nekje okoli 18 stopinj Celzija, za solatnice in kapusnice 12 stopinj Celzija.

Načrtujemo zasaditev vrta

Medtem ko naši sejanci pridno rastejo, naredimo načrt za setev in presajanje na vrtu. Pozorni smo na kolobarjenje, gnojenje in to, da bomo na vrtu posadili tudi nekaj cvetic, zlasti tistih, ki odga-

najo tudi boleznimi in škodljivci. Na vrtu naj ne bi manjkali ognjič, žametnica in kapucinke.

Ognjič odganja uši, talne škodljivce, talne glivice, polže in koloradskega hrošča. Žametnica odganja talne škodljivce in glive, uši ter slabi rast nekaterih plevelov, kot sta slak in pirnica. Kapucinke odganjajo uši, bolhača, talne škodljivce, talne glivice ter polže. Pomembno je torej, da je teh rastlin na našem vrtu čim več. Nato si pripravimo seznam potrebnega semena, pregledamo revije, časopise, literaturo, kaj novega se najde na policah s semenom, saj bo tudi letos verjetno veliko novosti.

Mesec marec pa je že primeren mesec za sajenje spomladanskega česna na vrt. Česna ne sadimo na grede, kjer smo jeseni gnojili s hlevskim gnojem, pa tudi ne dodajamo mu nobenih gnojil. Če hočemo velike čebulice, moramo rastlino dobro oskrbovati z vodo v glavnem času rasti, torej od marca pa do junija.

Pri sajenju moramo upoštevati razdaljo med vrsticami, ta mora biti najmanj 30 cm, kajti zemljo okrog česna moramo prerahljati po vsakem deževju, ker se naredi skorja. Dobra predkultura

so kapusnice in stročnice, slaba pa vse rastline, ki pripadajo lilijevkam, kot so čebulnice, beluši in krompir. Neugodna neposredna sosedja za česen sta fižol in grah, ki tudi sama ob česnu ne uspevata dobro. Pri mešanih kulturah naj bi česen preprečeval glivične bolezni rastlin v sosesčini. Kot zelo dobro se je to pokazalo pri jagodah. Pri novem nasadu jagod zato med sadike jagod potaknemo po strok česna. Česen odganja ob korenju korenčkovo muho bolje kot čebula. Pod breskvami štiti česen pred kodravostjo, pod vrtnicami pa skrbi za izjemen vonj. Debelejše stroke česna sadimo, debelejši bo naš pridelek, zato uporabimo samo zunanje stroke, ki so najdebelejši.

Obrezovanje sadnega drevja

V toplejših dneh že pričenjamo z obrezovanjem sadnega drevja, kateremu razredčimo pregoste krošnje ter odstranimo suhe in bolne dele. Še prej pa pregledamo in si pripravimo orodje za obrezovanje. Mesto, kjer smo odrezali debelejšje veje, zamažemo s cepilno smolo, prav tako pa zamažemo tudi ranjena mesta, ki jih je na drevju pustil mraz. S tem preprečimo vdor škodljivih mikroorganizmov ter okužbe z njimi. Ob koncu meseca opravimo predspomladansko škropljenje proti boleznim in škodljivcem, seveda če se je že nekoliko otoplilo. Proti boleznim uporabimo bakrove pripravke.

Opažam, da v veliki večini vrtilčarji in tudi tisti, ki se imajo za strokovnjake, obrezujejo sadno drevje popolnoma po svoje – napačno. Drevesa delujejo kot neke čudne skulpture in niso niti malo podobna njihovim samoniklim sorodnikom v naravi. Pri tem gre največkrat za

pospeševanje rodnosti, stranski produkt pa je bolešno in neuravnovešeno drevo. Velika napaka »obrezovalcev« je krajšanje vrhov na drevesih. Ko drevesu skrajšamo ali celo odrežemo vrh, dosežemo, da rastlina odžene dva ali več vrhov, ki tekmujejo med sabo. Vsak od teh vrhov skuša prevladati in biti najvišji. V naravi imajo drevesa vedno en sam vrh. Posledica »tekmovalcev« vrhov je nepravilno raščeno drevo. Namesto da bi raslo v »rodno« širino, začne še bolj delati v višino. Z leti imamo zaradi stalnega odrezovanja vrhov (obrezovanje na glavo) vedno več dela. Vse je logično. Drevo raste nad zemljo (del rastline, ki je nam viden) in v korenine (našim očem zakrit del rastline). Ko drevesu odrežemo vrh, koreninski sistem pa ostane nedotaknjen, smo spodbudili pretakanje sokov iz korenin proti vrhu drevesa. Posledica je vsakoletno »metličevje« proti vrhu drevesa. Seveda pa rast v višino ustavimo samo navidezno. V resnici je ne ustavimo, imamo pa vsako jesen ali pomlad ob obrezovanju samo še več dela. V tem primeru popolnoma drži izrek nevednih vrtilčarjev – bolj ko režeš, bolj raste. Nikoli ne režite vej kar »na pamet«, ker pač morate obrezati. Vejo vedno odrežemo pri osnovi (kjer se izraščajo iz debelejšje veje). Režemo veje, ki se izraščajo navzdol, navpično navzgor (vodni poganjki), v sredino krošnje, se križajo ali pa ocenimo, da se bodo križale. Sadno drevje je bolje rezati manj kot preveč.

Ne hitimo s prehitrim sajenjem in presajanjem, kajti tako se rastline lahko več dni mučijo v hladni zemlji in so posledično manj odporne in lahko hitro propadejo.

Ihan Irena, dipl. ing. agr. in hort.

Gospodinjska stran

Gospodinjsko stran pripravila: Nataša Erjavec

Madžarska kuhinja

Če želimo dobiti pristen okus madžarske jedi, moramo uporabiti svinjsko mast, zeleno papriko, papriko v prahu, kisló smetano, paradižnik in čebulo.

Zemlja, podnebje in geografski položaj Madžarske lahko zagotovijo pestro hrano in pijačo. Reki Donava in Tisa ter Blatno jezero ponujajo različne vrste rib, zato je v njihovi kuhinji veliko tudi ribjih specialitet. Med specialitete sodijo tudi gosja jetra, divjačina, odojek in madžarski puran.

Radi uporabljajo tudi žitarice, pšenico, oves, ječmen ...

Madžarska narodna začimba pa je paprika, ki je niso uporabljali vse do 19. stoletja in je ne najdemo v starih receptih, saj so papriko prinesli in jo gojili za lastne potrebe Turki v 16. stoletju.

Poznamo dve vrsti paprike; svežo in tisto, ki se uporablja kot začimba. Zeleno in rumeno papriko se uporablja svežo. Ko se ta paprika proti koncu sezone obarva rdeče, pa jo posušijo in zdrobijo za začimbo. Rdeča paprika poleg prijetnega okusa in barve vsebuje tudi veliko vitamina A in C, ki zelo ugodno vplivata na prebavo. Rdeča paprika je ena najbolj vsestranskih začimb. V mešanico paprike in moke pred pečenjem povaljamo ribo ali meso in tako dobimo čudovit okus. Na Madžarskem uporabljajo znano začimbno mešanico, ki vsebuje paradižnik in papriko, imenujejo pa jo **lesco**.

Med veliko selitvijo so madžarska plamena živala kot nomadi. Domnevajo, da so v časovnih taborih pripravljali in konzervirali hrano, ki so jo potem zaužili na potovanjih. Zelo verjetno je,

da današnja tarana (tarhonya) izvira iz na soncu posušenih testenin – csipetk (podobno ribani kaši). To jed, ki jo še danes pripravljajo madžarski pastirji, poznajo tudi na Balkanskem polotoku. Tarana je pravzaprav popražena ribana kaša s paradižnikovo mezgo in sesekljanimi listi zelene. Od svojih prednikov nomadov so Madžari podedovali tudi bograč, ki ga kuhajo v kotlu nad odprtim ognjem. Razlikujemo štiri različne jedi, za katere se uporablja isto ali podobno ime v različnih krajih na Madžarskem. Golaževa juha se pripravlja s čebulo in papriko, vsebuje na kocke narezan krompir in csipetke – grobo narezano kašop in je enolončnica. Golaž perkelt (porkolt) je jed,

podobna raguju, le da se zanj uporabi mnogo več čebule, zato je omaka gostejša in bogatejša. Paprikaš je eleganten golaž, za katerega se uporabi belo meso, manj čebule in manj paprike ter se mu doda kisló smetana. Je gladkejša omaka. Tokany (tokany) pa je jed, podobna golažu in paprikašu, le da je meso narezano na tanke trakove.

Uporaba paprike

Na masti najprej pražimo fino sesekljano čebulo, kar je odvisno od vrste čebule. Rjavenje čebule zahteva nekaj izkušenj, vedimo pa, da je okus jedi odvisen ravno od pravilno pripravljene čebule. Ko dosežemo pravo barvo, moramo takoj zmanjšati temperaturo, takoj dodati papriko, meso ali zelenjavo, sol. Mešamo, da porjavi. Ta postopek traja od 3 do 4 minute. Tipični okus golaža dobimo s to metodo praženja.

Nekaj značilnih madžarskih jedi

Ribja juha iz krapov, fižolova juha jkai, golaž, gosja jetra, postrv, polnjena z gosjimi jetri, rakov golaž, paprikaš, polnjeno zelje, jajčna jed santelli, jagnetina s pehtranom, telečji zvitek z gnatjo, puran z gosjimi jetri in kostanjevim nadevom, gos v ponvi, Lesco, tarana – jajčni ječmen, polnjene paprike, somloiški žličniki, skutni štruklji, slivovi cmoki, palačinke, razni zvitki, polnjeni z makom, orehi in skuto ...

Bograč – golaževa juha

Sestavine: 1 kg govedine, 80 g maščobe, 300 g čebule, 20 g paprike, sol, česen, kumina, 1 kg krompirja, 140 g zelene paprike, 600 g paradižnika, odščipki – grobo ribana kaša

Priprava: Uporabimo bogato meso, kot je bočnik, pleče ali vrat. Meso narežemo na kocke, velike 1,5 do 2 cm. Drobno narezano čebulo pražimo v maščobi, dokler ni zlato rumena, zmanjšamo ogenj, dodamo papriko, hitro pomešamo, dodamo meso, pomešamo in solimo. Ko je meso rjavo, dodamo kumino, drobno narezan česen in malo vode, če je potrebno. Meso se mora dušiti, medtem pa pripravimo krompir, ki ga zrežemo na malo večje kocke, zeleno papriko in paradižnik pa narežemo na centimetrске kocke ter pripravimo testo za grobo naribano kašo.

Odščipki: 80g moke, jajce, sol

Pripravimo trše testo iz moke in jajc, ki ga razvaljamo na pomokani deski. Potem s pomokanimi prsti odščipnemo koščke velikosti nohta. Madžarska beseda csipetke pomeni odščipniti koščke. Odščipke damo v vročo juho in mešamo. Ko priplavajo na površje, so kuhani, ponavadi po dveh ali treh minutah. Malo preden postane meso mehko, pustimo, da tekočina izpari in dodamo krompir. Pražimo ga tako, da malo porjavi in dodamo jušno osnovo, zeleno papriko in paradižnik. Ko je krompir skoraj kuhan, dodamo testenine – odščipke in prilagodimo količino z dodajanjem jušne osnove oziroma vode.

Lečin pire s perutninskimi jetri

Sestavine: 500 g leče, 250 g narezanih jeter, 5 cl rdečega vina, 3 cl konjaka, poper, začimbe za pašteto, sol, lovorov list, česen, šatraj, 40 g čebule, 5 g sladkorja, 30 g maščobe, 1 ščepec paprike v prahu, 15 g gorčice, 10 g moke, 15 g sladkorja, 2 cl kisa, 1 dl kisló smetane, 1 dl sladke smetane

Priprava: Dan pred pripravo te jedi lečo namočimo. Jetra razrežemo na koščke in jih mariniramo v hladilniku. Marinado pripravimo iz rdečega vina, konjaka, mletega popra in začimb za pašteto. Naslednji dan, ko začnemo kuhati, dodamo v vodo sol, lovorov list in česen. Lečo v tej vodi počasi kuhamo, dokler ni mehka, večina vode naj izhlapi. V leči lahko skuhamo tudi prekajeno meso ali klobase. Če imamo vodo, v kateri smo skuhal prekajeno meso, jo lahko uporabimo, vendar naj ne prevlada okus po prekajenem. Medtem rahlo porjavimo

sesekljano čebulo na maščobi, dodamo jetra in vodo, jetra skuhamo s čebulo. Pripravimo temno prežganje z moko in maščobo, dodamo sladkor in porjavimo s pečenjem. To bo dalo jedi temno rjavo barvo. Dodamo ščepec paprike in hladno vodo, mešamo, da postane gladko. Prežganje primešamo h kuhani leči. Začnimo z gorčico, sladkorjem, kisom ali limoninim sokom. Na koncu primešamo mešanico, pripravljeno iz kisló smetane in moke. Z mešalnikom naredimo iz jeter in leče pire. Z metlico zmešamo oba pireja skupaj. Ponovno zavremo ob stalnem stepanju z metlico. Poskusimo, če nam okus ustreza, po potrebi dopolnimo. Dodamo sladko smetano in zmešamo. Ta pire se odlično poda k divji perutnini.

Jajčna jed – santelli

Sestavine: 300 g debrecinske klobase – prekajene, 120 g paradižnika, 240 g zelene paprike, 120 g prekajene slanine, 40 g maščobe, 12 jajc, črni poper, sol, 120 g naribanega sira

Priprava: Olupimo klobaso in paradižnik in očistimo papriko, vse narežemo na kolobarje. Slanino brez kože narežemo na kocke ter jo na rahlo popražimo, potem narežemo klobaso, ki jo prav tako na rahlo popražimo. Dodamo papriko in jo pražimo, ko se začne mehčati, dodamo paradižnik. Vse pražimo, dokler tekočina ne izpari. V posodi na rahlo spenimo jajca in jih dodamo v ponev, solimo in pražimo do konca, nato jajca potresemo z ribanim sirom.

Vinorodna dežela

Na Madžarskem lahko najdemo veliko vinskih kleti, kjer lahko degustiramo zelo kakovostna vina, pridelana na njihovem področju. Poskusite lahko tudi njihovo značilno palinko (tradicionalni madžarski sadjevec).

Vino tokaj, ki v Alzaciji pomeni sivi pinot, je zaščiteno ime na Madžarskem. Pridelano je iz furmint, to je šipona. Jagode so zlato rumene barve in so zelo sladke. Trta redno in dobro rodi, vendar dajejo vinogradi z maksimalnim pridelkom dokaj plehko in močno, »bikovsko« vino. Kjer so trte gojene tako, da dajejo do 2 kg grozdja, je furlanski tokaj izjemno plemenito vino. Furlanski tokaj je svetle zelenkasto-rumene barve, suh, alkoholno bogat z nevsiljivo in precej nežno cvetico, ki spominja na mandlje in poljske cvetlice. Čeprav ima zelo malo kislín, so te lahko v mladem vinu slabega letnika dokaj grobe. Furlanski tokaj je sicer najbolj priljubljen kot mlado vino, vendar je dobre letnike ob ekspertni skrbi mogoče odstarati v izjemno zrelo vino. Zaradi šibkih kislín je furlanski tokaj odličan aperitiv. Ponudimo ga ohlajenega na 10 do 12 °C, dobro pa se poda tudi k jajčnim jedem in rižotam.

Pihanje v regradove lučke

P i h a s s e v e r n e s t r a n i

Lahka križanka

Če potreben si pomoči, ti pesmica priskóči

Naši predniki so znali pojave, zlasti naravne, bolj tenkočutno in bolj slikovito poimenovati, kot to zmore sedanji rod. Naše današnje geslo bo izdalo, kako so imenovali kapitalne primerke iz živalskega sveta, predvsem zverske pripadnosti. Včasih pa so izraz zajedljivo ali hudomušno uporabili tudi za označitev ljudi. Izraz se vam bo izpisal v osenčenem (v.) navpičnem stolpcu.

Vodoravno: 1. mazilo za kmečke vozove, 2. kazen za duhovni prestop, 3. najbolj zvita zverina, 4. zunanji del ploda, 5. zobotrebec, 6. zadnji ukrep poraženca.

	I	II	III	IV	V	VI	VII
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Uganka šaljivka
Skozi katero okno vsaj enkrat na dan pogleda zabuhel obraz in ugleda lunarno pokrajino?
Odgovor prikazuje podoba

Pesmica za pomoč

Beseda ta zares je sočna, čeprav premalo blagozvočna. Ker ni za vsakodnevno rabo, počasi tone v pozabo.

Da se to ne bi zgodilo, jo bo geslo obudilo. Če pa v spominu je praznina, ostala skrita boa .

- Sem ti rekla, da se ne družiš z Netopirjevimi!

Če ne vem, pa poizvem (KVIZ)

1. Kje je bil v resnici doma Jurčičev Krjavelj?

- a) na Muljavi
- b) na Vrheh
- c) v Gorenji vasi
- d) na Malem Črnelem

- b) Venceslav
- c) Zmagoslav
- d) Borislav

2. V času naravoverja so namesto angelov duše na oni svet pospremile:

- a) večče
- b) tice
- c) zvezde

8. V sušnih krajih se najbolj veselijo godovanja:

- a) svete Zofije
- b) svete Neže
- c) svete Porcije

3. Na svetu je največ mikroelementa joda v:

- a) peščeni zemlji
- b) morju
- c) oblakih kumulusih

9. Ob enaki koncentraciji je najhujša:

- a) oksalna kislina
- b) očetna kislina
- c) mravljinčna kislina

4. Ulica, v kateri ima v Ivančni Gorici uradni sedež naša občina, se imenuje po:

- a) pticah
- b) čebelah
- c) furmanih

5. Koliko tednov ima leto?

6. Kje na svetu je ura 6 (zjutraj), ko je pri nas že 12 (opolodne)?

- a) v New Yorku
- b) v Tokiu
- c) v Sydneyju

7. Katero ime je poslovenjena oblika imena Viktor?

- a) Hrabroslav

Rešitve so rahlo skrite nekje v okolici.

Nekaj burkarije

Pregovori so dvoumni

»Metka, pojdi v trgovino po potrebne stvari za v kuhinjo, saj imaš mlajše noge kot jaz!«

»Toda mami, kaj mi nisi rekla, da je treba vedno najprej porabiti stare stvari!«

Nikjer varno

Prvi prijatelj: »Kje si spoznal svojo ženo?«

Drugi prijatelj: »V cerkvi!«

Prvi prijatelj: »Saj pravim, človek ni nikjer več varen!«

Nezmožnost na celi črti

Prva prijateljica: »Si slišala, da je Jožica dosegla ločitev od postelje in od mize?«

Druga prijateljica: »Grozno, to pomeni, da tudi jesti ni znal.«

Velika prednost

»Kaj se ti zdi bolj dognano: poročni list ali potni list?«

»Vsekakor je potni list bolj domišljen!«

»Zakaj neki?«

»Kar pogledaj, potni list lahko podaljšam ali pa ne, če nočem.«

Slabo znamenje

»Dala sem ženitni oglas, a so se mi javili sami prašiči,« potoži Pepca prijateljici Tončki.

»Kaj so bili tako umazani?« se začudi prijateljica.

»Teja sicer ne vem; prašiči so bili po kitajskem horoskopu.«

Želja po miru

Zakonca sta imela enega od redkih mirnih dni, zato sta se pogovarjala o posmrtnem življenju.

Žena pravi: »Jaz menim, da se bova tam gori spet srečala.«

»Ooo, to pa ne,« se upre mož, »rajši takoj prestopim v kako drugo vero!«

Nekaj špasov iz starih časov

(HUMOR PRED 100 LETI)

Nepravi trenutek

Zdravnik: »Gospa strežnica, ste že povedali možu, da je njegova gospa rodila trojčke?«

Strežnica: »Ne še. Veste, gospod se ravno brijejo!«

Mirko: »Včeraj sem slišal ata, ki ti je pravil je, da je njena vsebina nekam preveč suha.«

Kombinirani pregovori

V šoli so se učili o pregovorih, ki se lahko različno obračajo in razumejo. Učiteljev primer: »Pes, ki laja, ne grize!« In in »Pes, ki grize, ne laja!« Učenci nato navajajo nove primere. Peter: »Bolha, ki pika, ne laja!«

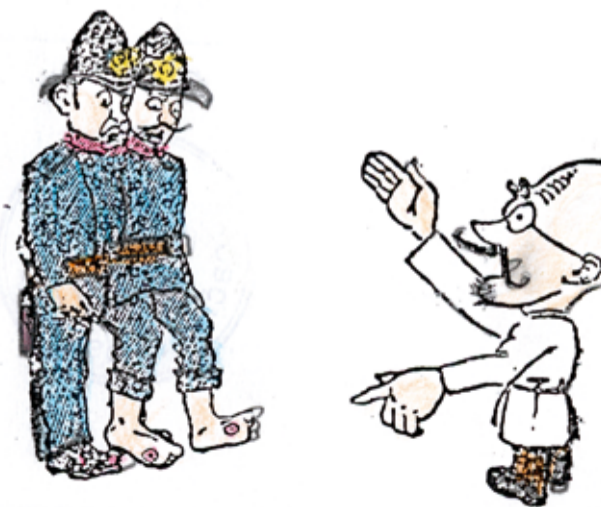
Neprimerna ponudba

Spoštovani gospod Vili se je odločil kupiti avto in gresta z ženo v trgovino z avtomobili.

»Vzemita tegale,« vljudno svetuje trgovec, »v njem se boste počutili kot doma!« Gospod Vili malce postrani pogleda svojo življenjsko družico in zamomlja: »Prosim, pokažite mi kaj drugega!«

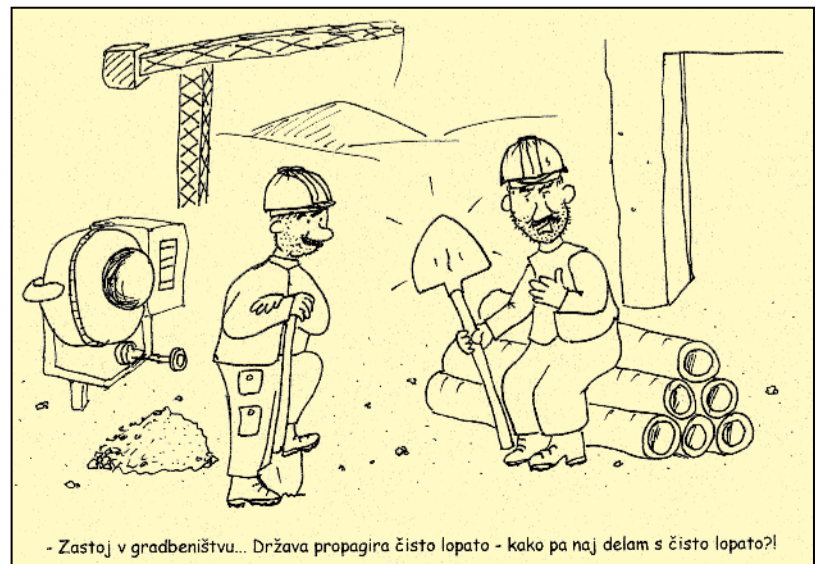
Več sočnosti

Mama: »Mirko, zakaj si dal knjigo, ki jo je napisal stric Karli, v umivalnik z vodo?«

Dr. Zdravič: »«Za čuda, kje Kje sta pa dobila tako velike žulje?«

Orožnika: »«Ko sva bežala pred tolovaji. Joj, kako so hitri!«

- Zastoj v gradbeništvu... Država propagira čisto lopato - kako pa naj delam s čisto lopato?!

Siva stran

Spomini na drugo svetovno vojno (3. nadaljevanje)

Današnji pogled na središče Artiže vasi. Približno tam, kjer stoji avtomobil, so Italijani zbrali vaščane in nas v dolgi koloni odgnali na Studenec.

Po prvih ranjencih in smrtni žrtvi spopadov ob progi pri Artiži vasi so partizani še dvakrat poškodovali progo. Poslej so Italijani še pogosteje patrolirali ob tej prometnici. Ko je ena izmed nadzornih patrolj šla mimo Rahalce, so jo iz zasede napadli partizani. Po krajšem boju so se partizani umaknili v okoliške gozdove, razjarjeni Italijani so dobili pomoč in vdrli v našo vas. Najprej so aretirali in odgnali Franca Severja, ostale vaščane pa nagnali iz hiš na sredo vasi. Razvrstili so nas v dolgo kolono in usmerili

proti vasi Studenec pri Ivančni Gorici. Moški so bili spredaj, ženske in otroci pa zadaj. Čeprav sem bil po letih še otrok, so me zaradi višje rasti razvrstili med moške.

Na Studencu so nas trinajst navezali na močno vrv, polkrožno postavili v manjšo dolinico in uperili v nas tri lahke strojnice. Čakali so le še povečja za ogenj in bilo bi nas konec. Toda čez dobro uro so se premislili in nas zvezane odgnali v Jurmanovo klet na Studencu. Zakaj so spremenili povečje, nismo nikoli zvedeli kaj zanesljivi

Spodnja odprtina v Jurmanovi hiši na Studencu v Ivančni Gorici vodi v klet, kjer smo bili junija 1942 zaprti artizanski talci.

vega. Morda je nekaj zalegla prošnja šentviškega župnika, ki so ga obupane ženske prosile za pomoč. Le-ta se je obrnil na poveljnika šentviške posadke, ki naj bi potem posredoval v naš prid.

Na jetniško vrv v Jurmanovi kleti so bili poleg mene navezani še: Ignacij Markelj, Osvald Markelj, Ivan Markelj, Alojz Petan, Janez Petan, Janez Ceglar (moj st. brat), Milan Vidmar, Matej Križman, Feliks Kastelic, Ivan Verbič, Ignacij Vidmar in Alojz Cugelj. Ko sem stal zvezan na Studencu, sem prvič v življenju čutil bližino smrti, ki so nam jo vojaki glasno obljubljali, a na srečo načrta niso uresničili. Druge vaščane, predvsem ženske, otroke in starce, pa so spustili domov. Vračajoči so s strahom opazili, da je v vasi veliko imetja pokradenega ali uničenega. To je kajpak storilo italijansko vojaštvo.

Proti večeru so na Studenec prišli italijanski policisti, rekli so jim karabinjeri. Segnali so nas iz Jurmanove kleti in nas s kamionom odpeljali na karabinjersko postajo v Šentvid. Tam je bilo najprej zaslišanje, nato pa so nas zaprli v skedenj Jankelrove gostilne.

Današnji pogled na nekdanjo Jankelovo hišo. Za njo je bil med drugimi poslopji tudi skedenj, ki pa so ga nedavno podrli.

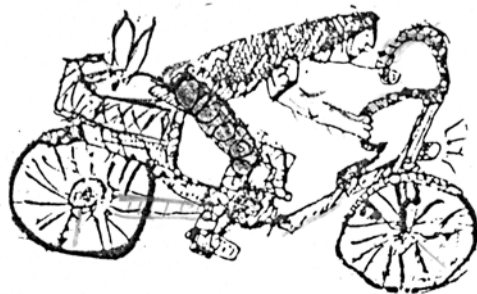
Stara »novica«

Na delu nevarna tolpa

»Zadnje čase vse pogosteje beremo o krajah in vlomih, še posebej so na piki kolesa. Pred nekaj dnevi je tatinska svojat odpeljala mesarskemu pomočniku Leopoldu Severju kolo znamke »Viko«, vredno 500 din. Hkrati so mu odnesli še lepo rejnega zajca, vrednega 40 din. Policija je nevarni tolpi že na sledi.«

Domoljub, marec 1939

Komentar: Ubogi Leopold, ki je moral poslej pešačiti, in še lačen je bil povrhu.

Statistika je za en »klinc«!

Statistiki so izračunali, da je vsak peti Zemljan Kitajec. Vse lepo in prav – toda teorija je eno, praksa pa drugo. Zakaj sem skeptičen? Na podobi vidimo, šteto od leve proti desni, pet možakarjev, samih pravih hlačmanov. Prvi štirje so za konkretne potrebe nezanemljivi, peti pa bi moral biti po vseh statističnih merilih Kitajec, pa ni, vsaj tukaj ne. Na podobi namreč takoj prepoznamo uglednega občana in višnjanskega meščana, gospoda Pavleta. To potrjujejo vsi »poštamljani« papirji, kamor pogledaš. No, pa se zanesi na statistiko – en klinc je vredna, vam pravim!

Za vsak primer smo vendarle preverili njegov rodovnik in telesne poteze – nič kitajskega: bela polt, ravne oči, svetli lasje in nadvse lepo govori po naše (včasih še preveč). Ena stvar pa je vendarle vrgla sum, da bi to lahko bil maskiran in infiltriran Čajnar, ki se bo aktiviral, ko bo prevladala rumena rasa – na izust zna namreč neko kitajsko pesem. In še to! Klasjeva udba, ki smo je za konkreten primer aktivirali, je izsledila, da nosi tri kitajske srajce in da ima v planu še četrto; kdo bi si mislil! Previdnost torej vendarle ni odveč!

Leopold

Iz zakladnice naših domov

Današnja naloga iz prepoznavanja življenja in dela naših prednikov je nekoliko drugačna od dosedanjih; prikazuje njihovo starosvetno delo.

Mož ki ga opravlja je Milan Trunkelj, Tomažev, s Kobiljeka pri Kitnem Vrhu. Vaša naloga je, da imenujete prikazano delo, ime polizdelka in za kakšne namene se polizdelek uporablja.

Želim vam veliko uspeha in veliko sporočil.

Leopold

Glavnik

TONE DRAB

Gorenjec se jezi, ne ve, kaj naj stori. Pri česanju bil je grob, glavniku zlomi zob.

Zdaj se obtožuje, da čaka ga najhuje. Zažene velik krik, da rabi nov glavnik.

Prijatelj ga ustavi in tako mu pravi: »Čésati se dá tudi brez zoba.«

A prijatelj moj ne ve, za kaj dejansko gre: zobje so drugi že odpadli, ta glavnikov bil je zadnji.

"SEVERNA" STRAN

Kako je Karel zvesto organizaciji služil

V socialističnih časih je bilo poleg elitnih združenj z izbranim članstvom tudi več množičnih organizacij, ki so na nek način nadomeščale strankarski sistem in ustvarjale privid neposredne demokracije. Sem smemo vsekakor šteti Socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije – SZDL.

Čeprav njeno članstvo ni imelo kakega posebnega vpliva na vladanje, so se ljudje vanjo množično vključevali: nekateri iz koristoljublja, drugi zaradi ljubelega miru, tretji pa kar tako. Prvi so razmišljali po načelu – mi bo že prav prišlo, če ne, pa mojim otrokom.

»Stranka« pa je imela nekaj nevšečnega – udje so morali plačevati članarino, sicer ne visoke, pa vendarle. Ko so člani spoznali, da gre v glavnem za papirnatega zmaja, in da od tega ne bo koristi, so se začeli izogibati plačevanju članske pristojbine. Zategadelj je bilo pobiranje denarja za rajonske poverjenike pravi križev pot. Nemalokrat se je primerilo, da so občinskemu odboru oddali skoraj prazne sezname o pobrani članarini. Le eden med njimi, Kramarjev Karel iz Breznice, je leto za letom skrbno zbral članarino in jo do zadnjega ficka »odrajtal« blagajniku občinskega odbora SZDL.

Predsedniku občinskega odbora je bilo takega stanja enkrat zadosti. Sklical je poverjenike rajonskih odborov na občino in jim povedal, kar jim je šlo. Najprej si je trikrat pogladil značilne »borčevske« brčice, potem pa začel: »Tovariši in tovarišice, dolžnosti je treba vzeti zares. Kam

bi prišli mi leta enainštirideset, če ne bi stvari resno vzeli v roke in se uprli okupatorju. Vi pa še te uboge članarine ne morete pobrati. Samo ne recite mi, tovariši, da se to ne dá. Zakaj pa tovariš Karel iz breznškega rajona delo skrbno opravi. Povejte jim, tovariš Karel, kako to naredite!« Vsi so se vprašujoče zazrli v tovariša Karla, ki je počasi vstal, se odkašljaj in pojasnil: »Veste, jaz kar iz svojega plačam – jemljem iz svoje železničarske pokojnine.«

Tičnica pri novomeški Straži

Območje Straže pri Novem mestu ima nadvse bogato imensko in terensko sporočilnost o naši preteklosti. Že samo ime »straža« je jako zgovorno. V širši okolici pa je prava poplava starosvetnih imen, med njimi več Gradišč, Cvinger, Cvibelj, Obrh, Staja, in najbolj vznemirljiva in večno skrivnostna Tičnica. Slednja leži severovzhodno od Dolnje Straže na sorazmerno visoki vzpetini, ki se boči nad dolino reke Krke. Nekdanji duhovno-

Pogled na »zgornje« gradišče in na Tičnico izpred vasi Podgora.

Pogled na vrh Tičnice. Tam stojita pomočnik Matjaž in informator Martin Turk. Martin je bil v mladosti furman s konji in je večkrat vozil čez Tičnico les iz gozda. Prevoz je bil zaradi hudih klancev mogoč le v suhem vremenu.

Približna lokacija Tičnice (T) pri Straži. Na njej je vidna tudi zanimiva lega utrjene vasi (gradišča), ki je zapirala prostor med reko in strmo vzpetino Straške gore. Od tod verjetno ime Straža.

-obrambni kompleks se je razprostiral na vzpetini, ki dandanes nosi nekoliko nenavadno ime Nova gora. Prostor za priprošnje in žrtvovanje za duše umrlih, torej Tičnica, zavzema skrajni severovzhodni del Nove gore, ki se boči nad vasjo Podgora in se proti severu spušča v dolino reke Temenice z znamenito Luknjo in drugimi sledovi iz prazgodovine. Preostali in nekoliko višji del Nove gore pa je očitno rabil kot zatočišče v hujših primerih. Čeprav danes ne nosi tega imena, bi predel lahko označili kot tako imenovano »zgornje gradišče«, medtem ko so sledovi »spodnjega gradišča« jasno vidni na območju Zgornje Straže. Po vzorih iz drugih krajev bi predel, ki še dandanes nosi gradiško ime, lahko opredelili kot gradiška vas ali utrjena vas. Primer gradiške vasi v Gornji Straži je zanimiv zategadelj, ker so snovalci utrdb izkoristili reko Krko kot del naravne zaščite pred napadalci, kajti vzpetina je nizka in ni dajala dovolj naravne varnosti. Lokacijo spodnjega gradišča nam je razkazal domačin Jože Darovec, na Tičnico pri Podgori pa nas je pospremil Martin Turk iz Podgore.

Celotno območje Straže in Dolenjskih Toplic bi si zaslužilo natančnejše raziskave, ker skriva še veliko sporočil iz naše davne preteklosti. Tudi na to območje nas je usmeril informator Ignacij Gregorčič iz Novega mesta. Zapisanega imena pričujoče Tičnice doslej še nismo zasledili. Poleg Martina je ime poznalo še nekaj starejših okoličanov.

CXLV. rekord

Stroki kot turške sablje

O fižolu smo v našem rekorderskem kotičku že nekaj pisali, o takem, kot ga je pridelala Stanka Sadar iz Šentvida, pa še ne. Njen fižol se je odlikoval predvsem po dolžini strokov. Nekateri primerki so preseglji dolžino 55 centimetrov in so vsebovali več kot 20 semen. In še nekaj; ta vrsta fižola naredi navadno dva stroka na enem poganjku, v Stankinem primeru pa so tu in tam pognali kar trije veliki stroki. Stročnica je menda ena izmed zvrsti »kitajskega fižola«, Kitajci so pač v mnogo stvareh posebneži. Upoštevajoč vse naštetje okoliščine, smo skrbni vrtnarici priznali nov Klasjev rekord, že tretji po vrsti. Poleg tega ima naša najnovejša rekorderka iz minule sezone še nekaj rekordnih železov v ognju, vendar o tem kdaj drugič.

Stanki življenje med rastlinami veliko pomeni, zato je pogosto na vrtu. Rastline to čutijo in jo nagrajujejo z bogatimi in nenavadnimi plodovi in semeni. V največji vegetacijski dobi je njen vrt kot v svetopisemskem raj, po katerem hodi postavna Eva. Vendar šentviška »Eva« obiskovalcem nikoli ne ponudi jabolka s prepovedanega drevesa, pač pa kakšno bučo. Jaz sem že dobil eno lepo »sformano«.

Iskrene čestitke za nov rekord in hvala za bučo!

Stanka ob bogati prekli. Največji stroki so pognali prvi, zato so že odzoreli in ji ni več ondi. Bil sem pač malce prepazen.

Spomladanska melanholija

Leopold si takole predstavlja uživanje v prihajajoči pomladi. Kaj pa vi? Saj vem, vi boste raje uživali v dvoje. Kar dajte, saj vam privoščim!